

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ

ΕΡΕΥΝΑ-ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ-ΤΕΧΝΗ-ΚΡΙΤΙΚΗ

Ιδρυτής-Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας Χρόνος 11ος Τεύχος

45

«Σ' όλο τον κόσμο ξαστεριά,
σ' όλο τον κόσμο ήλιος»

Θέματα:

- Δοξαστικό της Εθνικής Αντίστασης
- Ένα βαρυσήμαντο Ανθολόγιο εγκωμίων
- Παγκόσμια Ποίηση
- Ελληνική Ποίηση
- Ρεαλιστική πεζογραφία
- Μικρά Δοκίμια
- Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος
- Αντιστασιακή Διηγήματογραφία
- Ταξιδιωτικές Εντυπώσεις
- Είκόνες από τα Δωδεκάνησα
- Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία
- Λαογραφικά ανέκδοτα από την Κρήτη
- Τό Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο
- Με την Πειθώ των αριθμών
- Το τρίτο φεστιβάλ βιβλίου
- Με το σφυρί στα Καμώματα
- Πολιτικοκοινωνικά Κεντρίσματα
- Ο Αλλιέντε και το κύκνιο άσμα του
- Πλούσια μαχητικά κι αποκαλυπτικά σχόλια
- Μηνύματα στο «Ελεύθερο Πνεύμα»
- Γιώργος Νταλάρας και Χαλκιάδες
- Πνευματικά και καλλιτεχνικά Γεγονότα

Πρωτότυπη Επιθεώρηση αγωνιστικής Λογοτεχνίας και κριτικού προβληματισμού.
Μαχητικό όργανο διαφώτισης και πνευματικής καλλιέργειας του λαού.

Όσα σημειώνω, τα σημειώνω γιατί δεν υποφέρω να βλέπω το άδικο να πνίγει το δίκαιο

Μακρυγιάννης

Περίεχόμενα

ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΑ

Ένας ήλιος δικαιοσύνης (Λ. Μάλαμα) 385
Δοξαστικό ανθολόγιο για το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ389

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΙΗΣΗ

Από Βραζιλία Μετ. Αγνή Σωτηρακοπούλου 391
Από Βενεζουέλα Μετ. Μάγια Μαρία Ρούσου 391
Από Ινδία Μετ. Αγνή Σωτηρακοπούλου 391
Από Ιαπωνία Μετ. της Ίδιας 392
Από Γαλλία Μετ. της Ίδιας 392
Από Αλβανία Μετ. Π. Τσούκα Λ. Μάλαμα 393
Από Τσεχοσλοβακία Μετ. Αγνή Σωτηρακοπούλου 394
Από Κίνα μετ. της Ίδιας 394

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Δυό βραβευμένα ποιήματα: Λ. Μάλαμα και Μ. Ζιάκκα 395
Αστυμήδης: Γιώργου Παπαστάμου .. 396
Κόσμος 1982: Λάμπρου Μάλαμα 397
Ήδονη: Αντώνη Κυριακόπουλου 397
«Εδώ Πολυτεχνείο»: Φώτου Γιοφύλλη 398
«Επί γης Ειρήνη»: Άγγελου Δόξα 398
Δυό Ποιήματα: Κώστα Πηγαδιώτη .. 399
Δυό ποιήματα: Μαρίτσας Παρασκευά 399
Τρία ποιήματα: Στέργιου Βαλιούλη .. 399
Σύντροφοι: Ζαφείρη Στάλιου 400
Το γιαλί και το παιδί: Νίκου Καλλ έργη 400
Μνήμες ηρώων: Θάνου Τακαντζά ... 401
Παιδιά της Παλαιστίνης: Νίκου Δημητρακόπουλου 401
Στους αποίητους ποιητές: Σπύρου Μουσελίμη 401
Δάφνες και Δάφνες: Χρήστου Πύρπασου 401

ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος: Γ. Παπαστάμου 402
«Εξ όλων των κατοικιδίων...»: Στέφανου Τηλικίδη 404
Ταξιδιωτικές νότες από τα Δωδεκάνησα: Λ. Μάλαμα 409

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Από την Κρήτη 415
ΟΙ ΣΥΓΡΑΦΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ:.. Λ. ΜΑΛΑΜΑ 416
ΜΕ ΤΟ ΣΦΥΡΙ ΣΤΑ ΚΑΜΩΜΑΤΑ: Άλκη Φωτεινού 417
ΠΟΛΙΤΙΚΟΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΙΣΜΑΤΑ: Σχόλια Στέλιου Κεντρή 423
ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΙΘΩ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ 439
ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΣΤΟ «ΕΛ. ΠΝΕΥΜΑ» 440
Πνευματικά και καλλιτεχνικά Γεγονότα 442

«Ελεύθερο Πνευμα»

Ιδιοκτήτης - υπεύθυνος - εκδότης
Λάμπρος Μάλαμα
Διεύθυνση· σύμφωνα με το νόμο:
Ε. Βενιζέλου 188 - Γιάννινα
τηλέφωνο: 0651.22030

Τιμή τεύχους δρχ. 120
Χρονιάτικη συνδρομή δρχ. 500
Δολάρια 15
Ιδρύματα - Δήμοι δρχ. 1.000

Υψηλή - αλληλογραφία - επιταγές - στον ίδιο.
Φιλοξενούνται μόνο αδημοσκέυτες συνεργασίες και χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Βιβλία και περιοδικά του Λάμπρου Μάλαμα
βρίσκονται στα κεντρικά Βιβλιοπωλεία:
Αθήνας - Θεσ/νίκης
Κολλάρου (Σόλωνος)
«Σύγχρονη Εποχή» (Ακαδημίας 76)
Π. Ραγιά (Τσιμισκή 44)

Λ. Μ. Μ. Α. Ε.

ΕΠΙΣΤΟΧΕΙΟΘΕΣΙΑ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
ΕΥΡΥΠΛΟΥ 87-ΤΗΛ 3216 317-8 και 3251788

Λάμπρου Μάλαμα

«Η Μάνα του Βορρά»

(Περιήγηση, ανθρωπογεωγραφία, κοινωνιολογία, ποίηση, κριτική, ψυχολογία, ιστορία, προοπτική κλπ.)

Το αντίδοτο του έργου «Να ποιά είν' η Αμερική», «Η Μάνα του Βορρά».

Ελεύθερο Πνεύμα

Έρευνα – Στοχασμός – Τέχνη – Κριτική

Ιδρυτής – Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας

Β' Εκδοτική Περίοδος
11ος χρόνος, τεύχος 45
Ιούλης – Αύγουστος
Σεπτέμβρης 1982

Δοξαστικό της Εθνικής Αντίστασης

Ένας ήλιος δικαιοσύνης

Του Λάμπρου Μάλαμα

Αφιέρωμα

Τούτα τ' απέριπτα λόγια, τούτες τις φτωχές αράδες, τις χαρίζω σε όλους τους τίμιους και σεμνούς συναγωνιστές, που η γνώση, κ' η μετριοφροσύνη τους έκανε να γιορτάσουν την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης μ' ένα κρυφό πικρό κι απόμερο κλάμα, σαν τον αγαπημένο μου φίλο αγωνιστή **Φάνη Πασπαλιάρη!**

Αυτό, το γεμάτο χαρά και λύπη, ασίγαστο μοιρολόι και μυστική περηφάνια, ήταν μ' ένα λόγο η Εθνική μας Αντίσταση!

Αυτό θά 'ναι και στην αληθινή μας Ιστορία, το απερίγραφο λαϊκό της μεγαλείο!

Έλαμψε επιτέλους, έπειτ' από 37 ολόκερα χρόνια στον ουρανό της Ελλάδας ένας ήλιος δικαιοσύνης. Ήρθε σαν πλατιά κι αναστάσιμη παλλαϊκή χαρά. Κι άστραψαν από ευτυχία κι εθνική περηφάνια τα μάτια των αδούλωτων ψυχών της Εθνικής μας Αντίστασης.

Ένας χείμαρρος από συγκίνηση πατριωτικού μεγαλείου πλημμύρισε τις καρδιές των παλιών, των τίμιων κι αγνών αγωνιστών.

Πολλά οφείλει το έθνος στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ.

Η Πολιτεία, με την παραδοχή και την επίσημη αναγνώριση τον Αύγουστο, με την απόφαση της πλειοψηφίας και το νόμο στη Βουλή, τίμησε τον εαυτό της, τις μνήμες πατέρων κι αδερφών, τους ήρωες που πέσανε στα πεδία των μαχών, κι όλους τους ζωντανούς που απομείναμε και προσμέναμε τούτο το χειροπιαστό πιά όνειρο, να γίνει ευλογημένη πραγματικότητα.

Και ήρθε η ώρα. Η Πολιτεία ξόφλησε το μεγάλο της χρέος. Τίμησε την ίδια την αληθινή μας ιστορία. Είχε από χρόνια πολλά αναγνωρίσει τους τίμιους αγωνιστές του ΕΔΕΣ που πολέμησαν τους καταχτητές και τους είχε δικαιώσει ποικιλότητα.

Το μεγάλο μέρος της Εθνικής μας Αντίστασης ανήκει στο ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Χάρη στον άνισο και υπεράνθρωπο εκείνο αγώνα του 1941-45 κρατήσαμε ψηλά τα λάβαρα από τα πιο ανώτερα ανθρώπινα ιδανικά.

Εφέτος με το τέλος του γολγοθά και την ανάσταση στις ψυχές όλων

των ατίμητων της ακέριας λευτεριάς Ελλήνων, έπρεπε να σημάνουν χαρμόсуна οι καμπάνες απ' άκρη σ' άκρη στη χώρα.

Ως χτες ο λαός, αυτή του την Αντίσταση, την είχε κρυφό καμάρι φυλαχτό, μέσα στα φυλλοκάρδια του. Του 'δινε ηθικό κουράγιο αντοχής, δύναμη αισιοδοξίας για νέους αγώνες και νίκες.

Η Εθνική Αντίσταση έθρεψε το λαό μας με το γάλα της εθνικής του υπόστασης. Σύντριψε τα σκοτάδια της φασιστικής σκλαβιάς, κι αχτινοβόλησε σε πνέματα και πορφυρούς ορίζοντες το φως της λευτεριάς.

Το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ ήταν ο φωτεινότερος φάρος που οδήγησε τις νέες γενιές στην πιό πανθαύμαστη εθελοντική θυσία· και στον πανανθρώπινο λυτρωμό.

Δέκα χιλιάδες νεκρούς και δεκάδες χιλιάδες τραυματίες, έδωσε στο βωμό εκείνης της εποποιίας ο θρυλικός ΕΛΑΣ, που δημιούργησε ο μεγάλος και τραγικός ήρωας των χρόνων μας πρωτοκαπετάνιος Άρης Βελουχιώτης, και που έφτασε στις 130.000 μαχητές.

Δυόμιση εκατομμύρια μέλη, ωραίους πατριώτες αγωνιστές και θύματα, αριθμούσε το ΕΑΜ που φώτισε ο μεγαλύτερος δάσκαλος του Νεοελληνικού Διαφωτισμού Δημήτρης Γληνός.

Κι όμως, ο λαός κ' οι παλιοί αγωνιστές έκλαψαν μόνο από κρυφή χαρά την επίσημη αναγνώρισή της και δεν πανηγύρισαν. Γιατί, τους διακρίνει πάντα η σεμνότητα κ' η μετριοφροσύνη. Γιατί άλλωστε, γνώριζαν ότι στη συνείδηση του λαού μας και των λαών της Ευρώπης, η Εθνική μας Αντίσταση ήταν καταξιωμένη, όσο κι αν τα περασμένα χρόνια στον τόπο μας ήταν συκοφαντημένη, προπηλακισμένη και κατατρεγμένη· και οι αγωνιστές της πέρασαν από φυλακές κι εξορίες, όπως και οι λαϊκοί αγωνιστές του 1821.

Την ευθύνη έφερναν ως χτες οι ανάλγητες κι ετερόφωτες μητρίες κυβερνήσεις με την ανόητη κι ασυγχώρητη πολιτική του διχασμού και της μισαλλοδοξίας.

Δεν υπήρξε προηγούμενο στα ιστορικά χρονικά πολέμων κι επαναστάσεων, όπου οι νικητές να μη δίνουν αμνηστία στους νικημένους· και να παρατείνουν ένα στίγμα τιμωρίας και ντροπής που γινόταν για τις ίδιες κυβερνήσεις «μπούμεραγκ» αναισθησίας και καταισχύνης.

Έτσι, με την κάποια αλλαγή που επέβαλε ο ίδιος ο λαός με τους αδιάκοπους αγώνες και την ψήφο του, δόθηκε η τιμή και η δόξα που χρωστούσε το ελληνικό κράτος, στο μεγαλύτερο κι εκλεκτό πατριωτικό μέρος του λαού μας.

Το πρόβλημα της αναγνώρισης είχε πολυωριμάσει σαν το μεστωμένο καρπό που πέφτει από το δένδρο.

Η άρνηση κ' η καθυστέρηση, μείωνε και καταράκωνε την εθνική μας υπόσταση.

Η νύχτα στάθηκε μακριά, βαριόπονη και σκοτεινή. Την είχαν κάνει σχεδόν αξιμέρωτη, οι κάπηλοι της «εθνικοφροσύνης». Εκείνοι που θέ-

λουν ν' αγνοούν πως, όλα στη ζωή με τη διαλεχτική νομοτέλεια, κάποτε μεταβάλλονται κι αλλάζουν.

Φέρθηκαν σκληροί και μικρόψυχοι οι κυβερνήτες ως τα χτες, γιατί ακριβώς δεν ήτανε οι νικητές. Τη νίκη, τους τη χάριζαν κάθε φορά οι «προστάτες» και διαφεντευτές, τα μίσση και τα πάθη τους, γινότανε χολές φαρμακερές, που δεκάδες χρόνια δηλητηρίαζαν τον εθνικό οργανισμό μας.

Η «λήθη» που επικαλούνταν οι δημαγωγοί και οι φειδωλοί μεμονωμένοι επαναπατρισμοί, είχαν γίνει τέτοιοι εμπαιγμοί, που δεν επιτρέπονταν ακόμα κ' οι ενταφιασμοί αγωνιστών προσφύγων στη μητέρα γη τους. Αυτή τη γη που την ποδοπατούν και την αποπατούν ασύδοτα, κι ανώφελα για το λαό, οι ξένοι.

Οι δεκάδες χιλιάδες νεκροί και τραυματίες του ΕΛΑΣ δεν είχαν φωνή από τους πεθαμένους και ζωντανούς τάφους, να κλάψουν αυτή την άδικη τύχη και μοίρα του αξεπέραστου νέου Εικοσιένα μας.

Και ήρθε το πλήρωμα του χρόνου. Ένας ήλιος ρόδινος και φλογερός έλυωσε τους πάγους της μισοπάθειας και της διχοστασίας κι έφερε την αυγή, όπου, αόρατη η θεά ελευθερία στεφάνωσε σαν εκείνη των Ψαρρών του Σολωμού, τους τάφους των ηρώων και μαρτύρων της καθολικής Εθνικής Αντίστασης του πολύπαθου λαού μας και τους εναπόμεινους βασανισμένους αγωνιστές του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ.

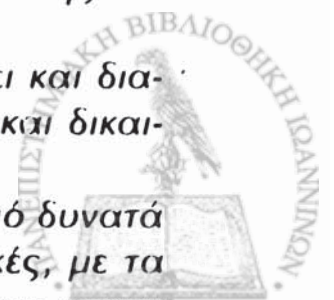
Το φάσμα του μίσους, του αφορισμού και της αγνωμοσύνης για τους τίμιους κι ανιδιοτελείς αγώνες και θυσίες τους, το ξέσκισαν και το σάρωσαν σαν χιονοστιβάδα, οι πύρινες ηλιαχτίδες της πνοής του ίδιου του λαού.

Ήταν ένα φάσμα κίβδηλο που τό'κοβαν και το 'ραβαν στα μέτρα τους με τ' ανέντιμα «μέσα» επιβολής. Ήταν «κυβερνήτες» που αγνοούσαν (τι κρίμα) τις ιστορικοκοινωνικές εξελίξεις, τις προοδευτικές επιδράσεις, την ίδια τη διαλεχτική πορεία των πραγμάτων. Δεν ήταν σε θέση να ιδούν τα ψέματα και τις πλάνες τους, πως είχαν παρασαπίσει, πως είχαν ξεπεραστεί. Ούτε το πως η λαϊκή δύναμη του αλατιού της ιστορικής και κοινωνικής αλήθειας αντιδρούσε. Ούτε είχαν αντίληψη πως, μια κατάσταση, περνάει κάποτε στο αντίθετό της.

Η σοφή παροιμία του λαού που λέει: «το ψέμα έχει κοντά ποδάρια» είναι βασισμένη στη διαλεχτική φιλοσοφία της αιώνιας μεταβολής και κίνησης των πάντων.

Όσο κι αν το ψέμα που καλλιεργείται συστηματικά φθείρει και διαφθείρει... Στο τέλος η αλήθεια λάμπει και δικαιώνει, φωτίζει και δικαιώνεται.

Έτσι κι ο ήλιος της δικαιοσύνης για το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ έλαμψε πιδό δυνατά και πλατιά τον Αύγουστο του 1982' και θα λάμπει στο διηνεκές, με τα φωτοστέφανα της τιμής και της δόξας των ηρώων και μαρτύρων, στους πλατιούς ορίζοντες της καθολικής χαράς και στα ζεστότερα φυλλοκάρδια

των σεμνών κι αθόρυβων αγωνιστών.

Αυτός ο ήλιος, δεν ανάτειλλε για τους κάπηλους κι εκμεταλλευτές της Εθνικής Αντίστασης, τους φαφλατάδες, τους καιροσκόπους και τους αρριβίστες. Αλλά, για κείνους, που όταν η Πατρίδα το 1941-45 στέναζε κάτω από το ζυγό της πίο μαύρης κι αβάσταχτης σκλαβιάς του χιτλερο-μουσολινικού άξονα, πήραν τα όπλα, έζωσαν τ' άρματα και βγήκαν στα βουνά και πολέμησαν τους φασίστες επιδρομείς και βοήθησαν το συμμαχικό αγώνα, και απελευθέρωσαν την πατρίδα και δόξασαν το έθνος. Αυτοί ήταν οι ωραίοι, οι τίμιοι, οι ακραιφνείς Έλληνες πατριώτες, σε όποιες πατριωτικές οργανώσεις κι αν κατατάχτηκαν.

Οι άλλοι, που οπλίστηκαν από τον κατακτητή και συνεργάστηκαν μαζί του, είναι οι κουίσλικ, οι ταγματασφαλίτες κι όλοι οι εθνοπροδότες, που έπρεπε μεταπελευθερωτικά να τιμωρηθούν σκληρά. Κι όχι να κυβερνούν, να παρασταίνουν τους «εθνικιστές» «πατριώτες», να κατατρέχουν και να βασανίζουν τους πραγματικούς κι αληθινούς αγωνιστές της Εθνικής μας Αντίστασης.

Ο ήλιος της δικαιοσύνης λοιπόν, ανήκει σ' αυτούς που έπεσαν τραγουδώντας για τη λευτεριά.

Σ' αυτούς που φυλακίστηκαν κι εξορίστηκαν.

Σ' αυτούς που πόνεσαν κι έκλαψαν από τα βασανιστήρια και τις αδικίες.

Στις χαροκαμένες μάνες, που στέγνωσαν και στέρεψαν και τα μάτια τους από το κρυφό το κλάμα και τον πόνο, για τα περήφανα ανταρτοπαίδια, που άφησαν τα κορμιά και τα ωραία νιάτα τους βορά των κορακιών στους κάμπους, στα βουνά και στα φαράγγια της Πατρίδας.

Στους λησμονημένους πρωτοπόρους και στους λευκαμένους ζωντανούς και ταπεινούς αγωνιστές, που θώράκισαν με τα στήθια τους την τιμή της Ελλάδας μας, που δημιούργησαν τότε την απροσμέτρητη πατριωτική έξαρση στις ψυχές των Ελλήνων· και δεν είχαν ποτέ, ούτε την ελάχιστη έπαρση για την επιτέλεση του υπερτάτου καθήκοντος.

Ο ήλιος της δικαιοσύνης και της δόξας που ανάτειλλε για μια ηθική και υλική παρηγοριά και θερμαίνει και ζωογονεί πέρα ως πέρα τις πονεμένες καρδιές των αγωνιστών, ανήκει σ' εκείνους τους υπέρμαχους της λευτεριάς αντιστασιακούς, που όργωσαν απλόχερα το σπόρο με τα υψηλά ανθρωπιστικά ιδεώδη· και ρίζωσαν και βλάστησαν και θα καρποφορούνε πάντοτε, για τη διαιώνισή τους, οι μεγάλες πολιτισμικές αξίες του έθνους.

Ανήκει ο ήλιος περίλαμπρος και στις νεώτερες γενιές των αγώνων και ξέχωρα στην ηρωική γενιά του Πολυτεχνείου που γέννησε κι ανάδειξε η παλιά μας Εθνική Αντίσταση!

Αβασίλεφτος ας είναι ο ήλιος της δικαιοσύνης. Κι ας χλοίζουν αμάραντα τα δαφνοστέφανα, να δροσιζουμε κόμες και μαυσωλεία, στην αιώνια και δοξασμένη εθνική μας ιστορία.

Λάμπρος Μάλαμας 15-9-82

Ένα δοξαστικό Ανθολόγιο για το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ

Από πρωταγωνιστές της εποχής εκείνης
κι από έναν αρνητή,

που αυτοδιαψεύστηκε με τα γραφόμενά του και το «ποτέ» του στη Βουλή...

«...Υπήρξατε άξιοι της Ελλάδος. Θεωρούμεν αξίους εθνικής ευγνωμοσύνης όλους τους αγωνιστάς της ελευθερίας και το μέγα πλήθος των οργανώσεων και ανωνύμων ηρώων και μαρτύρων και τας εθνικάς μας οργανώσεις ΕΑΜ - ΕΛΑΣ, ΕΔΕΣ... Θα αποδοθούν δίκαιαι τιμαί εις τους γενναίους αγωνιστάς των ανταρτικών δυνάμεων...».

Γεώργιος Παπανδρέου

(«Ο Μοριάς στα όπλα»
(Ηλ. Παπαστεριόπουλου σελ. 6)

«... Αγαπητέ μου Άρη,

... Παντού έπλεξα το εγκώμιόν σας, όπως και των ανδρών σας και παντού έζητωκραύγασα μόνον υπέρ του Άρη και του ΕΑΜ...»

Ναπολέον Ζέρβας

Αρχηγός του ΕΔΕΣ

(«Ιστ. Εθν. Αντίστ. 41-44, σελ. 89)

«Ουδεμία άλλη οργάνωσις έδωκεν, εν αναλογία, τόσα θύματα εις την Εθνικήν Αντίστασιν όσα έδωσε το ΕΑΜ- ΕΛΑΣ».

Κορν. Πυρομάγλου

Υπαρχηγός ΕΔΕΣ

(«Εθνική Αντίστασις»)

«Το ΕΑΜ και ο ΕΛΑΣ, οι πολυπληθέστερες αντιστασιακές δυνάμεις ήταν και εξακολουθούν να είναι εξοστρακισμένες από την «επίσημη ιστορία» από το επίσημο κράτος και από όσους επιμένουν να διαχωρίζουν τον «εθνικόφρονα» εαυτό τους από τον υπόλοιπο ελληνικό λαό».

Παναγιώτης Κανελλόπουλος

τ. πρωθυπουργός-ακαδημαϊκός

(«Βήμα» 12 και 14-9-76)

«...Το ΕΑΜ -ΕΛΑΣ, έδωκε πράγματα στη χώρα που, ποτέ προηγούμενα δεν είχε γνωρίσει... Ακολουθούμενο, με μεγάλη απόσταση, από τις άλλες οργανώσεις, το ΕΑΜ, εγκατέστησε αυτό που η ελληνική κυβέρνηση είχε παραμελήσει: ένα οργανωμένο κράτος στα ελληνικά βουνά...».

Κρις Γουντχάουζ

Αρχηγός της Αγγλ. Αποστολής

στην κατεχόμενη Ελλάδα

(«Οι Καπετάνιοι» σελ. 164)

«... Το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ είχε παίξει σημαντικώτατον ρόλον εις την παρενόχλησιν των εχθρικών συγκοινωνιών... και εξηνάγκαζον τους Γερμανούς να διατηρούν μεραρχίας εις την περιοχή αυτήν...»

Στρατάρχης Άλλαν Μπρουκ

Αρχηγός Γενικού Αυτοκρατορικού

Επιτελείου («Φάκελλος Ελλάς»)

Από τα μυστικά αρχεία του

Φόρειν Όφφισ σελ. 283)

«... Όταν το ΕΑΜ κατεβαίνει σε συλλαλητήρια πλημμυρούνε οι δρόμοι κι αναταράζεται η γαλήνη. Πιο μαχητική, πιο φλογερή και πιο δυναμική πατριωτική οργάνωση δε γνώρισε ποτέ η Ελλάδα...».

Δημήτρης Ψαθός
(-Αντίσταση- σελ. 46)

«Αρχιστράτηγος Μέσης Ανατολής έλαβε υπό σημείωση μεθ' ικανοποιήσεως ότι το ΕΑΜ αγωνίζεται δια τας αρχάς της ελευθερίας ως ορίζει ο χάρτης του Ατλαντικού, και είναι εν γνώσει λαμπρών κατορθωμάτων της μαχητικής αντιστάσεως του ΕΛΑΣ εναντίον εισβολέως». «Σας μεταβιβάζω τα συγχαρητήρια και τας ευχαριστίας του στρατηγού Ουίλσον».

**Μήνυμα του Άγγλου ταξίαρχου Έντυ
στο Γεν. Στρατηγείο του ΕΛΑΣ από
τον αρχιστράτηγο του Σ.Μ.Α. Ουίλσον**
(Στ. Σαράφη -Ο ΕΛΑΣ- σελ. 129)

«... ο ΕΛΑΣ ήταν στην πράξη κύριος όλης της χώρας...». (Βιβλίο του -Φωτ. και Τσεκούρι- 168 σελ.). «...Το ΕΑΜ ήταν η ευρύτερη και πιο γνωστή αντιστασιακή οργάνωση...» (Στο ίδιο βιβλίο του -Φωτ. και Τσεκούρι- σελ. 168). «... Το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ ήταν, ή τουλάχιστο μπορούσε εύκολα να γίνει ο μοναδικός κύριος της χώρας και να αρνηθεί κάθε συμβιβασμό...» (Ο ίδιος στο ίδιο βιβλίο σελ. 169).

Ευάγγ. Αβέρωφ-Τσοτίσας
τ. υπουργός και αρχηγός Ν. Δημοκρατίας.

Ο Άρης

Μαυροσκούφηδες του Άρη

Παγκόσμια Ποίηση

Βραζιλία

Νύχτα αγρύπνιας

Τζοάνας Νεγκάλα

Μεταφράζει η Αγνή Σωτηρακοπούλου

Νύχτα αγρύπνιας γεμάτη εφιάλτες
Οι αστράγαλοι δεμένοι με αλυσίδες.
Πόδια σερνάμενα στην πέτρα
ήχοι από κρούσεις χειροπέδων
αυτή 'ναι η σκληρή μου γλώσσα.

Οι στίχοι μου γεμάτοι ρόγχους
στίχοι σπασμωδικοί
από σπασμένα σίδερα
απ' τους πόνους στους καρπούς των χεριών.

Βενεζουέλα

Νεκρό ψωμί

Λουίς Παστόρι

Μεταφράζει η Μάγια Μαρία Ρούσου

Όλοι, όλοι μιλούν για τη Νεκρή Θάλασσα.
Αλλά γιά το νεκρό ψωμί κανείς δεν ξέρει.
Για κείνο που πετιέται από την πίσω πόρτα,
για κείνο που ξεραίνεται απ' την αχρηστία,
που αφήνεται στο έλεος της μύγας του μεσημεριού,
ανάμεσα στο βουητό της ανελέητης λάβρας
του απομεσήμερου...

Έχεις δει να δολοφονούν ένα φτωχό ψωμί;

Ρώτα το παιδί το πεινασμένο
που πήγε στο σπίτι
την ώρα του φαγητού
αφού όλοι τρέφονταν
από την πείνα του.

Δεν υπάρχει ανακωχή

Διονύσιου Αϊμάρα

Μεταφράζει η Μάγια Μαρία Ρούσου

Έχω εδώ το δικό μου πεδίο μάχης: ένα πλάσμα πληγωμένο
απ' τον πόνο, ένα αίμα επαναστατημένο
τιμωρημένο απ' τα σκότη
έναν άνθρωπο
σάρκα και δάκρυα
οστά και εγκατάλειψη
Δεν ακούω πια το θρόισμα της δροσιάς
κάτω απ' τη νύχτα
δεν ακούω τον άνεμο της σελήνης
ούτε τη μουσική των φύλλων
που ταξιδεύουν πάνω στο νερό.
Δεν ακούω την απόκριση του ονείρου
ούτε το κάλεσμα του ωκεανού,
είμαι κουφός
δε θέλω ν' ακούω,
δεν μπορώ.

Μονάχα το θόρυβο των καταστροφών
κουβαλάω εντός μου
Είμαι σε πόλεμο με το θάνατο
απ' όταν γεννήθηκα.
Είμαι σε θανάσιμο πόλεμο με τη λήθη,
με τη στιγμή, με την αιωνιότητα,
με το θεό με μένα τον ίδιο.
Είμαι σε πόλεμο με την ίδια μου τη ζωή
με την ίδια μου την αηδία
σε πόλεμο με τα λόγια μου
και σε πόλεμο ακόμα και μ' όλα
τα λόγια.
Είμαι σε θανάσιμο πόλεμο με το θάνατό μου.

Ινδία

Φως

Μουκούντ Ρ. Νταβέ

Μεταφράζει η Αγνή Σωτηρακοπούλου

Έτσι και το παράθυρό μου
με φως έχεις γεμίσει

η πόρτα λίγο παραπέρα
είναι ανοιχτή.
Έλα λοιπόν.

Ποίημα

Βαν Γκόγκ,
Φλέγονταν ποτέ οί ήλιοι σου
τόσο έντονα
όπως τα χείλη της και τα δικά μου
όταν διψούσαν για ένα φιλί
ολάκερο το απόγευμα
του καυτερού Ιούνη;

Ιαπωνία

Πέτρα σιωπής

Μοκουό Ναγκαγιάμα

Μεταφράζει η Αγνή Σωτηρακο-
πούλου

Σκονισμένο χιόνι
Ηχούν οι χτύποι
της καρδιάς μου.
Κρύσταλλο ο πάγος
καθρέφτης του προσώπου
του μυαλού μου.

Πέτρα της σιωπής
ακόμα η ανησυχία
της ψυχής μου!

Αργοπορώ

Τσακόμι Φουγκάντα

Αυτές τις μέρες
παρατείνω το διάβασμα
των τελευταίων σελίδων
ενός βιβλίου.

Φοβάμαι
να δώσω ένα τέλος
βιαστικό
στο κάθε τι.

Στέκομαι τώρα
στην ακτή
της απέραντης θάλασσας
μετά τό μακρυνό ταξίδι της ζωής.

Κοιτάζοντας, εκεί η καρδιά μου
σπαρταράει
τ' ανεξιχνίαστα
βάθη της θάλασσας.

Γαλλία

Πανύψηλοι Βράχοι

Υβ Μπρουσάρ

Μεταφράζει η Αγνή Σωτηρακο-
πούλου

Πέτρα και ήλιος
πρόσωπο με πρόσωπο
τελικά ορθώνονται
Ο ουρανός εδώ
δίνει στο χόρτο
το ρυθμό του.

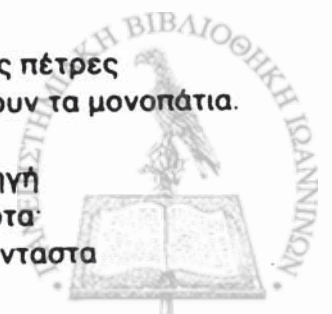
Η ζωή συμπληρώνεται
στους τριγμούς
του γρίλου.
Γη παρθένα από αυλάκια αρότρου
που φωτίζει
ένα πέταγμα γερακιού.

Το μεσημέρι
αρπάζεται στο πλευρό σου.
Να σέβεσαι το αγκάθι
Ποιός θα ΄ξερε καλύτερα από αυτό
να σε οδηγήσει
στην καρδιά της θύελλας
και να σε κεραυνοβολήσει εκεί.
Κάτω από την πέτρα
που είναι ακόμα ζεστή
κάτω από τη νύχτα

η θράκα κοιμάται
που θα λάμψει στο μέλλον.
Έτσι έχει αποφασίσει
ο βοσκός
που πλανιέται εδώ κι εκεί.
Ω βροχή αλήτισσα
μη του αντιμιλάς ποτέ.

Ο αέρας στριφογυρίζει και
καπλαντίζει στο χώμα
το ερημικό αγκάθι,
γιατί στις στιβαγμένες πέτρες
στις ρίζες τους σβήνουν τα μονοπάτια.

Κάπου υπάρχει μια πηγή
Εδώ δεν υπάρχει τίποτα
μα όλα εκεί είναι αφάνταστα
ωραία!

ΑλβανίαΗ Γιορτή του ατσαλιού
(Απόσπασμα)

Αλέξη Τσάτση

Απόδοση: Π. Τσοούκα & Λ. Μάλαμα

Ατσάλι, ατσάλι! Κασμάδες, φτυάρια, μπουλντόζες,
πάνω απ' όλα καρδιά, όλα τα 'χετε.
Τότε, όπως στον πόλεμο, ριχτείτε στη μάχη.
Ατσάλι, ατσάλι! Κανείς οχτρός να μη μας νικήσει.
Πού κρύβονταν τάχα η δύναμη τούτη;
Ατσάλινους πλάθουμε νέους ανθρώπους,
αμέτρητα χέρια, πλήθος γροθιές, κι αστράματα.
Λάμπει ο πλατύς ο κάμπος μ' ένα καινούργιο φως.
Το ποτάμι ο Σκούμπης αργοκυλάει και κοιτάζει.
Τί να 'ναι τάχα όλο τούτο το πλήθος που βλέπει;
Τα πουλιά, όλα τα είδη των πουλιών συναχτήκαν
και φτερούγισαν πάνω τους εκείνη τη μέρα
με φωνές και χρώματα λογής γεμίσαν τα ουράνια.
Ιδέστε, πως πηγαίνουν εκεί, πλάϊ στου Σκούμπη τον κάμπο.
'Ανθρωποι, μηχανές, νιόσκαφτο χώμα, άλλαξε ο τόπος.
Αγκαλιάσματα, γνώρες, θέρμες χειραψίες,
βλέμματα πλήθια ονόματα, όλ' η Αλβανία.
Το Ελμπασάν, η Κορυτσά, η Αυλώνα, το Μπεράτι,
η Σκόντρα, το Σαράντι, το Κούξι, όλοι,
ο ένας τον άλλον θωρούνε.
Νέα λόγια, τραγούδια, νέα αστέρια, φως πρωτόφαντο βλέπουν.
'Όλοι ετούτοι δεν ξαποστάνουν. Κάθονται-λένε-εκείνοι
που δεν προχωρούν, που δεν χτίζουν.
Ντυμένοι τα ηλιόφωτα, λάμπουν απ' αγάπη
της δουλειάς και του τόπου και φέρνουν
τα όνειρα όλων εκείνων που δεν ήρθαν στη γιορτή τ' ατσαλιού.
Τα όνειρα όλων εκείνων που πέσαν στη μάχη και δεν είδαν
ν' ανατέλλουν οι νέες αυγές που κρατάμε στα χέρια.
Στέκουν όλορθοι, σα να θέλουν να κατεβάσουν τ' ασκέρια
τραγουδώντας, κ' η φωνή τους διαπερνά τα βουνά πέρα ως πέρα.
Ελάτε δω, ελάτε όλοι στη γιορτή τ' ατσαλιού
να κάνουμ' ατσαλένια πατρίδα.
Τέτοιες φωνές και τραγούδια τα βουνά δεν έχουν ξανακούσει.
Εδώ φυτρώνει μια νέα πόλη με ψηλές, καμινάδες
παράθυρα με γλάστρες, με παιδιά που ξένοιαστα παίζουν
και γριούλες που αμίλητες πίσω κοιτάνε στα περασμένα,
και μπερδεύεται ο νους τους σ' ό,τι βλέπουνε τώρα.
'Όνειρα πλήθια, κι ο σπόρος που πέφτει φυτρώνει με μιας.
Ποιός με συνάρπαξε τάχα;
Τα μάτια μου ενώθηκαν με τα μάτια ολουνώνε.
Μου είπανε: κλειστά κι άνοιξε τα αμέσως και κοίτα.

Και βλέπω μπροστά μου το νέο εργοστάσιο ατσαλιού
 σα να το φύτεψαν εδώ σηκωτό τ' αμέτρητα μπράτσα.
 Ω Αλβανία μου, ω χώρα μου, ω γη μου,
 εσύ αλλάζεις από μέρα σε μέρα
 σε βλέπω και δύναμη παίρνω.
 Δε γεράζω, δε θέλω ποτέ να γεράσω,
 γιατί αγαπώ πολύ αυτούς που ιδρωκοπάνε:
 τους λιγόλογους εκείνους που η κόκκινη καρδιά τους
 χτυπάει για τους άλλους που ψέμα δεν ξέρουν να λένε.
 Είν' όλοι εδώ οι εργάτες μαχητές,
 και θωρούνε πιο γρήγορα στο σκοπό τους να φτάσουν.
 Αυτοί δεν ξέρουν να λένε: «Κουράστηκα κι ας τ' αφήσουμε γι' αύριο».
 Εδώ ο γραφειοκράτης τα μούτρα του σπάζει
 Κι ο εργάτης δεν ξέρει άλλο δρόμο ν' αλλάξει.
 Περπατά ίσα και ίσα σκοπεύει,
 Κι ό,τι σκέφτεται κι έχει στο νου του, το λέει σταράτα.
 Λαμπικάρει η δουλειά, κι απ' τα χέρια του πλήθος
 ομορφάδες, γεννιούνται. Όλοι μαζί μια τάξη ανεβαίνουμε
 κ' οι νέοι μας άνθρωποι ατσαλώνονται πάντα.
 Ατσάλι αλβανικό παράγουμε τώρα
 από χώμα αρβανίτικο, με δικό μας ιδρώτα
 κ' οι εργάτες που μοχθούνε να χαίρονται ξέρουν...

Τσεχοσλοβακία

Το Έρημο πάρκο

Όντρα Λυσοχόρσκι

Μεταφράζει η Αγνή Σωτηρακοπούλου

Το γέρικο πάρκο έσπασε τη σιωπή του:
 Σήμερα θα χρησιμοποιήσω το κίτρινο χρώμα.
 Κίτρινα φύλλα σέρνονται χάρω
 στα μονοπάτια και στη χλόη, αγάλματα και πάγκοι
 Ο άνεμος αναδιπλώθηκε μακριά, άρχισε να αναταράσσει το σύμπαν
 κάπου κάπου ένα κοπάδι περιστέρια φτεροκοπούν προς τον ουρανό.
 Ένα περιστέρι κατέβηκε στον πάγκο έκασε
 πλάι μου, με παρατηρούσε επίμονα και για αρκετή ώρα.
 Τι βλέμμα κριτικό! Τι καρφωτή ματιά!
 Ένα φύλλο πέφτει πάνω στο περιστέρι
 Ένα άλλο πέφτει δίπλα στο χέρι μου
 που έγραφα
 Η ευτυχία μου μεγάλωσε σε τέλεια ενότητα
 για όλα.

Κίνα

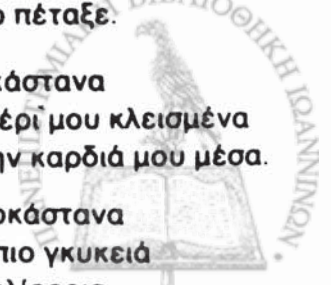
Λαϊκό Τραγούδι

Βου Τσιάγκ

Μάζευε νεροκάστανα
 πλέοντας στο μεγάλο ποταμό
 στην όχθη του τραγούδαγα εγώ
 πλέονοντας το τσεμπέρι μου.
 Πέταξα το τσεμπέρι μου
 πάνω απ' το μεγάλο ποταμό

με νεροκάστανα το γέμισε αυτός
 και πάλι μου το πέταξε.

Τώρα τα νεροκάστανα
 μες στο τσεμπέρι μου κλεισμένα
 κρατούν και την καρδιά μου μέσα.
 Κι από τα νεροκάστανα
 η καρδιά μου πιο γκυκειά
 και από την παλίρροια
 η αγάπη πιο βαθιά.

Δυό βραβευμένα ποιήματα

Από το Διαγωνισμό «Δελφική Αμφιοκτιονία στις 15/8/82 με καθορισμένο θέμα:

Παγκόσμια Ειρήνη – Συναδέλφωση των Λαών

Του Λάμπρου Μάλαμα (που υποβλήθηκε με το ψευδώνυμο Μυρώδης Τριανταφύλλης)

Αδέρφια μου του σύμπαντος, εργάτες, της προόδου,
μες στην ειρήνη μοναχά φιλιώνεται ο κόσμος.
Αυτή 'ναι θεά Δήμητρα, κι εμείς καλοί σποριάδες.
Μόνο με την τίμια φιλία όλοι μας κλειούμε τα χάη των πολέμων.
Με την άσβεστη φλόγα της πίστης θα κάψουμε τα κυπαρίσσια της λύπης.
Οι ροζιασμένες παλάμες θα λούσουν με χαμόγελα ήλιου
τα καπνισμένα πρόσωπα, να ιδούν το φως τα τυφλωμένα μάτια.
'Όλοι μαζί θ' ανοίξουμε τις πόρτες των ψυχών
να μπει η αγάπη η πλατιά τον κόσμο να λυτρώσει.
Φτάνουν πιά άλλοι ήρωες, δεν έχει τόπους γι' άλλους τάφους.
Ειρήνη εσύ φυλάχτρα μας σε ιδανικά κι ευτυχισμένα όνειρα.
Νά 'χουμ' άπ' άνθη και καρπούς μοσχόβολον αιθέρα
να μη τον μολέβουνε νετρόνια, «πέρσιγκ», και «κρούζ» και «νέφη».
Μόνη ασπίδα άτρωτη, τα στήθια μας λαοί, σε υπερπόντιους βαρβάρους.
Οι καρδιές λευκοπερίστερα, να βυζαίνουνε της λευτεριάς το γάλα
ν' ακουμπάνε γερά στο γρανίτη του θάρρους,
ν' ανθίζουν οι ελπίδες κ' οι χαρές, όπως τα λούλουδα στους κήπους
κι ο έρωτας μοσχόμυρος στων νιώνε τις απόπνιες,
σε γλυκορίγη αυγινά, σε ειρήνης μαγιονύχτες.
'Όλοι μαζί να δώσουμε στα πεινασμένα παιδιά του κόσμου
ψωμιά, προσφάγια, γράμματα και ξένιαστες ζωούλες.
Ελάτε αδέρφια όλης της γης χέρι με χέρι να πιαστούμε,
πέτρες να κάνουμε τα μπράτσα μας κι όλα τα στήθια κάστρα,
να φράξουμε για τ' Αύριο τις λαίλαπες της βίας.
Τα δάκρυα μανάδων κι ορφανών, γίναν οργής ποτάμια.
Ξεχείλισαν οι ικεσίες για συμπόνια, βάραιναν της αγωνιάς οι ανάσες.
Ειρήνη, μάνα, ρήγισσα, τρανέ καημέ του κόσμου,
γίνε σημαία, σκέπη ουρανού και γής, ίσκιος αδερφοσύνης
και δώσε άπειρα φιλιά σε μελαψά και μαύρα πρόσωπα
σκλάβων, σε λιτοδίαιτες και λιοψημένες σάρκες·
φιλιά σ' αθώους μελιχρούς νομάδες και φελάχους,
σε δουλεφτάδες κίτρινους και κόκκινους και άσπρους
σε ριτιδωμένα πρόσωπα, και σε κλαμένα μάτια
και μύριους στήσε ισότιμους χιλιόδιπλους χορούς
πασίχαρους κι αγκάλιασε και σμίξε φυλές, ανθρώπους και λαούς
καιρούς που χάνονται, ζωές, κι αιώνες με αιώνες
σ' ένα πιασχαλινό και Δελφικό αιώνιο πανηγύρι.

Και του Μιλτιάδη Ζάκκα

(που υποβλήθηκε με το ψευδώνυμο Πολίτης του 'κόσμου)

Λεύτερο –λέει– να φύσαγε του Σύμπαντος τ' αγέρι,
αντάρτης να κατέβαινε και πάλι ο Προμηθέας,
το Φώς, απλόχερα, παντού, σ' όλη τη γη να φέρει
και φλάμπουρο να ύψωνε της Δελφικής Ιδέας!

Αηδόνια να λαλούσανε στου Παρνασσού τα πλάγια,
τ' αγρίμια να λουφάζανε, να σκόρπιζε η αντάρα,
των Εριννύων τα φριχτά να λύνονταν τα μάγια,
η πανανθρώπινη οργή, το μίσος κ' η κατάρρα.

Πυθία, Σίβυλλα, μαζί, να λούζονταν με μύρα,
στης Κασταλίας την πηγή –πεντάμορφες νυφάδες–
χρησμό να πουν ευοίωνο, που ν' αντηχήσει γύρα,
πως οι Μολώχ κ' οι βέβηλοι, πέσαν στις Φαιδριάδες.

Στ' άρμα του ο Ηνίοχος, με το λευκό το άτι,
τον ήλιο να ταξίδευε, όπου αδελφού βοήθεια,
σ' έθνη, λαούς και Ήπειρους, σε μήκη και σε πλάτη,
σ' Άδερφοσύνη, Αρετή, Δίκιο, Τιμή, Αλήθεια.

Κατάλευκα να πέταγαν Ειρήνης περιστέρια,
οι νύμφες να χορεύανε, Μούσα να τραγουδούσε,
σφιχτά-σφιχτά οι άνθρωποι, να δίνανε τα χέρια
κ' η λύρα του Απόλλωνα, το σύμπαν να δονούσε.

Με βάγια και με ωσαννά –ελπίδα μας κι ευχή μας–
γλυκέ Χριστέ μας, ταπεινέ, πάλι κι εσύ να 'ρχόσουν,
Αγάπης φως να σκόρπιζες, ως τη στερνή πνοή μας,
χωρίς ποτέ οι άνθρωποι και πάλι σε σταυρώσουν...

Και νά 'μουν –λέει– κι εγώ εκεί, «Το γελαστό παιδάκι»
τις ομορφιές να χαιρόμαν, όλων της γης των τόπων,
κ' ύστερα πια να έσβηνα, σαν το μικρό πουλάκι,
ξεχνώντας φρίκη και ντροπές, των σύγχρονων ανθρώπων.

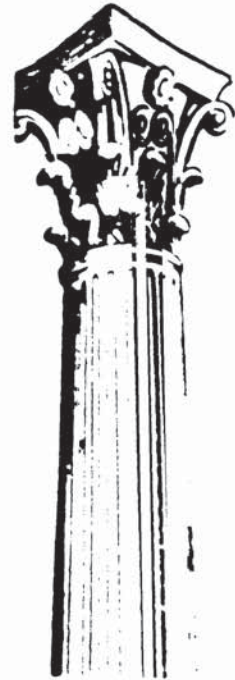
Αστυμήδης

(164 π.Χ.)

Γιώργου Παπαστάμου

Καλά και συνετά τα είπε στους συγκλητικούς ο Αστυμήδης
Να εξευμενίσει πέτυχε τη Ρώμη και αρεστός να γίνει σ' όλους,
σε πατρικίους αρχηγούς, σε στρατηγούς λεγεωνάριους.
Έτσι, να συγκρατήσουν λίγο την άτεγκτη ρωμαϊκή αυθαιρεσία,
για να μπορέσουν οι Ρόδιοι την εξουθένωση της νήσου ν' αποφύγουν.

Καιροί σκληροί και χαλεποί· Καταχτητές απάνθρωποι λυμαινόνταν τον κόσμο.
Μικρό κατόρθωμα δεν ήταν η Σύγκλητος το λόγο, του Ρόδιου Αστυμήδη να προσέξει.
Πολλά αξίζουν και πολλά πολύτιμα προσφέρουν τέτοιοι άνθρωποι
Καθώς ο εύγλωττος και πειστικός, γραμματικός Ροδίτης Αστυμήδης
Καλύτερος του Ροδοφώντα, κι άλλων, που με το χρυσάφι
της Ρώμης τον καισαρισμό δεν μπόρεσαν να πείσουν.

Κόσμος 1982**Λάμπρου Μάλαμα**

Οι συνειδήσεις πέτρωσαν
 σα σκουριασμένα μέταλλα
 κ' οι οδοιπόροι απόμειναν
 μεσονυχτίς ν' ακούν πως
 σειέται η γης βαριόπονα
 απ' αγανάχτηση κι αηδία
 για κάθε κνούτο, κάθε βία,
 τη λογική που χάνεται
 στους κύκλους των ανέμων,
 την ηθική που αργοσβεί
 μες σε ψυχών κελάρια.

Τι κι αν ουρλιάζουν μηχανές
 σε ίλιγγο αφθονίας;
 την αφθονία σκοροτρών
 ιοί, και «τρινιτολουόλες»...
 Και τα ρακένδυτα παιδιά
 όπου γης....
 σαν αγιασμένα σκέλεθρα
 πεθαίνουν για ψωμάκι!
 Μα οι γενναίοι λαοί
 αντιστέκονται συχνά
 και επαναστατούνε.

Οι αποικιοκράτες
 κόμπρες κι αρουραίοι
 δηλητηριάζουν τη ζωή μας.
 Λύκοι που δε χορταίνουν αίμα
 κοράκια που δε χορταίνουν σάρκες
 από νιών κουφάρια.
 Μόλεψαν τη φύση τον αγέρα
 τ' αμπέλια περονόσπορο
 ζιζάνια τους τόπους.
 Γιά κέρδη κι απληστίες
 πλημμυρίζουν αίμα τα ποτάμια!
 Ω πόσο λίγο το αίσθημα
 και πόσο λίγη η σκέψη;
 πόση η στέρηση της ανθρωπιάς
 της λογικής, του δίκιου
 στην πολυμήχανη εποχή μας;

Μα όσο κι αν η όποια σκλαβιά
 και δυστυχία κρύβει τον ήλιο
 της χαράς και της αδερφούνης,

με σύμπνοια κι ενότητα
 οι λαοί μονάχοι τους θα λυτρωθούνε.
 Και τότε οι ψυχές των αδερφών
 θ' αποχτήσουν μεγάλα φτερά.
 θα πετούν, θα χορεύουν
 σε πασχαλιές και άνοιξες
 με τα πουλιά της αγάπης
 με τ' αερόπλοια των θαυμάτων,
 με τ' άνθη της τέχνης
 και το φως της επιστήμης,
 με τ' άρμα του Φοίβου
 σ' αιθέρες και περβόλια
 παγκόσμιας ευδαιμονίας.

Ηδονή**Αντώνη Κυριακόπουλου**

Ηδονή – άχνα ζεστή που χάνεσαι όλη
 καθώς άρωμα. Με σένα
 είναι γλυκιά η ζωή, κι ο κόσμος
 ωραίος είναι τόσο.

Δεν είναι τ' απαγορευμένο
 ω μεγάλη αντίρρηση,
 διάκριση του ωραίου είσαι
 που ανθείς και στολίζεις.
 Κρήνη που εντός μας αναβλύζει
 και, που κάποτε μέσα μας
 τελειώνεις επιτέλους.

Δύναμη είσαι, κορφή και θροίζεις
 στη φυλλωσιά του στήθους μας;
 πεταλούδα στο χώρο της καρδιάς
 που χτυπάει και σωπαίνει.

Ηδονή στη σιωπή. Το χέρι αγέρι
 ακραγγίζει, τρεμουλιάζει και φεύγει
 πάει πέρα στους ωραίους βωμούς.
 Κιόνες! Στιλπνοί μαρμάρινοι
 στο φως του φεγγαριού, στη σιωπή
 στο σκοτάδι.

Ηδονή επιφώνημα. Λέξη κομμένη
 στη μεγάλη βροντή – κ' η βροχή
 που πέφτει και τη χαίρεται
 τ' ανασκαμένο χώμα.

Έπειτα, είναι πάλι, γαληνεμένα όλα.

«Εδώ Πολυτεχνείο»

(17 Νοέμβρη 1973)

Στον άγιον ήχο της φωνής: «Εδώ Πολυτεχνείο!...»
στο κάλεσμα της νιότης μας, που φέρνει προς το φως
άστραψε σ' όλες τις ψυχές τ' άφταστο μεγαλείο
της Λευτεριάς και ξέσπασε κάθε καημός κρυφός!

Τ' απράνταχτα τα στήθια σας, παιδιά, γινήκαν κάστρα
και πάλαιψαν σκληρά κι ορθά με τάνκς και με πιστόλια
σαν η ψυχή σας έφερνε στον ουρανό και στ' άστρα
το θρίαμβο της Λευτεριάς, μες σε βροχή από βόλια.

Στα παλικάρια πού 'πεσαν στην άνιση την πάλη
δόξα τους πρέπει και τιμή μες σε χιλιάδες χρόνια!
Μα και σε σας που ζήσατε, για να χαρείτε πάλι
ολόκαιρη τη Λευτεριά, την πάμφωτη κι αιώνια!...

Ραφήνα, Τρύφος 1974

«Επί γης Ειρήνη»

Χιλιάδες χρόνια ο άνθρωπος
πληρώνει την κατάρα
των δυό προγονικών του αδελφών,
του Κάιν πού 'σφαξε τον Άβελ.
Χιλιάδες χρόνια ο άνθρωπος
είναι το μόνο από τα ζώα της γης
που αλληλοσφάζεται.

Ως τότε θα κρατήσει αυτή η κατάρα
που παγιδεύει τη ζωή του;
Τα εκατομμύρια οι άνθρωποι δε φτάνουν
που αλληλοσφάχτηκαν;

Δεν ήρθε η ώρα να συχωρευθεί
για το αμάρτημα του Κάιν πού 'σφαξε
τον αδελφό του Άβελ;

Είναι μοιραίο ο τελευταίος Κάιν
τον τελευταίο Άβελ να εξοντώσει,
ή υπάρχει ελπίδα
να ζήσει ο άνθρωπος ελεύθερη ζωή,
αγαπημένος με τον άλλο,
με το «επί γης ειρήνη» κήρυγμα

στη σκέψη του, στην πράξη, στην καρδιά

24-7-82

Το «Επί γης Ειρήνη» μου τό 'χει εμπνεύσει η παρακάτω είδηση που δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες της 23/7/82.

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ, 23

Η ΒΟΥΛΗ των αντιπροσώπων με διαφορά 100 περίπου ψήφων, απέρριψε το σχέδιο του προέδρου Ρήγκαν για επανάληψη της παραγωγής χημικών όπλων, αρνούμενη έτσι να σταματήσει τα συνεχιζόμενα επί 13 ήδη έτη «μορατόριουμ» σ' αυτού του είδους τα όπλα.

Η ΓΕΡΟΥΣΙΑ είχε εγκρίνει το σχέδιο του προέδρου Ρήγκαν ύψους 57 εκατομμυρίων δολαρίων για αέρια που παραλύουν το νευρικό σύστημα.

Λ ά μ π ρ ο υ Μ ά λ α μ α

«Σημειώσεις ενός Ταβερνιάρη»Φώτου ΓιοφύλλιΆγγελου Δόξα

Δυό ποιήματαΤου Κώστα ΠηγαδιώτηΑναβολή παράστασης

Λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών
η παράσταση υπέρ:
«Ελευθερίας λαών
και ανθρωπίνων δικαιωμάτων»
αναβάλλεται «επ' αόριστον».
Τα εισιτήρια ευπιστίας
εξαργυρώνονται
στης διάψευσης τα ταμεία.
(εκ της διευθύνσεως
του «Σύγχρονου Θεάτρου»).

Τα επίθετα

Με μια χωρίστρα ολόισια
προς τη μεριά
της «αρετής και τόλμης»
πέρασες κι έφυγες πρωί
στα «πρόσω» πολεμώντας
για μερικά επίθετα
που καταχτιώνται δύσκολα
κ' ύστερ' από εξέταση
πολλή σχολαστική.

Δυό ποιήματαΤης Μαρίτσας ΠαρασκευάΑύριο;

Αυτές οι πόλεις...
Αυτές οι πόλεις που μας ανήκουν
κατά χιλιοστά αντιπαροχών,
δίχως τον ήλιο να χαμογελά
δίχως δικό τους ουρανό
να σηκώσουμε πολύχρωμο χαρταετό
τα ονειρά μας.

ESRAEL

Το τείχος των δακρύων
κενοτάφιο φαρισσαισμού.
Για ποιό ναζισμό τ' ανάθεμα
δολοφόνοι παιδοκτόνοι,
γιοί της Ραχήλ
«άγιοι» Σαβαώθ;...
Η φλεγόμενη βάτα,

Τρία ποιήματαΤου Στέργιου ΒαλιούληΠΑΡΑΚΜΗ

Ο χάλκινος τρίποδας
σαπίζει στα νερά της Κασταλίας
Οι μάντις εμπορεύονται από χωριό σε
χωριό
τα όσια της Δωδώνης κ' η Πυθία
κλείνει ραντεβού στο ιδιόκτητο διαμέρισμά
της
κάτω από τη μύτη της Χωροφυλακής.
Μόνο ένα ρομαντικό τσοπανόπουλο
που ξέχασε τη λαλιά του
σφυρίζει έναν πρωτάκουστο σκοπό
και φλέγεται...

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Απ' το πουρνάρι
τη στουρναρόπετρα
την οχιά
Απ' το τραγούδι της θάλασσας
γεννήθηκαν οι Έλληνες
Τους προβληματίσε ο λυγμός του νυχτο-
πουλιού
του ρυακιού το κελάρυσμα
η οργή της τραμουντάνας
η κραυγή του λιονταριού.
Κι όταν υψώθηκαν ημίθεοι
γέννησαν το παιχνίδι.

ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ

Με τον καινούργιο αναδασμό
ο όχλος κέρδισε τα υπόγεια
τις γέφυρες οι αλήτες
τ' αστέρια οι ποιητές.
Έμποροι
στρατηγοί και
βιομήχανοι
φίφτι φίφτι με το παπαδαριό
έβαλαν χέρι στους κάμπους.

όραμα ενός ιμπεριαλιστή
κ' η διαθήκη σου Ισραήλ
δαιώνιση ενός εγκλήματος
κατ' εικόνα κι ομοίωση
οι εκλεκτοί σου.

Σύντροφοι

Ζαφείρη Στάλιου

Αντικρύσαμε τη μέρα μονάχοι, ανάμεσα στους πολλούς, στους πηχτούς γύρους της άχρωμης μάζας,
χωρίς πρόσωπο, χωρίς μορφή, στην άκρη της ελεημοσύνης και της περιφρόνησης,
ζήσαμε στα λαγούμια της γης, στις άγριες κορφές, στις τρύπες, στα σταυροδρόμια των
κρεμασμένων,
κάθε μέρα κοιτάγαμε μια αγχόνη, ποτέ δεν είδαμε τη ρόδινη αυγή, δεν είχαμε ούτε τις
μαύρες ελπίδες,
μας έλειπαν τα φτερά, κι αυτά τα σπασμένα, δε μπορούσαμε ούτε στα χώματα να
συρθούμε....
πορευτήκαμε αργά με τ' άθλια βήματα μέσα στη λάσπη, στη σκόνη, στους βούρκους,
στην έρημο.
γυρεύαμε τη ματιά των ανέμων, για μας πάντοτε σκοτεινάζε ο ήλιος,
μπροστά μας τα καράβια χωρίς άρμενα περνάγαν στη νύχτα, οι σπόροι δε φύτεωναν
ποτέ,
είδαμε τους ανθρώπους της δυστυχίας, τους σταυρωμένους λαούς, τον κόσμο με τα
σιδερένια καρφιά στις παλάμες του, γυρέψαμε δικαιοσύνη, την άσπρη αλήθεια της, τον
αγώνα με τις κόκκινες ακτίνες στο στήθος,
ζητήσαμε τη λευτεριά στα βαλτοτόπια, εκεί που φεγγίζαν οι λύχνοι, εκεί που χτυπού-
σαν τα βούκινα,
τη λευτεριά για τους σκλάβους, το μόχθο της εργατιάς, για τις καδένες που ακόμα δεν
ράγισαν,
γυρέψαμε δικαιοσύνη, δεν θέλαμε εκδίκηση, δικαιοσύνη μονάχα γυρέψαμε....
Καί η ζωή τους βημάτισε στ' αγκάθια της πίκρας, ανεβαινοντας το Γολγοθά τους,
με τις σφιγμένες ανάσες, με τους σκελετούς των χεριών, με τους βασιτισμένους ορίζον-
τες,
τους έπιασαν, τους έδεσαν στους σταυρούς, έθαψαν τα κορμιά τους στα κίτρινα χώμα-
τα,
φυλακές της κατάρας, ξερονήσια, μπουντρούμια, οι τύραννοι κρατούν τα βούνευρα,
ουρλιάζουν στης απελπισίας τα κάτεργα,
συρματοπλέγματα, συρματοπλέγματα μονάχα φυτρώνουν παντού, στις ώρες της ψεύ-
τικης άνοιξης,
στη σιωπή του θανάτου κελαιδούν τα σιδερένια πουλιά, κάποτε κάποτε μια παπα-
ρούνα φεγγίζει στης ελπίδας την άκρη...

Αθήνα 1982

(Από την ανέκδοτη Συλλογή του «Η Πολιτεία»

Το γιαλί και το παιδί

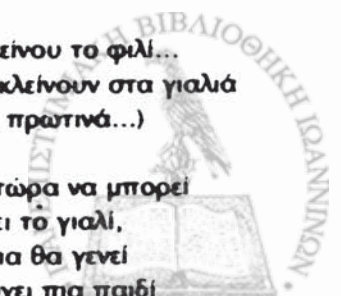

Νίκου Καλλέργη

Ένα παιδί μ' ένα γιαλί
που του εφάνταζε πολύ,
έπαιρνε χρώμα τ' ουρανού
γινότανε σα θαλασσί:
φλόγα σκορπούσε και φωτιά
στα μεσημέρια τα καφτά,

του ήλιου κείνου το φιλί...
(παιδιά που κλείνουν στα γιαλιά
τα όνειρα τα πρωτινά...)

Ποιός ήλιος τώρα να μπορεί
να το φωτίσει τ'ο γιαλί,
χίλια κομμάτια θα γενεί
και δεν υπάρχει πια παιδί
μέσα σ' αυτό το φως να ιδεί...

Μνήμες ηρώωνΘάνου Τακαντζά

Ζωή μου, τι κι αν πέρασες
 μες σε αγούς και κουρνιαχτά
 ντροπές της βίας τσακίσεις
 και δούλα εσύ δεν έγινες.
 Ψυχή καρτέρι έσπασες
 στου χτες την προσμονή
 η προσφορά σου άνθος κόκκινο
 στ' αγώνα τους νεκρούς
 και νοερά ψυχή μου αγάλιασες
 τους ήρωες που χάθηκαν...
 κι έμειναν άταφοι χωρίς ευχή!
 Ποιός αλίμονο δε θα φέρει
 τους αλησμόνητους ήρωες στη μνήμη
 κι ένα δάκρυ γι' αυτούς δε θ' αφήσει
 στα πονεμένα μάτια να κυλίσει;

Παιδιά της ΠαλαιστίνηςΝίκου Στ. Δημητρακόπουλου

Αφηκραζόμουν τις ανάσες σας.
 Σας ένιωθα γυμνά
 πεινασμένα κι άγρυπνα,
 μα ψύχραιμα,
 δίχως γκριμάτσες ανημπόριας.
 Είδα στο δάκρυ σας
 την αντρείσσύνη των γονιών σας.
 Ο μπωμένος ήλιος της Βυρηντού
 ρουφούσε την κάψα του θανάτου.
 Παιδιά της Παλαιστίνης,
 μείνατ' ολομόναχα,
 και δε ζητιανέψατε τον οίχτο.
 Οι γονείς σας πτότισαν από μικρά
 το γάλα της περηφάνιας.
 Μάθατε πως σας κλέβουν την πατρίδα
 οι φονιάδες σας έχουν ξεχάσει
 τα γκέττο και τα κρεματόρια.
 Ξέχασαν τα παιδιά της Κύπρου
 του Βιετνάμ, του Σαλβτόρ.

Ήθελα να σας βλέπω
 με τα παιδιά κάθε λαού
 χωρίς το φόβο του πολέμου,
 γαλήνια γλυκομίλητα
 να μετράτε τα απήματα
 του ειρηνικού σας μέλλοντος.
 Η λάμψη των ματιών σας
 να μην έχει μπαρουτάσκονη κι οδύνη,
 να 'ναι γεμάτη φως,
 μικρές φωτιές της επανάστασης
 για λευτεριά και για πατρίδα.

Σκωπτικοί ΣτίχοιΣτους αποϊήτους ποιητέςΤου Σπύρου Μουσελίμη

Ω τους κοντούς στ' ανάστημια
 και χαμηλούς στη σκέψη
 που βάζουν στα παπούτσια τους
 τακούνια να ψηλώσουν
 μεγάλους τίτλους στα έργα τους
 απ' άλλους ειπωμένους,
 σαν παπαγάλοι φλυαρούν
 τον κόσμο ξεσηκώνουν.
 Ασβοί με πόδια ασύμμετρα
 ανηφορώντας τρέχουν
 για του βουνού την κορυφή
 κι αφού δεν ημπορούνε,
 μένουνε στα ριζώματα.
 Μεσόπλαγα άλλοι πάλι
 κωλώνουν κει παντοτεινά
 κι αιώνια ξαποσταίνουν(!)

Δάφνες και ΔάφνεςΧρήστου Πύρπασου

Η γυναίκα μου η Ελένη
 μένει ικανοποιημένη
 και περήφανη με όποιο
 ξένο έπαθλο ή ντόπιο,
 που τιμητικά κερδίζω
 με το λυρικό μου στίχο
 και μετάλλια γιομίζω
 του γραφείου μου τον τοίχο!

Η γυναίκα μου η Ελένη
 με κοιτά ευτυχισμένη!
 Σφιγγοντας θερμά το χέρι
 με φιλεί και με συχαίρει!...

Με προχτές για ποίημά μου,
 στους Δελφούς, που είχα πάρει
 πλέον απ' το δίπλωμά μου
 κι ένα δάφνινο κλωνάρι
 η γυναίκα μου η Ελένη,
 πιο ικανοποιημένη
 απ' τις δάφνες, με καμάρι,
 μου αρπάζει το κλωνάρι!...

Και συγκινημένη η Ελένη
 μου δηλώνει δακρυοσμένη:
 «Με της δάφνης σου τον κλάδο
 θάχω δάφνες για... στικιάδι!...

Μικρό Δοκίμιο

I.M. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο στρατοκόπος της αγωνίας
και της μοναξιάς.

Του Γιώργου Παπαστάμου

Ο στρατοκόπος, περάτωσε το δρόμο του... Πέρασε ανατολικά του ήλιου και δυτικά της σελήνης. Και μας άφησε την δική του, ανανεωμένη δίψα, για ύπαρξη. Την άφησε σε μας αστείρευτη, αγέραστη και μεγάλη. Έφυγε κατάφορτος εγκόσμια πείρα: απεγνωσμένος καθολικός πυρρακτωμένος από φως αφαρσίας και προσκολλημένος στο «Εδώ», με πάθος και έκταση και μετά το θάνατο.

Ήταν ένας στρατοκόπος, που πίστευε πως όλες οι τραγικές αλληγορίες του κόσμου είναι η μαγεία: κι όλες αυτές κρύβαν την αγωνία του-την αγωνία μας: την πολυδύναμη παγανιστική του πολυθεϊκή αγωνία της απλότητας και της φυγής σ' έναν καθαρό κόσμο ονείρου. Η αγωνία του ήταν ελληνική: αλύτρωτη από κάθε υπερφυσική νομοτέλεια: μια περιδιάβαση ήτανε μέσα στους ατέρμονους δρόμους του κόσμου: μια στόχαση για το πως θα μπορέσει να βρεί τρόπο, για μια έντονη παρουσία ύπαρξης και διάρκειας. Μια παρουσία και τώρα ακόμη, που όλα τα σκέπασε η ερημιά και το μεγάλο πένθος το πένθος που λάσπωσε και το πρόσωπο ακόμα του Θεού, πλέοντας σε ανοιχτά του χρόνου.

Γι' αυτόν τον λεπταίσθητο και τρυφερότατο παρωρίτη και περιδιαβαστή του κόσμου. Το προσωπίο του Χρόνου αποτελούσε η θανάσιμα και η ανάγκη να υπάρξει και να υπάρξουμε με το σπαθί, με το βιβλίο ή σκοτώνοντας το πεινασμένο λιοντάρι της Μαύρης Ηπείρου. Γιατί, ποτέ ποιητής δεν είχε, καθώς αυτός ο I.M. Παναγιωτόπουλος, τόσο έντονη την αναζήτηση για ένα καινούριο θαύμα: μα που ολοένα πεθαίνει και για πάντα θα πεθαίνει μέσα σ' ένα «παράλογο» όσο και ορθολογιστικά ερμηνευμένο κόσμο, τον κόσμο μας.

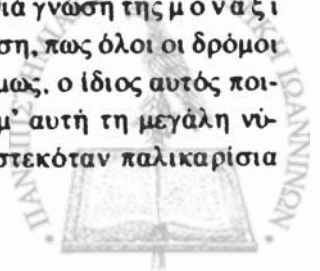
Σ' όλη του τη ζωή αυτός ο ταξιδευτής, μόρεσε ν' ανοίξει πιο διάπλατα το «παράθυρο» του κόσμου, για να είμαστε όλοι εμείς σε θέση να γνωρίσουμε την αβέβαιη Ήπειρο ενός επώνυμου, ρίχνοντας μια φούχτα φωτός στα σκοτεινά βάθη της άγνωστης ψυχής μας. Σ' όλη ωστόσο την προσπάθεια αυτή του φωτασμού της ψυχής, ο Ποιητής απ' το παράθυρό του κατάντικρυ στους ορίζοντες του κόσμου, διαπίστωνε πως η μοίρα του ίδιου και των αδερφών του ανθρώπων είναι ο θάνατος. Ο παντοδύναμος άνεμος που ανήλεα μας δέρνει και μας αφανίζει, νυχτωμένους καθώς μας βρίσκει στα σαραβαλιασμένα και γυμνά πανδοχεία των καιρών.

Όλοι ζούμε διψασμένοι, πεινασμένοι εν-αγωνίοι μέσα στη θλίψη μας, σε μια αστάμητη αναστροφή με το θάνατο. Όλο τον ατελεύτητο και αμετάκλητο ήμερο της ζωής του κόσμου, τον οιστρηλατούν τα πρόσωπα του θανάτου. Η κάθε στιγμή έχει κι ένα βαρύ φορτίο θανάτου. Και καθώς όλοι μας πορευόμαστε προς το άγνωστο με ανακεπταμένη τη σημαία, που είναι ο στεναγμός, ξέρουμε, πως ξεκινούμε με αδιακόπη αγωνία από το θάνατο, για να πάμε στο θάνατο.

Κι όλος ο χρόνος, ο χρόνος μας, είναι γεμάτος από τις σιωπές και τις μνήμες αυτού του παγκόσμιου «ιστορικού θανάτου» που είναι η Περσέπολη, η Αρσινόη, οι Πασαργάδες, η Αλεξάνδρια η εσχάτη, η τραγική σιωπή της Μυκήνης.

Και μέσα σ' αυτή την τραγική σιωπή του απέραντου θανάτου, η απεγνωσμένη, η καθολική, η εγκόσμια μα σταμάτητη αγρύκνια του ποιητή. Μια αγρύκνια πολυκράγμονη ευπειθής, μ' όλο το ρίγος της συγκινησιακής του καμίνευσης της ντυμένης μέσα στη φλόγα με καθαρές εικόνες ποιότητας, όλες περιπάθεια και ζεστή ψαύση του τραγικού.

Και με τον πυρσό τούτο περπάταγε σ' όλη του τη ζωή ο ποιητής, ο ακούραστος αυτός στρατοκόπος, με τη βαθιά γνώση της μοναξιάς του και την επί-γνώση, πως όλοι οι δρόμοι οδηγούν στη νύχτα. Όμως, ο ίδιος αυτός ποιητής, πάλευε συνεχώς μ' αυτή τη μεγάλη νύχτα των κόσμων. Αντιστεκόταν παλικάρεια

μι πάθος ενάντια στο σκοτάδι, ποθώντας να καταδαπανήσει ολάκερο τον εαυτό του σ' αυτή την τραγική μάχη. Για να μην έχει η φοβερή νύχτα, η μεγάλη αξιμέρωτη νύχτα να πάρει, παρά μίαν ύπαρξη, που θά'χει εξαντλήσει όλα της τα πληθωρικά αποθέματα.

Κι αυτά τα ανεξάντλητα αποθέματα, της ωραίας ψυχής του, ο Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος, τα πρόσφερε αφειδώλευτα στον αδιάκοπο πόλεμο με τη νύχτα του θανάτου. Αποθέματα αγάπης καθολικής, αρχοντικής, άφθονης και ζεστής προς τους άλλους και προς αυτόν ακόμα τον αδυσώπητο σκοτεινό αντίπαλο τον προαιώνιο θάνατο.

Γιατί ο συγγραφέας «των σκληρών καιρών» πίστευε, πως οι άλλοι, δεν ήταν η κόλαση. Οι άλλοι είναι η συγκίνηση και η αγάπη. Είναι αυτοί που αγαπιώνται σαν την παπαρούνα και την ανάμνηση· και κοιμούνται σαν το κρασί μες στο βαρέλι, σαν τη θάλασσα, στη ματωμένη αχτίνα της σελήνης. Αυτοί ήταν και είναι οι άλλοι για τον Ποιητή.

Ο Ι.Μ.Π. υπήρξε σ' αλήθεια μια ευφυΐα, που ξεχύνονταν με ορμητική προσπάθεια, να ξαναζωντανέψει με ουίτμανική μεγαλοπρέπεια φτάνοντας ως την πρόκληση, την επανατοποθέτηση προς τα κοινωνικά καθεστώτα του κόσμου όλων των διακικασιών, που θα καλυτέρευαν την εσωτερική υφή του ανθρώπου.

Γι' αυτό και μόνος ανέβαζε μ' όλον τον περίπαθο, ευγενικό και ολόφωτο ερωτισμό του τον αγαπημένο άνθρωπο, στη βίγλα κατάψηλα της μοίρας, για να βιγλίσει απ' εκεί λαούς και τόπους.

Για τον Ι.Μ. Παν. η υπέρτατη παραμυθία της αγεωμέτρητης ψυχής και η ουσία η βαθύτερη του κόσμου, είναι ο ιερός ήμερος που καταυγάζει ο θεός έπαφος. Είναι η γυναίκα της μέθης και της χαράς, η άπειρη αφή, η όσφρηση, η γεύση, η καρποφόρα διάχυση. Μια διαβρωτική πείνα και δίψα. Το όνειρο, που ταξιδεύει από γενιά σε γενιά· το σκοτεινό φίλι, ο στεναγμός, η διαιώνιση της ύπαρξης, η αέναη παρουσία της αφθαρσίας.

Από μία πνευματική εποπτεία περιωπής, ο ποιητής του «Παράθυρου του Κόσμου» βλέπει και εφαρμόζει μια επιστροφή στο συναίσθημα, που τη διευκολύνει μια τελετουργική εξαίγνιση του εκφραστικού εγώ του, μέσα σε μία ατμόσφαιρα, όπου πέφτει θολό και βαρύ το βουβό και απαραβίαστο σύννεφο της μαται-

ότητας. Όπου η καρδιά μαργώνει στο χειμασμό της, όπου η απειλή υπάρχει αμετάκλητη πως θα φτάσει ο νεκροθάφτης των ονείρων, όπου σκάφτεται ένας λάκκος για μένα για σένα, για όλους μας, που θα κρατήσει χρόνια, όσο κρατάει η ματαιότητα της μνήμης.

Παράλληλα, μέσα σ' αυτό το άγνωστο και ανερμήνευτο του κόσμου, φαίνεται πως η μοναξιά για όλους μας, είναι ο βαθύς στεναγμός. Ένας δρόμος είναι αυτός, που ήδη έχει τελειώσει ο περιπαθής και θαυμάσιος ποιητής· κι εμείς είμαστε' εδώ κυκλωμένοι από την έντονη απουσία του.

Ένας δρόμος από φύκια από άσπρα πουλιά, ένας δρόμος με όρθια σπίτια... η αφώτιστη και ατελεύτητη σιωπή... η παγίδα, η πικρή σ' αλήθεια μ ο ν α ξ ι ά του θανάτου, που είναι ο ίδιος ο άνθρωπος ερημικός, ακατατανόητος, ανερμήνευτος καθώς ο Θεός.

Τώρα, ο ποιητής έχει βρεί ειρήνευση στη θελησή του. Τυλιγμένος... χωρίς κίνηση ή ήχο, θ' αναρωτιέται τώρα για ποιον τάχα η α γ ά , πη είχε ενδιαφερθεί. Κι ύστερα ο κύκνος άπλωσε τα φτερούγια του· σταυρός της σιωπής καθρέφτης και σχήμα των όσων συμβαίνουν στη γη και μετά τη φυγή του ποιητή. Αυτός έφυγε και άφησε ανοιχτό το «πάρθυρο του κόσμου», προς όλους τους ορίζοντες. Εκεί σ' αυτούς τους ορίζοντες φτερουγίζει το γαλάζιο πουλί της πνευματικής μας πανδαισίας, που έπλασε ο Ποιητής..

Κι όταν, ακόμα, αυτός ο ταξιδευτής κύκνος των οριζόντων χαθεί, ή τον σκοτώσουν, θα επαναεμφανίζεται σ' έναν αστερισμό. Ένα σημάδι ελπίδας για όλους-μας καθώς προχωρούμε προς το αδιέξοδο αιωρούμενοι ανάμεσα ουρανού και γης, ή πορευόμενοι με μικρά βήματα προς την αδυσώπητη νύχτα της φθοράς και της ανυπαρξίας μας, σε καιρούς αιμάτων και θλίψης.

Γιώργος ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ

Λάμπρου Μάλαμα

**«Ο Ξεσηκωμός του
του Πολυτεχνείου»**

**Συγκλονιστικό αφηγηματικό χρονικό
προσωπικής μαρτυρίας σε β' έκδοση
βιωμένο μέσα στη φωτιά του αγώνα
το Νοέμβρη το 1973.**

Διήγημα από την Κατοχή

«...ΕΞ ΌΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΩΝ...»

Του Στέφανου Τηλικίδη

Ο Γερμανός αξιωματικός, του τμήματος που μας είχε μαντρωμένους, - ολάκερο χωριό, στη μικρή πλατεία του κοινοτικού γραφείου, ξακολούθαγε να στέκεται, ασάλευτος, δυο μέτρα παρέκει και να σιργιανά το βλέμμα του στα πρόσωπά μας.

Κ' ήτανε, κείνο το βλέμμα, τόσο καφτό και τόσο διαπεραστικό, που έτσι κι απάντενε τα μάτια σου και καρφωνότανε μέσα τους, ευτύς γροικούσες, εκεί, λίγο πιο κάτ' από το «υπογάζτριον», κείνη τη γνωστή διάθεση να τρέξεις πίσω από κανένα φράχτη, να ξαλαφρώσεις.

Τέλος, αφού χόρτασε να καρφώνει, με τις σαίτες των οματιών του, τις καρδιές μας, που σπαρταρούσαν από το φόβο και σώνονταν, βρουχήθη κάτι, στη γλώσσα του, στο διερμηνέα, - ένα νεαρούλη προσκηνημένο, - που ευτύς μας το γύρισε στα ελληνικά.

— Ο χερ κομαντάντ, ρωτάει αν κανείς από σας, προσφέρεται να βοηθήσει να βρεθεί, επί τέλους, αυτό το σκυλί, για να ησυχάσουμε όλοι.»

Από τη σύναξη, δε βγήκεν άχνα. Μονάχα τα μάτια όλων, πήραν μισή στροφή μέσα στις κόγχες τους, για να ιδούν και να ξετάσουν το πρόσωπο του Μήτσου του Τράκα. ενός μαγκούφη άντρα, που στεκόταν καταμεσίς στο μπουλούκι, ψηλός, μαύρος, σαν άραπας, με μούσι αρί και μαδημένο, άσκημος και ξυνός, σωστός Φραγκεστάιν, όπως τον παρονόμαζαν οι χωρικοί.

Τούτος, τις στερνές μέρες, έβριζε κι ορκιζόταν πως, αν ξανάρχουνταν οι Γερμανοί, θα τους βοήθαγε να το βρουνε, το κοπρόσκυλο, μακάρι κι αν θα χρειαζόταν να δείρει μαζί τους, ούλα τα γύραθε ραχοβούνια, ίσαμε πάνω στη «Φωλιά του κούκου». Εγώ, που βρέθηκα να στέκουμαι δίπλα του, βέβαιος πως, ακόμα λίγο και θα τινάζοταν μπροστά να μιλήσει του Γερμανού, σφιχτοσφάλιξα τα μάτια.

«Εξ όλων των ζώων της Υψηλίου, ή ακριβέστερον ειπείν, εκ των κατοικιδίων, το

πλέον πιστόν και αφοσιωμένον εις τον άνθρωπον, είναι ο κύων. Τοιαύτη δε και το σαύτη είναι η νόσημοσύνη του, ώστε να δύνανται να γνωρίσει τον αφέντην του, μετ' πάροδον πολλών, πάρα πολλών ετών.»

«Για τούτο, κύριε, σας δάγκωσε το μαντρόσκυλο της χήρας της Καλιμάναινας της σπιτονυκοκυράς σας, κι ας σας ξέρε από δω και τρεις μήνες;»

«Είσαι ανόητος, Αραπατζή. Είσαι ανόητος και αυθάδης.»

Ο Αραπατζής, ήτανε συμμαθητής μου, στη δευτέρα δημοτικού. Ένα κοντόχοντρο αγόρι, μα κεφάλι σα μεγάλη κολοκύθα και μ' ένα μυαλό ακονισμένο, σωστή κόψη ξυραφιού. Ο «κύριος», ήταν ο δάσκαλός μας. — Παύλο Παπαδόπουλο τότε λέγανε ώρα του καλή, - που επειδή αγάπαγε την καθαρεύουσα, με βοήθησε να λατρέψω τη δημοτική. Τέλος εγώ ήμουνα κείνος που λόγιασε τούτα τα παλιά, κείνη τη δύσκολη ώρα, για να παλέψω το φόβο, από τη σπιουριά του Μήτσου Τράκα.

Άνοιξα τα μάτια. Κείνος είχε τα χείλια σφιγμένα και το δεξί πόδι μπροστά, έτοιμος να κινήσει. Τα ξανάκλεισα, μονοστιγμής.

«Καί διατί, παρακαλώ, ο κύων και ουχί ο κέλης ή η φορβάς; Εγώ ειχ' ακουστά από το θεió μου, τον παπά, πως εξ' όλων των ζώων της γης, ή το ακριβέστερον ειπείν εκ των κατοικιδίων, το πλέον νοήμον, είναι το άλογο. Αφού μου 'λεγε, - τί μου 'λεγε να δεις, α ναι, - πως αν περάσει από το 'να μέρος μια φορά και του λάχει να ξαναπεράσει ύστερ' από δέκα χρόνια, το θυμάται, - μάλιστα. Τέτοιο ξυπνό. Το λοιπόν;»

Δεν πρόφτασα να θυμηθώ την απόκριση του δάσκαλου. Δίπλα μου, ένα παιδί γκρίνιαζε. Άνοιξα τα μάτια. Ήτανε κείνο το βλογιάρικο, με τα στραβά κανιά, της γειτόνισσας της Δέσπως του τσαγκάρη. Γκρίνιαζε και τραβούσε τη μάνα του, από τη μπόλια της.

Ο διερμηνέας άκουσε και ζύγωσε κοντά.

— Τί συμβαίνει, παρακαλώ;»

— Καν τίποτας, γιε μου. Καν τίποτας.»

— Τί θέλει το παιδί;»

— Τα τσίσα του θέλει. Τί να θέλει, για;

Ο άλλος, έστρεψε και κοίταξε το Γερμανό. Όμως καθώς τον είδε μαρμαρωμένο κειόδα κι ανέκφραστο, δεν τόλμησε τίποτα και

Ξαναγύρισε στη Δέσπω.

—Δε γίνεται, δυστυχώς, κυρία. Ας κάν' υπομονή.»

Τούτα τα στερνά λόγια του, τώρα που τα 'γραφα, μου θύμισαν κάτι, «παραπλήσιον», όπως θα 'λεγε ο μακαρίτης ο δάσκαλός μου, ώρα του καλή, που μου 'λαχε στα κατοπινότερα χρόνια, όταν, άντρας πια, κατατάχτηκα φαντάρος στο «Κέντρον βασικής εκπαίδευσης». Μια μέρα, μας είπαν πως θα κάναμε παρέλαση μπροστά σ' έναν Άγγλο στρατηγό, τον ανώτερο διοικητή του ειδικού σώματος εποπτών, που ανάλαβαν την εκπαίδευση του «νεοσυστάτου» μεταπολεμικού ελληνικού στρατού. Η παρέλαση θα γινόταν στις δώδεκα το μεσημέρι, όμως τους λόχους, - «ένεκα ο υπερβάλλων ζήλος» - τους έβγαλαν από το στρατώνα και τους παράταξαν στα καλντερίμια της άνω πολιτείας, από τις οχτώ το πρωί. Βρισκόμασταν στα μισά του Ιούλη, όμως όρκο θα 'παιρνες πως ήτανε Σεπτέμβρης, καθώς ο ουρανός, από πολύ νωρίς το πρωί, πήρε να ρίχνει νερό με το τουλούμι, σε μian από κείνες τις γνωστές για τη Θεσσαλονίκη καλοκαιριάτικες μπόρες, που πνίγουν, με τις κατεβασιές τους, τα υπόγεια, αμί και τα ισόγεια, στις φτωχογειτονίες της κάτω πολιτείας. Εμάς, η αλήθεια, δε μας έγνοιαξεν η βροχή, κι ας είχαμε μουσκέψει ίσαμε το πετσό κ' ίσαμε το κόκκαλο. Χαιρόμασταν κιόλας που μπορούσαμε να βγάλουμε τ' άχτι μας, για τους «κυνικούς καύσωνες» που μας υποχρέωναν, - για κοντά δυο μήνες, - στο πεδίο ασκήσεων, να κρεμάμε απόξω τη γλώσσα και να κάνουμε κρα, για δυο γουλίτσες νερό και για μια ψιχάλα του Θεού. Όμως, όσο περνούσαν οι ώρες, εννιά, δώδεκα, μια, - μη βλέπεις εμάς, ο στρατηγός δε μπορούσε να καθήσει στο ύπαιθρο, κάτω από τους καταρράχτες τ' ουρανού, - κάτι άλλο πήρε να μας γνοιάζει και πολύ μάλιστα, η γνωστή διάθεση, κάτ' από το «υπογάστριον». Ο διπλανός μου, -Μπόνταρη τότε λέγανε, θυμούμαι, θεριό άντρας και ντρέτος, - μίλησε στο λοχία εκπαιδευτή.

--Κάνε κουμάντο, κυρ λοχία και δε σηκώνει άλλο, - κατάλαβες;

Είδαμε το λοχία να πηγαίνει στον ανθυπολοχαγό, τον ανθυπολοχαγό στον υπολο-

χαγό, τον υπολοχαγό στον λοχαγό, τον λοχαγό, στον ταγματάρχη, τον ταγματάρχη στον αντισυνταγματάρχη, τον αντισυνταγματάρχη στον συνταγματάρχη, διοικητή του «Κέντρου εκπαίδευσης» - δύσκολο το θέμα, * και «τ' ανάπαλιν», όπως θα 'λεγε ο μακαρίτης ο δάσκαλός μου, ώρα του καλή και πάλι.

Γύρισε λοιπόν, ο λοχίας και:

—«Δε γίνεται τίποτα, συνάδελφοι. Απαγορεύεται να χαλάσ' η στοίχιση των λόχων γιατί, από στιγμή σε στιγμή, μπορεί να κινήσουμε. Κάνετε υπομονή.»

Το βράδυ της ίδιας μέρας, ο θάλαμος της διμοιρίας μου, βούιζε από τούτο το μαντάτο. Πως οι φαντάροι, καθώς δε μπορέσαν να παλέψουν κείνη τη φυσική διάθεση, - να φανταστείς, πως η παρέλαση έγινε τελικά, στις τέσσερις το απόγευμα, «υπό ραγδαιοτάτην βροχήν» (τί σόϊ εκπαιδευτής στρατού θα 'τανε ο Εγγλέζος αν σκιαζόταν, ως το τέλος, τους καταρράχτες τ' ουρανού,) - κι' απίς η καλοκαιρνή στολή τους έσταζε νερό, άφησαν να καταβρέχονται κι' ατοί τους, ακόμα και την ώρα που περνούσαν μπρος από το πρόχειρο βήμα με την «κεφαλή δεξιά».

Απαράλαχτα όπως κείνο τον δίσεχτο χρόνο, κάποιο βλογιάρικο αγόρι, που δεν πομόνεψε πιότερο, - γιατρεύεται τούτ' η ανάγκη με την υπομονή; - άνοιξε τα κοκκαλιάρικα σκέλια του κι' άφησε το βρακάκι του να γέρνει σουρωτήρι, μπροστά σ' ένα Γερμανό κομαντάντ.

* * * *

Το χωριό μας, - δηλαδή τί χωριό, τριάντα λασποκαλύβες, όλες κι' όλες, μονιές για τους μπιστικούς του Τούρκου μπέη πριν την ανταλλαγή, πεντέξη αχερώνες, δέκα μαντριά με γίδια και μian εκκλησιά, δίχως καμπαναριό, - ήτανε σκαρφαλωμένο στα χείλια της χαράδρας, που μέσα της φίδιζαν γιδόστρατα και ποριές, π' ανέβαζαν στο μεγάλο βουνό. Γύραθέ του, σ' όσην απόσταση μπορούσε να ταξιδέψει το βλέμμα σου, μήτε υποψία πράσινου, - ένα πουρνάρι, μια βατινιά, ένα σκίνο, λίγο κλαρί. Μονάχα κοτρώνια και χάλαρα και βράχια ολόρθα, που θαρρείς και τα φύτεψαν χέρια τιτάνων. - Εκεί ψηλά, πολύ ψηλά, πιο

πάνω κι' από τη «Φωλιά του κούκου», άρχιζε, η αλήθεια, το κλαρί. ένα κλαρί διψασμένο κι αρρωστιάτικο, που το κούρσευαν, για καλά, τα κατσίκια, τις μέρες του καλοκαιριού. Οι περάτες της δημοσιάς του κάμπου, θωρώντας καταπάνω, με το δίκιο τους θα λόγιαζαν, ποιά να 'τανε τάχατες η βολή των ανθρώπων σε κείνο τον πετρότοπο, πώς πόρευαν και, προ πάντων, τί έτρωγαν, - πέτρες;

Όμως, στην Κατοχή, τ' απόμερο κι απόξενο χωριό μας, ακούστηκε παντού, καθώς έγινε το «κέντρο διερχομένων», για τους Έλληνες πατριώτες, που παρατούσαν σπίτια και βολές κι ανέβαιναν στο βουνό, να πολεμήσουν για την πατρίδα.

Κ' είμασταν, οι λιγοστοί κάτοικοί του, μονιασμένοι κι άλλην έγνοια δεν είχαμε, παρά πως να συντρέξουμε κείνους που κατέβαιναν από το βουνό στον κάμπο, για σαμποτάζ. Μονάχα κείνος ο Μήτσο Τράκας γκρίνιαζε πως «...μία μέρα των ημερών, θα 'ρχόνταν οι Γερμανοί, να μας τουφέκιζαν όλους.»

Και δε λαθεύτηκε. Ήρταν. Ήρταν μουλωχτά, μια θεοσκότεινη και παγωμένη νύχτα του Οχτώβρη, καθάλλα σε μουλάρια και αλόγατα.

Όμως το χωριό μας, το πέτρινο, το φτωχό σε υπάρχοντα, ήτανε πλούσιο σε κατι τις άλλο. Σε σκυλιά. Νάσκε λοιπόν, οσμίστηκαν, από νωρίς τους ξένους, και πήραν ν' αλυχτούν και να ουρλιάζουν, - ανάστα ο κόσμος.

Έτσι οι πατριώτες, που 'λαχε να βρεθούν, κείνη τη νύχτα, στα διορισμένα σπίτια, βγήκαν σύνταχα, αντάμα με τούς σύνδεσμούς και λάκισαν για τη χαράδρα, που γρήγορα τους κατάπτε και τους χώνεψε. Οι Γερμανοί δε μπήκαν στο χωριό. Έτσι που κυκλώθηκαν από εκατό και πάνω σκυλιά, λυσσασμένα κι ορκισμένα να φυλάξουν το χωριό τους, στερήθηκαν το στοιχείο του «αιφνιδιασμού» και προτίμησαν να κατηφορήσουν πίσω, για τη δημοσιά, όπου, - καθώς μαθεύτηκε μετά,- τους καρτερούσαν τα καμιόνια τους.

Όμως, τ' άλλο πρωί, ξαναγύρισαν. Οπλισμένοι σαν αστακοί. Με τ' αλόγατα και τα μουλάρια τους φορτωμένα με κάτι παράξενα, μικρά, σιδερένια κιβώτια.

Μόλις ξεπέζεψαν, βάρεσαν το καμπανάκι της εκκλησιάς. - κρέμασμένο σε κλαδί του πλάτανου, - κ' ευτύς μετάδωσαν με το μεγάφωνο, μια διαταγή.

«Όλοι νοικοκυραίοι, που τρέφουν σκυλιά στα σπίτια ή στα μαντριά τους, να τα 'χουν φέρεi, σε τρεις ώρες, δεμένα με γερό σκοινί, ή μ' αλυσίδα στον αυλόγυρο της εκκλησιάς. Όποιος δε συμμορφωθεί, θα εκτελεσθεί, επί τόπου.»

Σε μιαν ώρα, τα σκυλιά, βρίσκονταν δεμένα στα κάγκελα του μαντρότοιχου της εκκλησιάς. Σκυλιά της στάνης μεγάλα, σωστά θεριά, σπιτίσιοι γκέκες, κυνηγάρικα, λαγονίκες, ακόμα και κουτάβια. Σκυλιά γκρινιάρικα, που ξεγύμνωναν τα δόντια και σε φοβέριζαν και σκυλιά παιχνιδιάρικα, ήμερα σαν αρνάκια. Σκυλιά γέρικα, πληγισμένα και τσιμπλιάρικα, κι άλλα γερά και σπαθάτα, που η τρίχα τους γιάλιζε, σα χρυσάφι και σαν έβενος.

Οι Γερμανοί άνοιξαν τα κιβώτια και με κάτι μακριές σιδερένιες τσιμπίδες, πήραν να ρίχνουν στα ζωντανά κομματάκια κρέας, που κείνα τ' άρπαζαν λαιμαργα, τα κατάπιναν μονοστιγμής, και παρακαλούσαν γι' άλλα γαυγίζοντας με μανία. Όσπου, λίγο-λίγο, τα μάτια τους πήραν ν' αλλιθωρίζουν, και το θολωμένο βλέμμα τους καρφώθηκε στα δικά μας, όλο παρακάλιο και παράπονο.

«Λοιπόν ναι, αείμνηστε, δάσκαλέ μου, τώρα δάς το σκέφτηκα. Το παν είναι να 'σαι δεμένος, να πεινάς, και να σου προσφέρουν ένα πιάτο λαχταριστό φαί, μαγειρεμένο με φαρμάκι. Τις αλυσίδες, που μας έδεναν με τη βιολογική βρεφικότητα, γνοιάστηκε η φύση να τις σπάσει. Όμως τις άλλες, που μας κρατούσαν αιχμαλώτους στην πνευματική βρεφικότητα, εσύ θα 'πρεπε να γνοιαστείς να τις λύσεις. Είμασταν δεμένοι, δάσκαλε. Είμασταν δεμένοι και πεινούσαμε. Κ' εσύ, αντί το μάννα του παραμυθιού, του όνειρου και των ιδεών μας, μας σερβίριζες, - καιρό και καιρό, ωϊμένα, - το χαλασμένο φαί της υποταγής στη συμβατικότητα και στο ψέμα. Ευτυχώς που δεν τα τρώγαμε τα φαγητά σου, δάσκαλε. Γιατί, «εξ' όλων των κατοικιδίων της γης, ή ακριβέστερον ει-

πειν, εκ των ... πλασμάτων του Θεού, το πλέον νοήμον είναι ο άνθρωπος. Ακόμα κι όταν είναι παιδί και πεινά.»

Κι' ακολούθησε η νύχτα. Μια νύχτα που γεννούσε σκορπιούς κι όχεντρες στους λογισμούς μας. Μια νύχτα, που πρόγκισε τον ύπνο από τα μάτια μας και τη γαλήνη από την καρδιά μας. Μια νύχτα, πρωτόγνωρη και προτόφαντη για το χωριό, νύχτα δίχως σκυλιά, που τα θάψαμε σ' ένα μεγάλο λάκκο, κουβαλώντας τα στις αγκαλιές μας.

-«Άσε να σε βοηθήσω, μπάρμπα Θωμά. Είσαι γέρος κι ο Αράπης σου θεριό. Μπορείς να τον σηκώσεις;»

Ευχαριστώ, γιέ μου. Μη νιάζεσαι, θα τα καταφέρω. Έεεεχ... Τούτο που θωρείς, το καλό μου, μου παραστάθηκε δεκαπέντε χρόνια. Τ' άφηνα μονάχο του να φυλάει τα γίδια και τα πρόβατα και τα φύλαγε καλύτερα κι από μένα. Γλύτωνα το κοπάδι, όντας το προγκούσαν τ' αστροπελέκια κ' έδρεμε κείνο, τυφλό, πίσ' από το φοβισμένο γκισέμι, να ριχτεί σ' άπατο γκρεμό. Μάχουνταν τ' αγρίμια που γιουρουστούσαν στα μαντριά, με την αποκοτιά της πείνας, αντρειευόταν, μάτωνε και τα νικούσε. Άσε με, γιε μου, να το πάρω, στερνή φορά, στην αγκαλιά, το καλό μου. Θα τα καταφέρω.»

-«Λοιπόν, ενθάδε κείνται... Ενθάδε κείνται, εκατό πιστοί και αφοσιωμένοι φίλοι του ανθρώπου, που δολοφόνησε ο...άνθρωπος.»

Ο διερμηνέας ξαναρώτησε:

-«Λοιπόν, θα βοηθήσει κανείς να βρούμε αυτό το σκυλί;»

Για μian ακόμα φορά, από τη σύναξη δε βγήκε άχνα. Ακόμα κι ο Μήτσο Τράκας δε μίλησε. Στεκότανε κειδά, δίπλα μου, καμπούρης, με την τσοπάνικη κάπα του διπλωμένη μπροστά, - τούτη δεν την αποχωριζόταν χρόνου καιρού, γιατί είχε, λέει το ουκώτι του, που του 'φερνε σύγκρυσ, ολοκορμής, - με τα μάτια σφαλιχτά και τα χείλια σφιγμένα, καρφωμένος από τ' απορημένα βλέμματα κείνων που τότε τριγύριζαν. Ξανάκλεισα τα δικά μου.

-«Λοιπόν εντάξει, χερ κομαντάντ, εντάξει, να σε βοηθήσουμε. Όμως το ξέρεις

πως τούτο το σκυλί είν' η ελπίδα μας, ε; Το ξέρεις πως οι παλμοί της καρδιάς μας, συντονίζονται, τις νύχτες, με τους παλμούς της δικής του καρδιάς; Το ξέρεις πως τούτο, το καλό μας, αναποδογύρισε τη διορισμένη τάξη των πραγμάτων, έτσι που να κοιμόμαστε όταν γαυγίζει και να ξαγρυπνούμε όταν βουβαίνεται; Το ξέρεις πως, δυο βδομάδες τώρα, χάρη στη δική του αγρύπνια, και την έγνοια, πρόφταιναν να φύγουν από το χωριό οι ξένοι δυναμιτιστές, όταν ανέβαινες εσύ με τους δικούς σου, φερμάροντας μέσα στη νύχτα; Αυτό δα, το κατάλαβες πως τ' οσμοιστήκαμε, ψέματα; Κ' ύστερα και τ' άλλο, - την αλήθεια, χερ κομαντάντ. Δεν ξέρουμε ποιό είναι. Δεν τ' απάντησε κανείς, δεν το 'δε κανείς, δε ζύγωσε σε κανένα σπίτι. Την αλήθεια, χερ κομαντάντ, την πάσαν αλήθεια.»

Είπαμε να 'ναι της Μαριώς του Κούκουρα, - έτσ' είπαμε, στην αρχή. Κείνο το μικρό, με την παρδαλή γούνα και το μακρόσουρτο γαύγισμα, που σε χτυπούσε στα νεύρα. Όμως τέτοια, είχανε κι άλλοι στο χωριό. - Ο Γιάννης, ο Στέκας, η Σμαρούλα του Παχή, ο Ναπολέων ο αγροφύλακας. Βάλανε με το νού κι άλλα, τα λογιάσαμε με τη σειρά, όλα κείνα τα μικροκαμωμένα, τα διαόλια, που η γκρίνια τους, δεν είχε σωμό, μήτε στον ύπνο τους, που λένε, - τέτοια νευρικά κι ανάποδα. Όμως, ποιό 'ναι απ' όλα τους, δεν το ξέρουμε. Δεν το 'δε κανείς, δε ζύγωσε κανέναν.

Και με το δίκιο του, χερ κομαντάντ. Δε μας 'μπιστεύεται πια. Γιατί όταν εσύ του 'δωκες το φαρμάκι, κείνο ζήτησε τη δική μας βοήθεια. Κ' εμείς του την αρνηθήκαμε. Ύστερα, λέμε, να ξέρασε το κρέας και να λάκισε, κρυφά, πριν οι δικόι σου του φυτέψουν μια σφαίρα στο κεφάλι, όπως έκαναν με τ' άλλα, που πεισμωναν να ζουν. Έτσι λέμε.»

Άνοιξα τα μάτια. Ο ήλιος βγήκε, καθάριος, πεντακάθαρος, πίσω από τη φαλακρή κορφή. Μηνούσε μια λαμπρήν Οχτωβριάτικη μέρα, σαν και κείνες που στέκονται το «κύκνειο άσμα» του καλοκαιριού. Οι αχτίνες του, έπεφταν στα πρόσωπά μας,

μας θάμπωναν τα μάτια, κ' εμπόδιζαν τη θέα προς τον χερ κομαντάντ, που θαρρείς και λαμπάδιασε κειδά, μέσα στο πύρινο φόντο.

Έτσι, σχεδόν δεν το καταλάβαμε πότε μας ζύγωσε και βρέθηκε ανάμεσά μας, ανοίγοντας δρόμο, με το μαστίγιό του, που μας άγγιζε, μαλακά, στο στήθος.

Σταμάτησε μπροστά στην Όλγα του Νάστο, που μονομιάς χαμήλωσε το κεφάλι.

«Όχι, Όλγα, όχι, καλή μου. Σήκωσε το κεφάλι σου. Μονάχα σα μάθει ο άνθρωπος να μη χαμηλώνει το βλέμμα μπροστά στον άνθρωπο, θα βασιλέψει -ειρήνη επί της γης κ' ευδοκία εν ανθρώποις. - Θεός να σου πω πώς θα τ' αποκοτήσεις; Θυμήσου τον Καλό σου. Το Νάστο, τον άντρα σου. Τον λεβέντη του χωριού μας, που σε πήρε από τα κατώμερα και σ' έβαλε αφέντρα στο σπίτι του και βασίλισσα στην καρδιά του. Τον ατρόμητο δυναμιτιστή, που κατέβηκε, προψές, νύχτα και σμίξατε στην κλίνη σας κι ανθίσανε τα μαραμένα γιασεμιά, στα παρτέρια της αυλής σας. Θυμήσου, Όλγα, θυμήσου.»

Ο διερμηνέας, μετάφρασε το διάλογο.

—«Είσαι παντρεμένη;»

—«Ναι.»

—«Πού είναι ο άντρας σου;»

—«Ούθε ατός του διάλεξε.»

—«Στο βουνό;»

—«Μπορεί κ' εκεί.»

Ο χερ κομαντάντ, σούρωσε τα χείλια, προδίνοντας το βράσιμο της ψυχής του όμως δε μίλησε και προχώρησε πιο πέρα. Σταμάτησε μπροστά στον παπά-Φανούρη, με τα χέρια στη μέση. Ο διερμηνέας, μετέφρασε, πάλι.

«Ο χερ καμαντάντ, το ξέρει πάτερ μου, πως είστε από το καμπίσιο κεφαλοχώρι και πως ανεβαίνετε μια φορά το μήνα, την τελευταία Κυριακή του, για να λειτουργήσεται εδώ πάνω. Ρωτά λοιπόν, πως βρεθήκατε στο χωριό σήμερα, που 'ναι καθημερινή κι ο μήνας στα μισά του;»

«Μ' έστειλε ο Κύριος, παιδί μου. Μ' έστειλε ο Κύριος, να εγκαρδιώσω το ποίμνιόν μου.»

Ο Γερμανός, άκουσε τη μετάφραση, βουβός κι ασάλευτος. Μονάχ' αργά κι

απαργά, σήκωσε το μαστίγιο που κρατούσε κ' έσπρωξε μ' αυτό το καλλυμαύχι του παπά, που γκλίστρησε πίσω και κατρακύλησε στο χώμα. Τώρα έγινε φανερό, πως θ' ακολουθούσε φοβερό ξέσπασμά του. Όμως κείνη ακριβώς τη στιγμή, στην πλατεία μπήκαν Γερμανοί στρατιώτες, σέρνοντας, δεμένα με πέτσινα λουριά, τρία λυκόσκυλα του στρατού, από κείνα τα γυμνασμένα γι ανίχνευση. Ο χερ κομαντάντ, άφησε τον παπά κ' έδωκ' εντολή να ερευνηθούν ξανά, με τους σκύλους, όλα τα σπίτια, οι αχερώνες και τα μαντριά του χωριού. Κι αν η έρευνα δε φέρει αποτέλεσμα, είπε, τότες η ανίχνευση να «επεκταθεί» σ' όλη τη γύρω περιοχή και στη χαράδρα.

Όμως, τίποτ' απ' αυτά δεν πρόφτασε να γίνει.

Εν' από τα σκυλιά, παράσυρε το στρατιώτη που το κράταγε, χώθηκε μέσα στη σύναξη και πήρε να μας οσμίζετ' έναν-ένα, με κινήσεις πυρετικές και βιασύνη, που μας τρόμαζε. Και ξάφνου... μές από το μπουλούκι, ακούστηκαν δυνατά γαυγίσματα μικρού σκυλιού. Και σ' ένα λεφτό ακόμα, πρόβαλε κείνο, κάτ' από την κάπα του Μήτσου του Τράκα, έπεσε στο χώμα και τόβαλε στα πόδια, για λίγο, για μόλις πενήντα μέτρα, όπου το πρόλαβαν τα λυκόσκυλα και το κομμάτιασαν.

Χειμώνες και χειμώνες περάσαμε σε τούτο τον ανεμόδαρτο πέτρινο τόπο μας. Με κρύα και παγωνιές, που σου πυρούνιζαν το κορμί, ίσαμε το κόκκαλο κ' ίσαμε το μεδούλι. Όμως το κρύο που γροικήσαμε στην ψυχή μας, κείνη την ώρα, δε θα το ξεχάσουμε όσ' άλλα κι αν μας μέλλονται στη ζωή.

Ο χερ κομαντάντ, πήρε κοντά το διερμηνέα και χαμογελώντας πλατιά, ζύγωσε τον Τράκα. Μα κείνος, πριν προφτάσουν ν' ανοίξουν το στόμα τους, τους αναμέτρησε, με τα χέρια, βγήκε από τη σύναξη, προχώρησε και στάθηκε μπροστά μας, με την πλάτη στο μαντρότοιχο της εκκλησιάς, έτοιμος να δεχτεί στο κορμί του, τις σφαίρες του αποσπάσματος.

Ο παπά-Φανούρης, βγήκε από τη σύναξη και τον ζύγωσε.

— «Τ' αγαπούσα, παπά. Δεν ήτανε δικό μου, του Ναπολέοντα ήταν. Όμως εμένα

Ταξιδιωτικές Νότες

Από τα Δωδεκάνησα

Του Λάμπρου Μάλαμα

Αν για όλη την Ευρώπη, η Κρήτη μας, είναι η μελιστάλαχτη ηλιοχώρα της πατρίδας, κ' η Κέρκυρα η πανέμορφη νεραϊδομάνα του Ιόνιου, η Ρόδος και η Κως είναι οι χρυσοπόρφυρες οι πρωτονύφες του Αιγαίου! Είναι οι απaráμιλλες και λαμπροβόλες καλλονές της ευρωπαϊκής Ελλάδας! Είναι τα δυό κοσμοπολίτικα νησιά καμάρια μας, με ζηλευτά τα αγαθά μιας πλούσιας ευφορίας· και με αδρές μορφές και πρόσωπα αρχαίας ιστορίας.

Πατώντας το πόδι του ο τουρίστας στην Κω και στη Ρόδο, δεν περιλούζεται μόνο από την αύρα του πελάου. Δεν εφραίνεται μόνο από τους μυρωμένους ζέφυρους που αποπνέουν οι ροδοδάφνες και οι πασχαλιές, οι ακακίες κ' οι φραγκοσυκιές, οι μπαμπουδιές κ' οι χουρμαδιές, οι φουστανελοφόροι και οι φοινικιές, τα κεδρολίβανα, τα πεύκα, οι φύκοι και οι κλέουσες ιτιές. Αναγεννιέται, καθώς διαπερνά και τις παραμικρές ίνες του σώματος και της ψυχής, μια παναρμόνια κι απροσμέτρητη αίσθηση ευτυχίας.

Δεν ζει μονάχα το πλουσιόδωρο εκεί παρόν, της κάθε νύχτας και ημέρας. Φτεροβολάει και καταδύεται στα βάθη των αιώνων. Ανακαλεί κι αναπολεί τρανές μορφές και μνήμες.

Η φαντασία του ζωντανεύει τους πολυτάραχους αιώνες· κι ανασταίνει Έλληνες σοφούς και ποιητές Βυζαντινούς και Βενετούς επιδρομείς. Τάγματα Ρωμαίων, Ιπποτών και Ιωαννιτών.

μπιστεύτηκε, ύστερ' από το χάλασμα των σκυλιών. Τ' αμολούσα τη νύχτα, να'χει το νου του και το μάζεμα νωρίς το πρωί. Λογάριαζα να το γλυτώσω. Δε μπόρεσα, αυτό είναι».

Σε λίγο, πορευόμεσταν, τον κατήφορο, —ένα ολάκερο χωριό, —φορτωμένοι μ' ότι μπόρεσε να σηκώσει ο καθένας στην πλάτη του, —αυτή'ταν η διαταγή. Άνθρωποι, δίχως λογισμούς, δίχως όνειρα, δίχως φόβο και δίχως καρδιές. Αυτές, τις αφήκαμε πάνω κει, να κλαίνε, ένα πετροχώρι που καιγότανε κ' έναν μαγκούφη άντρα, που αποδείχτηκε» ...εξ όλων των κατοικιδίων, ή ακριβέστερον ειπείν, εξ όλων των πλασμάτων της γης ο πλέον πιστός και αφοσιωμένος φίλος των σκυλιών.»

Στέφανος Τηλικίδης

Λάμπρου Μάλαμα

«Να ποιά είν' η Αμερική»

Κυκλοφορεί

Με μεγάλη επιτυχία το νέο αποκαλυπτικό έργο του Λάμπρου Μάλαμα «**Να ποιά είν' η Αμερική**»

Ένα βιβλίο υπεύθυνο και ντοκουμένταρισμένο, με πολλά βιβλιογραφικά στοιχεία για το πως βρίσκεται και που βαδίζει η αμερικανική κοινωνία σήμερα. Όλα τα καιρία σημεία που αφορούν την υπόσταση της μεγάλης αυτής χώρας. Κατά βάση περιήγηση (τουρισμός) αλλά, και έρευνα και μελέτη σε βάθος: Ανθρωπογεωγραφία, κοινωνιολογία, ψυχολογία, ιστορικά, λαογραφικά και άλλα στοιχεία. Εντυπώσεις με κρίσεις παραλληλισμούς και συγκρίσεις. Σαραντά εφτά κεφάλαια και ογδόντα φωτογραφίες. Σελίδες 320. Πωλείται στα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Κυρίαρχη μορφή στην Κω, ο πατριάρχης της ιατρικής επιστήμης των αιώνων, ο μέγας ποδηγέτης της υγείας των λαών, ο Ιπποκράτης.

Στέκεις ψηλά στα τείχη του παραθαλάσσιου Κάστρου των Ιπποτών, και τον φαντάζεσαι τον αρχιδάσκαλο της γιαιτρικής, με τη φαλάκρα του και τον απλό λευκό μαντύα, να διδάσκει, κάτω από τον ίσκιο του ιστορικού (των δύομιση χιλιάδων χρόνων) Πλάτανου, ή πάνω στην αμφιθέατη προβλήτα του Ασκληπείου του, έξω από τα πλατύσκαλα, τις κρήνες κι ανάμεσα σε δωρικές κολώνες και ψηφιδωτά, να περπατεί περιδεής στο πρώτο της αρχαιότητας ιατρικό σχολείο του, που αποκάλυψε το 1902 ο Γερμανός αρχαιολόγος Χέρζογκ, με υπόδειξη του αρχαιόφιλου Κώου Ιάκωβου Ζαράφτη.

Περιδιαβαίνεις τα πολλά τα λείψανα της αρχαίας πόλης, από το 360 π.Χ. με άφθονα τεμάχια αγαλμάτων, κολώνες και κιονόκρανα, από ελληνιστική, ρωμαϊκή, βυζαντινή και οθωμανική περίοδο. Θαυμάζεις τις σύγχρονες ρυμοτομήσεις και δροσίζεις στα φουντωτά πάρκα, με τα πολλά λογίων δέντρα που φύτεψαν οι Ιταλοί από το 1912 ως το 1945, το καθώς είχανε τα Δωδεκάνησα στην κατοχή τους.

Γυρίζει η μνήμη σου και πίσω στα περίπου τρεις χιλιάδες χρόνια, στον Τρωικό τον πόλεμο (1184 π.Χ.) όταν η Κως με την Κάλυμνο, τη Λέρο, Νίσυρο, Κάρπαθο και Κάσο, έλαβαν μέρος με 30 πλοία και με αρχηγούς τους Ηρακλείδες Φείδιππο και Άντιφο στο πάρσιμο της Τροίας...

Ακροδιαβαίνεις τα ψηλά τα τείχη του ιπποτικού του φρούριου και θωρείς τ' αμέτρητα κομματιασμένα αγάλματα και τείχη, επιδιορθωμένα, από αλληπάλληλους ισχυρούς σεισμούς. (Οι τελευταίοι το 1926 και '33 με σχεδόν βιβλική καταστροφή).

Περνάς από στοές και πολεμίστρες, υπόγειες κι ανώγειες, και βλέπεις κίονες κορινθιακού ρυθμού, κι άφθονα πύλινα, πλάκες μ' επιγραφές κι εμβλήματα διαφόρων Σταυροφόρων.

Κι αναλογίζεσαι τα τόσα φουστάτα και τις χάλκινες σκιές των νικητών επιδρομέων, να παρελαύνουν αόρατοι στα χάνη της ανυπαρξίας. Σου 'ρχεται σα ν' αφηκράζεσαι σάλπιγγες ν' αχολογούν βραχνά στον χαραυγών τις επιθέσεις κόσμους ολάκερους να χάνονται σε κουρνιαχτούς ανέμων!...

Να περιηγείσαι Μουσεία και Ωδεία και τζαμιά που λειτουργούν ακόμα, με πολλούς τουρκόθρησκους που εκκλησιάζονται κάθε Παρασκευή.

Και να ρεμβάζεις στην πλήμμυρη από πράσινο, πόλη με τα ειδυλιακά κι ωραιοστόλιστα παραλιακά της Κέντρα. Να περιηγείσαι την Αρχαία Αγορά, την «Κάζα Ρωμάνα», τα πλήθια τουριστικά μαγαζάκια που ελκύουν τους ξένους, όπως τα μελίσσια το μέλι των ανθών.

Ταξιδεύεις μ' αυτοκίνητο και βλέπεις και χαίρεσαι όλη την εύφορη γη της Κω, από την πόλη κι ως την Ασφενδιού, που μας μιλάει ένας λεβέντης πρόεδρος με θέληση και ζήλο για το ρεαλιστικό του πρόγραμμα, για τα προβλήματα και την πληρέστερη ανάπτυξη του τόπου τους, την αξιοποίηση του βιομηχανικού και γεωργικού τους πλούτου.

Και πας πιο πέρα και πιο πάνω ως το πεντάμορφο Πυλί... και νιώθεις χαρά ξεχωριστή, κι ως την Αντιμάχεια κι ως τον Κέφαλο, το μεγαλύτερο κεφαλοχώρι του νησιού στο ΝΔ του άκρο, με τη χρυσή ακρογιαλιά που τηνε λέν «Καμάρι» όνομα και πράμα! Μα που την πήραν μυρουδιά κι εδώ, οι περιπλανώμενοι Δυτικοευρωπαίοι τουρίστες.

Και αντικρίζεις από τους «μύλους» του Κέφαλου ψηλά, την ξανθή βλαστάρα γη και τη θερινή γαλήνη του πελάου.

Η Κως, μετά την Κρήτη, τη Ρόδο και την Κέρκυρα έγινε το τέταρτο σχεδόν κοσμοπολίτικο νησί της γυροθάλασσης πατρίδας.

* * *

Από τα ρεμβαστικά κ' υπέροχα εξοχικά του λιμανιού της Κω, παίρνουμε το «Δελφίни» ένα δειλινό που πάει για τη Ρόδο. Σκίζει τα νερά ολόγοργα κι αφροπετάει σαν αετός με πήδους κι ανοιχτά φτερά στις θάλασσας την άπλα.

Ο ήλιος σταλάζει στο γέρμα του γαλαζοπόρφυρα μαλάματα, που όλο και μαγεύουνε γλυκά, των άδολων ψυχών τα μάτια.

Μα περνώντας κοντά μισό μίλι από τις ακτές της Τουρκίας, λογαριάζεις τη στυγνή δικτατορία του Εβρέν και συμπονάς σαν ανθρωπιστής τον κακόμοιρο τον τούρκικο λαό, που χρόνια βασανίζεται, υποφέρει κι απορφανίζεται κάτω από σκληρούς ζυγούς Αμερικάνων και δικών του βεβηλόψυχων τυράννων...

Περνάμε πλάι στη Νίσυρο και πάμε για την Τήλο...

Σιμώνουμε στην όμορφη μικρή της πόλη, σ' έναν κόλπο με γύρω ακρόγιαλα δαντελωτά. Καθάρια, λαμπίκια, γαλάζια τα νερά· και μερικοί ψαράδες ρίχνουν τράτες.

Μισοξηρόβραχη κι ερημική δείχνει η Τήλος τη σιλουέτα της τη βορειοανατολική. Έχει ΝΔ δυο-τρία χωριά με λίγους κάτοικους ηρωικούς και αφανείς αγρότες και ψαράδες. Οι πιό πολλοί τους, ναυτικοί, την παρατούνε από νέοι. Κουβέρνο δεν έφτασε ποτέσ εδώ να στρώσει ένα δρόμο, ν' ανοίξει κάποια κίνηση, να δώσει νιά ζωή. Πόδι υπουργού ή βουλευτή δεν πάτησε. Κι όπως μας λένε... μια εταιρία πολυεθνική κατέφτασε τώρα κι ερευνά κι εκεί... να εκμεταλλευτεί τον ορυκτό της πλούτο.

Παίρνουμε λίγους επιβάτες...

Κλείνω συγκινητικά την ορφανή την Τήλο στην καρδιά μου... και το «Δελφίни» οργώνει ταχεία το πέλαο, που πλάι του στ' ανοιχτά, ξεσυνερίζονται και δυό θηλέστια θαλασσινά δελφίνια.

Σε μια περίπου ώρα, αντικρίζουμε από λίγο μακρύτερη όσο και σιμώναμε πιό λαχταριστή απόσκια γη της Ρόδου. Δυό σιδεροπούλια π' ανοιγόκλειναν τους προβολείς απ' τ' αεροδρόμιο πετούσαν στον αιθέρα. Κι άρχιζαν ολοτρίγυρα στα εξοχικά χοτέλια, να λαμπιρίζουνε τα φώτα σαν αστέρια.

Σε λίγο αποβιβαζόμαστε στη ροδονύφη πόλη...

Από τις πρώτες κιόλας άπληστες ματιές τούτο τ' αρχοντονήσι σε θαμπώνει και σ' αιχμαλωτίζει. Τα ιδιόρρυθμα κι επιβλητικά μέγαρα στο παραλιακό ημικύκλιο, είναι με βυζαντινές και νεωτεριστικές αρχιτεκτονικές μορφές.

Στη Ρόδο, με μια εποπτική, έστω και φευγαλέα θεωρητική ματιά, θαρρείς κι εναρμονίζονται όλοι οι ποιητικοί ρυθμοί. Από τους αρχαίους της Λίνδου και της Κάμειρος, ίσαμε με τους ιταλικούς της Αναγέννησης.

Έντονες οι σφραγίδες καιρών και πολιτισμών.

Στο Διοικητήριο, στο Ενυδρείο, στο Εθνικό θέατρο, στο Πνευματικό Κέντρο, στη Μητρόπολη που την έχει αγιογραφίσει ο κορυφαίος καλλιτέχνης Φώτης Κόντογλου, στα ταχυδρομικά, ναυτιλιακά κι άλλα δημόσια κτίρια, παλιά και νέα ξενοδοχεία. Τι όμορφες οι συστάδες από ποικίλα εξευγενισμένα δέντρα, ο Μαντράκι (παλιά πόλη) τα Κάστρα και τα πάρκα της. Το μεγάλο αρχαιολογικό Μουσείο με πλούσια ευρήματα και πολλά οικόσημα.

Στο γραφικό παζάρι της το καθημερινό, ξένοι και ντόπιοι σμίγουνε κάποια ήθη...

γυροβολούνε ήρεμα περίεργα σ' αυτά. Τρώνε και πίνουν και ψωνίζουν και χαίρονται ολόψυχα τις ιδιαίσους διακοπές και τα θαλασσινά δροσολογήματά τους.

Στην παλιά πόλη που μοιάζει πολλές γραφικές πολιτειούλες της Δ. Ευρώπης σουλατσάρουν με πιότερα γούστα οι ξένοι στα στενά δρομάκια με τα καλτερίμια, στα ζαρκαδάκια και τις πισίνες του πάρκου ψηλά στ' αρχαίο κάστρο, ή ψήνουν τα κορμιά τους στον καλοκαιρινό τον ήλιο στις πλάζ, ή ρεμβάζουν κάτω απ' τις αραδιαστές ομπρέλες. Νυχτοξημερώνουν και χαραντορίζονται με τα περίφημα κρασιά, στο χορό της γαστέρας, μέσα σε ανθοστόλιστες ταβέρνες.

Με τα πολύχρωμα βιενέζικα φώτα και την πολυκοσμική της κίνηση, η Ρόδος, είναι από τα ωραιότερα παραθεριστικά Κέντρα της Ευρώπης. Είναι μια παλιά και νέα μαζί Ευρώπη, ζηλευτή. Είναι ένα ιδιόμορφο και απaráμιλλο διεθνές τουριστικό Κέντρο.

Δεσπόζουν κ' οι ανδρειάντες του. Αναφέρουμε μόνο για παράδειγμα τ' αρχαίου φιλόσοφου Κλεόβουλου του Λίνδιου, και του πρώτου νεκρού και νεώτερου ήρωα του ελληνοϊταλικού πολέμου Αλέξανδρου Διάκου.¹

Αλλά και κάποιες παραφωνίες, στο Μώλο μπροστά στη μητρόπολη μια άλλη προτομή...²

Όλα στη Ρόδο φαίνονται ρόδινα· κι ο τουρισμός ολοχρονιάτικος και προσοδοφόρος για όλους τους ροδίτες.

Είναι τόσο πολλές οι πολιτισμικές αξίες κι ομορφιές, που δε χωρούνε για τη Ρόδο και την Κω, μα και για τ' άλλα Δωδεκάνησα σε λίγες φτωχές αράδες.

Λ. Μάλαμας

3-8-82

1. Πρόκειται για την άδικη θυσία που επέμεινε και την προκάλεσε ο Δαβάρης χαστουκίζοντας τον εξάιρετο Δωδεκανήσιο ανθ' γού Αλ. Διάκο, κοντά στη Ζοίζουλη απέναντι από τη Φούρκα Κόνιτσας και που τ' αληθινό περιστατικό το κατέχοιμε από προσωπικές μαρτυρίες και θα το έχουμε διήγημα για άλλο βιβλίο.

2. Είναι η προτομή του πατριάρχη Αθηνάγορα, που την έστησε ένας ασήμαντος κι άγνωστος κύριος Ηλίας Αθανασόπουλος το 1973, από μωροφιλοδοξία, για ν' αποθανατίσει τ' ονομά του και τα ονόματα της γυναίκας του και των παιδιών του στην ίδια στήλη. Βρήκε φαίνεται ευκαιρία τότε ο ρωμιός, όπως κι άλλοι αλλού, με λίγα χρήματα, ασυδοσία και αιθαιρεσία, να ικανοποιήσει την αυταπάτη της φαιμλιακής του μωροσθανασίας(!)

Κλεόβουλος ο Λίνδιος
σε μικρό Πάρκο της Ρόδου

Ανδρειάντας του ανθ'γού Αλ. Διάκου στην Παραλιακή Πλατεία της Ρόδου
(Έργο του Κ. Βαλοάμη 1958)

Εικόνες από τις ομορφιές της Ρόδου και της Κω.

Άποψη του Διοικητηρίου στη Ρόδο

Το Εθνικό Θέατρο στη Ρόδο

Το Βαπτιστήρι στον αυλόγυρο της μητρόπολης Ρόδου

Κέντρο στό Μαντράκι τής Ρόδου

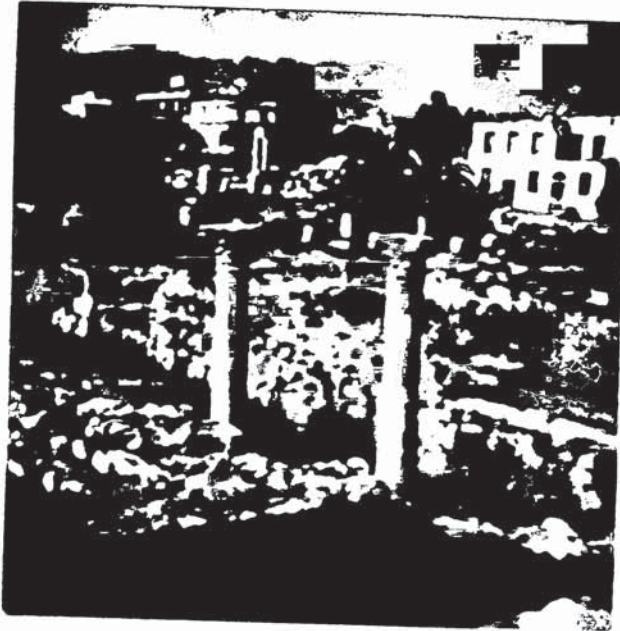

Το διδακτήριο του Ιπποκράτη στην Κω

Οι πηγές στο Ασκληπείο

Άποψη του ναού της Αφροδίτης
στην Κω

Ψηφιδωτό από την αρχαία
πόλη της Κω

Εικόνα από το Κάστρο των Ιπποτών στην Κω

Ο Πλάτανος του Ιπποκράτη
στην Κω

Ο ναός του Απόλλωνα στο Ασκληπείο

Παραλιακά μέγαρα στην Κω

Λαογραφικά ανέκδοτα

Από την Κρήτη

Της πέρδικας...

Ένας Μανωλιός από χωριό του Ηρακλείου, σκότωσε δυό πέρδικες.... και είχε χαρά μεγάλη. Έτσι, άνοιξε την κοιλιά τους, έβγαλε τα εντόσθια για να μη βρωμίσουν και τις πήγε στην αγορά να τις πουλήσει. Εκεί λοιπόν που τις έβγαλε για πούλημα φώναζε:

- Πέρδιτσες, καλές πέρδιτσεεεεες.
- Τον άκουσ' ένας περδικοφάγος, μερακλής, γιατρός που τον έλεγαν Καβούδη και του λέει:
- Ει μωρέ Μανωλιό...
- ΄Ιντα θες μωρέ κουμπάρε;
- Πόσο μωρέ ται πουλάς ται πέρδικες;
- Έτες, πιάσες πρώτα στη χέρα σου για να θωρέσεις πόσο πάχος έχουνε.
- Πιάνει κι ο γιατρός τη μια, κι όπως την έβαλε απο τον πσιινό στη μύτη του.... κάνει μια γκριμάτσα αηδιαστική.
- ΄Ιντα έπαθες μωρέ κουμπάρε;
- Τόνε ρωτάει ο Μανωλιός.
- Μανωλιό, αυτή η πέρδικα βρωμεί.
- Για ξαναμύρισέ τηνε μωρέ γιατρέ.
- Του επιμένει ο Μανωλιός. Την Ξαναμυρίζει ο γιατρός· και πάλι ξεροφυσάει και του λέει:
- Μανωλιό, εμέ δε με γελάς. Ο κώλος ται πέρδικας βρωμεί.
- Κι ο έξυπνος κυνηγός του απαντάει:
- Ε μωρέ γιατρέ μου κουζουλός είσαι; Υπάρχει και κανάς κώλος που να μη βρωμεί;....
- Και ο γιατρός έσκασε στα γέλια με τη σοφή απάντηση του Μανωλιού... Κι αγόρασε τις πέρδικες.

Της ώρας...

Μια μέρα, ο Νικολιός από το Ρέθυμνο, κατεβαίνοντας από τ' αεροπλάνο της Ολυμπιακής στ' αεροδρόμιο της Αθήνας, ρωτάει ένα διπλανό του:

- Ει μωρέ κουμπάρε ίντα ώρα κάνει τώρα;
- Δέκα και δέκα.

Του απαντάει εκείνος.

-Τοι δε μου λες μωρέ κουμπάρε πως όλη κι όλη είναι είκοσι· αφού δέκα τσε δέκα κάνει είκοσι. Τι μου τι χώρισες στη μέση; Για κουζουλό με πέρασες; Κι ο άλλος γέλασε με την ψυχή του.

Μια μήνυση

Κάποτε σ' ένα χωριό του Μεσσαρά, ένας αγρότης, ο Μαϊμανάκης πήγε στο γραμματικό και του λέει:

- Ξέρεις μωρέ κουμπάρε γραμματιτσέ;
 - ΄Ιντα θες μωρέ Μαϊμανάτση;
 - Έκανα μήνυση μωρέ στο Ζαχαράτση....
 - Γιατί Μαϊμανάτση, γιατί;
- Απόρησε ο γραμματικός του χωριού.
- ΄Ιντα μωρέ με είπε «μαϊμούνι»... τσε δεν ξέρω θα τονε δικάσω; θα τον τιμωρήσει το δικαστήριο ή όχι;
- Κι ο γραμματικός γελώντας του απαντάει:
- Μα, αν θα βρεις μωρέ Μαϊμανάτση κανα μάρτυρα που να πει πως: δεν είσαι «μαϊμούνι»... τότε θα τονε τιμωρήσεις.

Το «θυμητικό»

Ένα κοπέλι από το Λασιίθι, βρέθηκε στην Αθήνα· και πήγε σ' ένα περίπτερο της Ομόνοιας ν' αγοράσει τσιγάρα. Λέει λοιπόν στον Περιπτερά:

- Κουμπάρε, δος μου ένα πακέτο τσιγάρα έθνος
 - Ορίστε, ήαρε. Του δίνει ο περιπτεράς.
 - Κάνε μου τη χάρη και γράφτο, γιατί ξέμεινα· κι αύριο σέ ξεφλώ.
- Του λέει το κοπέλι.
- Τι λες μωρέ κουζουλέ. Εδώ το λεν Αθήνα. Στο χωριό σου είσαι; Εμείς δεν πιστώνουμε, δε γράφουμε βερεσέδια.
- Και το κοπέλι με τη δική του εξυπνάδα του απαντάει:
- Μωρέ μπράβουοο! Θυμητικό που το' χε-τε, που δεν τα γράφετε και τα θυμάστε όλ' απέξω!....

Αφήγηση μύθων Χ. Κοσμάδης ·
Συνταχτική προσαρμογή Α. Μάλαμας

Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία

Μικρές αξιολογήσεις, παρουσιάσεις, γνώμες και κρίσεις

Κάνω κριτική δημιουργώντας και όχι ψάχνοντας να βρω λάθη
Μιχαήλ Άγγελος

Από τον Λάμπρο Μάλαμα

Απόστολου Δ. Τόλη: «Ερμηνεία του Ιατρικού Σφάλματος»

Γιάννινα '81 σελ. 80. Ο γνωστός στην Ελλάδα και στην Ευρώπη από άλλα επιστημονικά έργα-του και από συμμετοχές-του σε διεθνή ιατρικά Συνέδρια διαπρεπής Παιδίατρος και λόγιος, Απ. Τόλης που ζει και διακονεί την επιστήμη-του στα Γιάννινα από τις πλούσιες μελέτες, και γιατροφίλοσοφικές εργασίες-του, πρόσφερε τελευταία και το με τον παραπάνω τίτλο βιβλίο-του, που είναι ενημερωτικό, κατατοπιστικό και διδαχτικό. Καρπός πολύτιμων εμπειριών για τον κλάδο-του. Τον συγχαίρουμε για την ακούραστη κι ανεκτίμητη εργασία του, στον τομέα της σύγχρονης ιατρικής επιστήμης.

Γιάννη Σιάπκα: «Μικρέ Στρατιώτη»

Αθήνα '80, σελ. 80 Β' έκδοση «Ειρήνη». Αφηγηματικές αναμνήσεις με τα προβλήματα, του στρατιώτη και του πολέμου. Μια στρωτή συμπυκνωμένη γραφή με δικό-του τρόπο ρεαλιστική απεικόνιση, ελκυστική πρωτοτυπία και το εσωψυχο δράμα του σημερινού στρατιώτη, που αντιστοιχεί γενικότερα. Ο Σιάπκας έχει ταλέντο καλό κι εξελίξιμο. Είναι χαρακτηριστικές αρετές-του, η ωμή ειλικρίνεια στις εξομολογήσεις-του, για τα φλογερά ζητήματα και τα όνειρα της νιότης..., που καίνε, καθ' και η δύναμη περιγραφής, μιάς ανατομικής ψυχολογίας, βιωμένης από τον ίδιο.

Λάμπρου Μάλαμα

1) «Σημειώσεις ενός Ταβερνιάρη»

Μικρά αφηγήματα και στοχασμοί στιγμιότυπα και περιπέτειες σκιαγραφίες τύπων και αναμνήσεις. Γεγονότα, πρόσωπα και πράγματα βιώματα του μόχθου και του πόνου.

3) Παύλου Εμμανουήλ: «Στίχοι του καιρού και της καρδιάς-μου Πολύγυρος-Χαλκιδικής

Γεράσιμου Γρηγόρη: «Ο Πεζός Λόγος του Σικελιανού» Σελ. 16. Αθήνα '81 Μια υπεύθυνη και σπουδαία εργασία του διαπρεπή στυλίστα των προοδευτικών μας Γραμμάτων.

Τάσου Παπαποστόλου: «Καρτερώνοντας το ξημέρωμα» εκδ. «Ειρήνη» Αθήνα '82 σελ. 280.

Άλκη Κυριακίδου-Νέστορος «Οι 12 μήνες τα Λαογραφικά» με ζωγραφίες του Χρόνη Μπότσογλου. Σελ. 160 σε μεγάλο σχήμα δεμένο Παυτελής έκδοση Αντώνη Μαλλιάρη «Παιδεία» '82.

Ελένη Σιγάλα - Αιγενοπούλου: «Πληγμένος Ερωδιός» Σελ. 62. «Ν. Σκέψη» Αθήνα '82. Λυρικά τρυφεροί κι ευγενικοί στίχοι της ανθρωπιάς και της αγάπης.

Χρήστου Μαβρή: «Οι θέσεις του Απρίλη» Σελ. 62, Λεμεσός '80.

Λάμπρου Μάλαμα

Λεξιλόγιο Λαοσοφίας

Έρευνα - μελέτη
Έργο φιλομάθειας

Παραγωγή - έκδοση - κυκλοφορία
έτος - έκδοση επί τιμήσεως

«Ελεύθερο Πνεύμα»
1981

Άννας Μπουρατζή-Θώδα
«Ποτέ δε νύχτωσε στη χώρα
μου»

2) Σωτήρη Π. Τουφίδη:
«Ο Αώος και η φύση-του»

Με το σφυρί στα καμώματα

Αλλότρια – συναφή και παράταιρα

του Άλκη Φωτεινού

Για κάποια «Ποιητικά Συμπόσια»

Άχρηστα επιβαρυντικά και γελοία, αποδείχτηκαν και τα δυο ποιητικά συμπόσια που έγιναν στις αρχές Ιούλη πέρυσι κι εφέτος στην Πάτρα. Αυτά βέβαια δεν έγιναν μόνο για να φανεί μια ασπόνδυλη ποεταστική ομαδούλα «οστρακάρων» του ναρκισσισμού και στομπισμού, προστατευόμενη από το σαββιδικό πολυμήχανο και υδροκέφαλο συγκρότημα, παρά και για να δαπανήσει η παρέα του πατρώνου κ. Γ.Σ. κάμποσα χρήματα από το ΥΠΠΕ (γράφει μόχτο του λαού) που η κ. Μελίνα πρόσφερε πρόθυμα κι ανώδυνα.

Το περσινό «Συμπόσιο» χαρακτηρίστηκε δύσθυμα κι ομόθυμα από τον Τύπο: «τραγέλαφος» «φιάσκο» «ψώνιο» «οπερέττα» «κωμωδία» «χάβρα» «απογοήτευση» «αθλιότητα» κλπ.

Το φετεινό κομφούζιο και αλαλούμ, τι τό 'θελαν με δυο-τρεις, δεκάδες ποέτες και ποετάστρους και καμιά πενηνταριά περίεργους φοιτητές και φοιτήτριες; Μετά από την παταγώδικη περσινή αποτυχία και τόσο φαιδρή ψυχαγωγία, γιατί αγνόησαν οι «ιθύοντες» «το δις εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού»; Όμως, αφού το θέλησε ο «κράτος εν κράτει» γαμπρός του κ. Λαμπράκη και οι «συν αυτώ» φιλολογούντες και λολοτεχνίζοντες, για να κάνουν ένα «σύντεκνο» αλαλούμικο συναγώι, μια τριήμερη αναψυχή και ματαιόπονη επίδειξη, οι δίχως έργα πνοής συγγραφίσκοι και καθηγητίσκοι της φατριάς: οι μοντέρνοι της κριτικοακρισίας, μουσάτοι και δανδήδες της «νιού κρις» και της «στρουχτούρας», με τις ακατάσχετες ψειρολογίες στην κούφια γλώσσα «τέχνης» χωρίς ψυχή, επίμονοι ψειροκόμοι και ομφαλοσκόποι του σουρεαλισμού.... πλήρωσε κακόμοιρε λαέ μέσα στους τόσους φόρους βλακειάς κι ακόμα έναν.

Περιήγηση κάναμε μια μέρα από το Ρίο, κ' είπαμε: χαρά στον όποιο σοβαρό φορέα κι οπαδό, που αντέχει τον υπερφίαλο εκκεντρισμό, την άκρατη ενδοστρέφεια, τον ερμητισμό και τον εγκεφαλισμό της ποεταστικής «ποίησης για την ποίηση» «τουτέστι» της «τέχνης για την τέχνη», ερήμην λαού, ζωής, φύσης, πραγματικότητας, πολιτείας και αληθινής τέχνης. Κι αφού οι μισοί Έλληνες γράφουν οπωσδήποτε στίχους, έστω και με τα πόδια που έλεγε ο μακαρίτης ο Κοτζιούλας, τα «Όστρακα»=μαλάκια (τι εύστοχος αυτοχαρακτηρισμός τους)... ανακάλυψαν κι έστειλαν χιλιάδες προσκλήσεις για να οικονομήσουν προκαταβολικά κι απόνα χιλιάτικο από τον κάθε μωροφιλόδοξο «σύνεδρο». Ευτυχώς όμως, καθώς θύμισαν μ' αυτό κάτι απίθανους κι επιτήδειους ανθολόγους, πληρωμένων από ματαιόδοξα κορόιδα γελοίων ανθολογιών, η μάζα των σοβαρών λογοτεχνών και ποιητών, δεν ανταποκρίθηκε. Κι έτσι άσκησαν απομονωμένοι, με την ημέτερη προφασορική φατρία την αντιδραστική, βαβυλωνιακή τους λειτουργία(!)

Η κακή και προκλητική αυτή πολιτική, με φαιδρές παραφωνίες κι αντιφάσεις, με αφίκορες σεφερο-λογίες και κατά κόρο ινδαλματικές και στριψόδικες καβαφολογίες.... δεν απέδωσε παρά, μπόχα από τσιλοκοπιάρικες παραφιλολογίες(!)

Και απορεί κανείς, αφού πέρυσι, πέσανε σε γκάφες και οι Εταιρίες Λογοτεχνών και σύρθηκαν και διασύρθηκαν τόσες προσωπικότητες... εφέτος, προς τι, οι χρηματοδοτήσεις και οι ελαφρές «αιγίδες» του ΥΠΠΕ; Ή για να διαδώσουν πιότερο τα σάπια φρούτα της έσχατης παρακμής του δυτικού πολιτισμού, με σκοπό, την καλλιέργεια της σύγχυσης σε μερικούς φοιτητές και την αντιδραστική πολιτική -τους γενικότερα; Τι έδωσαν ως τώρα, αυτοί οι τυχάρπαστοι της εξωπραγματικής τέχνης,

της παραφιλολογίας: Πού είναι τα έργα τους; Ποιόν αντιπροσωπεύουν; Ο κ. Σαββίδης (παράσταινε και τον πρόεδρο) και οι ευνοούμενοί -του, που συνομαδιάστηκε με τα «όστρακα», ξέρουμε πως θα γέμιζε καμιά σελίδα στο «Συγκρότημά» του, περί «επιτυχίας» του «συμποσίου»... για να ρίξει στάχτη στα μάτια μερικών συνταξιούχων αναγνωστών -του.

Πάντως εφέτος, που δεν άφησαν «διάλογους ανοησίας και μωρίας» όπως πέρυσι, στέρησαν κι αυτούς τους λίγους φοιτητές από μια σπάνια ψυχαγωγία(!) Οι μιμητικοί παπαγάλοι ήταν λίγοι. Διακήρυξαν πως, κάθε αίσθημα και κάθε βιολογικό κίνητρο δεν έχει θέση στη δημιουργία της τέχνης. Έξω λοιπόν για τους, η τέχνη από ευσυνειδητες παρορμήσεις και προθέσεις.

Δεν στάθηκαν δηλαδή και δε στέκουν σε καμιά αισθητική αξίωση και καταξίωση αφού αγνοούν(;) ότι, η αισθητική είναι επιστήμη του αισθήματος, όπως την πρωτοθέλησε κι ο Γερμανός Μπαουμγκάρτεν από τον περασμένο αιώνα; Είπαν ότι: στην ποίηση οι λέξεις που δεν έχουν νόημα, έχουν σημασία(!) Πρυτάνεψαν: η μεταφυσική του Έλιοτ «σκοτάδι στο σκοτάδι», πεσσιμισμός του Καρυωτάκη και ο υπερρεαλισμός του Ελύτη και του Εμπειρικού.

Καμιά σχέση κι αναφορά με την αντιστασιακή κι αισιόδοξη πονεμένη αλλά, ευτυχισμένη και λυτρωτική ποίηση, του γενναίου και περήφανου αγωνιστή λαού -μας, που η ύπαρξη, η υπόσταση κ' η ιστορία του, δεν είναι παρά, τίμιοι κι αδιάκοποι αγώνες για την απολύτρωσή του, από κάθε μορφής δουλεία.

Κοντολογίς, τα «όστρακα» εκτόνωσαν τις μπουρδολογίες τους. Πολυδιατυμάνισαν και κακοποίησαν τις λέξεις «κόρπους», «αυτονομία» κ.α. Έτσι, με το σκοπό της αντιδραστικής πολιτικής της «καθαρής» (κατά τον Κάντ) τέχνης «αγίασαν τα μέσα». Αφού αρνήθηκαν οι πιότεροι εισηγητές ακόμα και το τρίπτυχο διαλεκτικό αξίωμα του Έγκελου: «Καταγωγή-σύνθεση-ανάλυση».

Τα τρεγελαφικά αυτά «συμπόσια» δεν ήταν παρά, επιτήδειες, απελπιστικές και κούφιας επιδείξεως χαϊδεμένων κι αργό-

σχολων παιδιών του «Συγκροτήματος». Πέρυσι κι εφέτος οι πιότεροι ομιλητές, αλαλούμισαν με τις γλωσσοκοτσάνες και γλωσσοκοπάνες τους, χωρίς ψυχή, χωρίς ζωή, χωρίς αντικειμενική αλήθεια, σε σημείο που αν ανασταίνονταν ο Ρ. Ταγκόρ θα τους έλεγε με το διάλογο έργου και λέξης, ότι είπε το έργο στη λέξη:

- «Αχ, γιατί να νιώθω από σε, τόσο ανούσιο και κούφιο;» Κ' η λέξη τ' αποκρίθηκε:

- «Έχεις δίκιο, δεν ξέρεις πόσο λυπούμαι και ντρέπομαι για την κενότητά μου!»

Ας σταματήσουν λοιπόν κάτι τέτοιες γελοίες παραсуναγωγές, με την κατάχρηση κρατικών χρημάτων. Κουράστηκε πιά ο λαός ν' ακούει φλυαρίες και να βλέπει στον Τύπο διαστρεβλωμένη την πραγματικότητα με τα ίδια ονόματα και είδωλα... Όσο για τη στράτευση στην τέχνη, θα τους απαντούσαμε μονάχα με τη θέση ενός διακεκριμένου κριτικοαισθητικού συγγραφέα του δυτικού κόσμου του Τζώρτζ Όργουελ: «Όλη η τέχνη και κάθε τέχνη, είναι σε κάποια έκταση προπαγάνδα». «Η άποψη πως η τέχνη δεν έχει καμιά δουλειά με την πολιτική, αποτελεί η ίδια μια πολιτική στάση».

Από το περιβόλι με τα σάπια φρούτα του «Συμποσίου» Πάτρας

Με γράμμα τους στο πατρωνικό Συγκρότημα στα «Νέα» (14-8-82) τα «Όστρακα» της Πάτρας εγκατάλειψαν απελπισμένα την ιδέα τρίτου ποιητικού συμποσίου για του χρόνου, γιατί, φως φανάρι με τα δυο προηγούμενα, απότυχαν οικτρά και γελοιοποιήθηκαν. Έτσι δεν πήγαν και χαλάλι, αλλά χαράμι τα κονδύλια του ΥΠΠΕ.

Στο ανεκδιήγητο «Συμπόσιο», κάποιος πρότεινε ενός λεπτού σιγή για το θάνατο του Καραντώνη.... κ' οι πιότεροι αρνήθηκαν αυτή την τιμή στο μακαρίτη, κι επακολούθησε γιούχας και φαγωμάρα.

Διαβάστε τώρα, λίγα από τα πολλά φαιδρά, αντιφατικά, κι ασυνάρτητα που ειπώθηκαν από το βήμα της κωμικής ποιητικής σύναξης της Πάτρας κι από την όλη μπουρδολογική τους, επίδειξη, χωρίς δικά μας σχόλια.

Ένας Θεός, επικαλούμενος κάποιον Μπατάλι, είπε ότι: «η ποίηση είναι αυτεξουσιότητα και όποια εναρμόνιση της λογικής με τον ποιητή, έρχεται σε αντίθεση με την ποίηση...».

Ένας Μπερλής μιλούσε για τη νέα αγγλοαμερικάνικη κριτική, τη «νιού κρις» όπως τη διατυμπάνιζε. Ιδού μερικά, από τον προφασσόρικο τραχανά του:

«Η νιού κρις αγνοεί την ψυχοβιογραφία του συγγραφέα. Δίνει σημασία μόνο στη λέξη. Είναι κι αυτός ένας τρόπος όπως πίστευε ο Έλιοτ, χωρίς κριτική μεθοδολογία...»

«Το ποίημα πρέπει να κρίνεται σαν καθ' αυτό αντικείμενο».

«Η νιού κρις αναγνωρίζει την αυτονομία και την αυθυπόστατη αξία».

«Η πρόθεση του συγγραφέα δεν έχει θέση και αξία στο έργο του, παρά μόνο τα εξωλογικά στοιχεία».

«Κρίνοντας ένα ποίημα (κατά τον Ήμπαρτ) είναι σαν να κρίνουμε μια μηχανή που δουλεύει».

«Η πρόθεση του Καβάφη στους «Νέους της Σιδώνας» είναι μόνο το ποίημα, ένα ειρωνικό αντικείμενο.».

«Αυτό αναγνωρίζουν κι εκτιμούν οι νέοι κριτικοί».

«Είναι θυμική πλάνη, να κρίνουμε ένα ποίημα από το συγκινησιακό του αποτέλεσμα».

«Τα επινοήματα και τα τεχνάσματα του Καβάφη, έχουν τη λέξη».

«Το ποίημα για τους νεοκριτικούς είναι γλωσσικές εικόνες αφανείς και σ' αυτό δεν έχουν θέση οι σκέψεις και οι χαρακτήρες».

«Κάθε καλό λογοτέχνημα, είναι ειρωνικό».

«Τα ποιήματα των στρατευμένων, είναι απαράδεχτα. Είναι έξω από κάθε ανεχτική τέχνη».

«Δεν υπάρχει αγαθό λογοτέχνημα. Καθένα έχει μέσα του ένα κακό».

«Δεν υπάρχει λευκή κριτική θέση».

«Το κείμενο κύριε, το κείμενο μας ενδιαφέρει».

«Στην Ελλάδα πρέπει να ξεκαθαριστεί το έδαφος από βάνουσους υποκειμενισμούς».

«Οι νέοι ποιητές στην Ελλάδα, θα έπρεπε να 'χουν μόνο τον Καβάφη σαν υποδειγματικό ποιητή». Αυτά από τον κ. Μπερλή(!)

Ο κ. Νάνος Βαλαωρίτης, μίλησε για το στρουκτουραλισμό, με πρότυπα τους Σωσίωνα, Τζάκομπσον Προύστ, Λωτρεαμόν, Μαλαρμέ, Μπρετόν κ.α.

Είπε λοιπόν και λάλησε ανάμεσα σ' άλλα και τούτα:

«Πάνω απόλα η ασυνείδητη λειτουργία της γλώσσας».

«Κάθε ανάλυση, από άλλη οπτική γωνία».

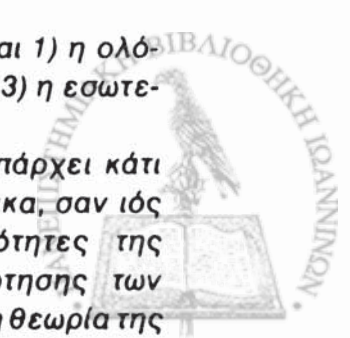
«Ανάλογη μελέτη με ποιητικό παράλληλο, με γενικές έννοιες στην ποιητική λειτουργία».

Οι πρόδρομοι της νέας σχολής Μαλαρμέ και Μπρετόν μετέφεραν με γενικές τομές και ανατομικές προεκτάσεις στη σύγχρονη ποίηση τον μύθο μυθιστόρημα, τον τρόπο γραφής που αυτοχαρακτηρίζεται για το σκοπό της. Αρνείται την κριτική άποψη της ζωής».

«Ο Μπωντλαίρ, χτύπησε με ψυχρότητα τον Γκωτιέ και όλους τους θιασώτες της «τέχνης για την τέχνη». τους φορμαλιστές, τον Τζόυς».

«Το αντικείμενο μελέτης είναι 1) η ολότητα, 2) τα κόρπους μύθων και 3) η εσωτερική αυτορουθμιστικότητα».

«Στο ποιητικό φαινόμενο, υπάρχει κάτι το άπειρο του γλωσσικού κώδικα, σαν ιδός (καρκίνος). Όλες οι δυνατότητες της γλώσσας και της αλληλεξάρτησης των πάντων και της αυτονομίας, στη θεωρία της συμπληρωματικότητας και του ενδοκειμε-

νισμού, για δέθεν διπλή υπόσταση του ποιητικού λόγου (Φρόνυτ διπλή γραφή των ονείρων) κλπ. κλπ.».

Και ο κ. Β. παραζάλισε το ακροατήριό του με τις ενδοσκοπικές κι αερολόγες ομφαλοσκοπικές διερευνήσεις και λογοκοπικές κρίσεις, με τον Ραφατέρ του και τις «αναστροφές του υποσυνείδητου». Και κάποιος είπε ότι, αυτός, έπρεπε να βραβευτεί γιατί, με την ψειροκομία του.... τσάκισε όλες τις ψείρες του σουρεαλισμού.... και την εικασιακή εξύμνηση του Μπρετόν. Είπε ακόμα ο κ. Β. για «εσωτερικά αναλυτικά μπερδέματα» 'Ότι «το «Μυθιστόρημα του Σεφέρη παραμένει ανεξήγητο». Κι έκλεισε με τη γένεση των «Βαρβάρων» του Καβάφη. Χαίρε βάθος και χάος αμέτρητο(!)...

Ένας κ. Μυλωνάς υποστήριξε ότι:

«Ο κριτικός είναι και ποιητής, γιατί;»

«Η ηθική της γλώσσας γίνεται ηθική πολιτική».

«Το μυστικό δεν είναι εξωπολιτικό».

«Η κριτική αν δεν γίνει έργο, παραμένει στη φλυαρία».

Και αμέσως μετά πέφτει σε κωμική αντίφαση:

«Η κριτική δεν μας ενδιαφέρει, αλλά μόνο το πνεύμα της κριτικής, η κριτική που κινείται σαν γλώσσα για το πνεύμα της γλώσσας, και τη γλώσσα για την πολιτεία της γλώσσας...»

Εδώ οι γλωσσοκοπάνες και το αλαλούμ, μας θύμισε Γιώργο Παπαδόπουλο: «δια της εμπραγμάτου και απραγματοποιήτου πραγματοποιήσεως των απραγματεύτων πραγμάτων.....» (Γελάτε παρδαλά κατσίκια) (!)

Ο κ. Κακναβάτος, σαν μαθηματικός φροντιστηρίων, υπεράσπισε μετά από τους άκρατους μυστικιστές και αλαλούμηδες, τη μαθηματικοποίηση των πάντων(!) (Γράψτε το νέο Πυθαγόρα για διπλό πατραχείλι).

Ακόμα κι ο κ. Λαμπρίδης που είχε επιφορτιστεί (για ποικιλία) το θέμα της μαρξιστικής ανάλυσης και θέσης γύρω από την

τέχνη.... από την όλη βαβυλωνιακή ατμόσφαιρα, έπεσε κι αυτός σε ασυγχώρητες αντιφάσεις. Παραθέτουμε μερικές που συγκρατήσαμε:

«Στο ποιητικό κείμενο της αξιολογίας, έχουμε ποιήματα ωραία, μέτρια κι ελεεινά».

«Η μαρξιστική θεωρία παραδέχεται την ιδιαιτερότητα και την αυτονομία της».

«Η τέχνη είναι αναπόσπαστο μέρος κοινωνικής αναγκαιότητας και ανάπτυξης».

«Στή λογική του Χέγγελ πρωτεύει το περιεχόμενο. Η μορφή εξαρτιέται από την επεξεργασία του περιεχομένου».

«Τα ποιήματα έχουν ταξικό χαρακτήρα»

«Τα μεγάλα έργα, έχουν την κοσμοθεωρία κοινωνικών ομάδων και προβλημάτων».

«Το ποίημα είναι καταναλωτικό αγαθό».

Ιδού και οι αντιφάσεις του στην ίδια ομιλία:

«Στις αρχές του μαρξισμού, δεν υπάρχει αισθητική κρίση».

«Η σχέση (κατά τον Μάρξ;) τέχνης και κοινωνίας ούτε ευθεία είναι ούτε άμεση, ούτε αρμονική».

«Η ενυπάρχουσα θέση στο έργο, δεν αποτελεί αξιολογικό κριτήριο».

«Στους ποιητές, δεν υπάρχει συνέπεια ιδεολογικών πεποιθήσεων».

«Η καλλιτεχνική παραγωγή, δεν έχει οικονομική σχέση.... ούτε ταξικές διαφορές και συγκρούσεις».

«Η ιδεολογική παραμόρφωση του ποιητή, του στερεί τη δυνατότητα βάθους και λογικής».

«Η μαρξιστική θεωρία δεν είναι κανονιστική με όρους και σκοπούς».

Ένας Μπελεζίνης, που έμοιαζε τσαμπάση και τραμπαδόρο τσιγγάνο... σταχυολόγησε και απόγγειλε ποιήματα των Καβάφη, Σεφέρη, Καρυωτάκη Καρούζου κ.α. με κυρίαρχα στοιχεία την παρακμή και την απαισιοδοξία, καθώς και ποιήματα αφηρημένα, υποκειμενικά κι αρρωστημένα.

Ένας Λιβανέζος Κιούρι που βρέθηκε εκεί, συγκίνησε τους λίγους ακροατές με την παρουσία του και με μια ανασκόπηση

της λιβανέζικης λογοτεχνίας που έκανε, καθώς την ταύτισε με τις αισθητικές αξιώσεις των αρχαίων Ελλήνων αισθητικών, όπως κύρια του Αριστοτέλη και σε συνάρτηση με το κοράνι και με προοπτική το άνοιγμα των πυλών προς μια σύγχρονη λαϊκή λογοτεχνία. Κωδικοποίησε πολλά από την παράδοση και με ορολογία Αράβων αισθητικών.

Ένας από τους καλούς ομιλητές ήταν ο κ. Κ Παπαγεωργίου που έκανε μια κριτική επισκόπηση στη λογοτεχνία μας τις πρώτες δεκαετίες του 20 αιώνα...

Συμπερασματικά, από το μικρό καφέ-κτυπο κομπούζιο της περυσινής κι εφετινής βαβυλωνίας... στο τέλος δεν έμεινε τίποτα και για κανέναν. Οι νάνοι... ανάτρεψαν τις αρχές της αληθινής Τέχνης. Και πολλούς νεαρούς ακροατές που τους έπιανε ντελίριο, ζητούσαν ασπιρίνες και... βαρβιτουρικά(!)

Έτσι, φεύγοντας ο γράφων οργισμένος... άκουσε έναν κωμικό να μουρμουρίζει τους παρακάτω στίχους:

Φαγωμάρες κι άρες-μάρες

Η χοντροπέτσου η Γεωργίτσα
έκανε την προεδρίτσα
σαν αγιατολλάχ παπάς,
Βούδας και σωστός λαπάς,
στο «Συμπόσιο» στην Πάτρα
που ήταν όλα «τσάτρα-πάτρα»
έφαγε και τσουτσου-νά
με λουκούμια πατρινά(!)
Βγήκε πρώτη σ' άρες-μάρες
κι ένας νάνος, μια βουρλή
στρουχτουρο-στιχο-λωλοί
κινηγώντας το «λιλί»...
όστρακα φιλίας βρήκαν,
και στο τέλος.... φαγωθήκαν (!)

Ασεβής δεν είναι όποιος αρνείται τους θεούς του όχλου. Ασεβής είναι όποιος αποδίδει στους θεούς τα αισθήματα του όχλου.

Επίκουρος

Μικρά διάφορα από το λογοτεχνικό κόσμο

Ο ποιητής και κριτικός Κώστας Θρακιώτης μας είπε:

πως ο ίδιος υπηρέτησε στη διαφώτιση του ΕΑΜ Θράκης στη διάρκεια της Κατοχής, κι ήταν υπεύθυνος της εφημερίδας «Φωνή της Θράκης».

Ότι έχει έτοιμο μεγάλο λαογραφικό έργο για την ανατολική Θράκη που το υπόβαλε και στην Ακαδημία της Αθήνας.... χωρίς καμιά ανταπόκριση.

Ο Πετροχάρης έλεγε κάποτε σε φίλο του:

«Εγώ θα έγραφα αριστουργήματα...αν θα είχα θέματα. Αλλά τι να σας κάνω που δεν έχω. Δώστε μου κατάλληλα θέματα και να ιδείτε ποιός είν' ο Πετροχάρης...» Γελάτε κότες(!)

Ο Ψυχάρης ήταν ένας οηματίας Γάλλος και καυχιόταν πως είναι συγγραφέας «μεγάλος». Αφερίμ.

Ένα βράδυ στο σαλόνι της μακαρίτισσας Τίλλας Μπαλή με το απαράμιλλο φτεροκαπέλο, από τις ανούσιες στιχομανίες κι απαγγελίες των καλεσμένων, κάποιος που ήρθε η σειρά του να κάνει κρίση, οργίστηκε κι είπε:

«Απόψε, η ποίηση κ. Τίλα... έγινε...σκ...ίλα.»

Ο Γιάννης Ρίτσος είπε ο Θρακιώτης, με την «Εαρινή του Συμφωνία» ωραιοποίησε τη μεταξική δικτατορία. Τότε που τα «ολόγκαν» του Χίτλερ και του Μεταξά ήταν: «Χαρά και εργασία» ή «δια της εργασίας η χαρά»(!)

Ο Ν. Βρετάκος, έγραψε το «Εμβατήριο της Εργασίας» ύμνο στην 4η Αυγούστου(!)

Ο Τέλος Άγρας και η Ρ.Μ. είχαν ντυθεί επί Μεταξά φαλαγγίτες....

Ο Ν. Βρετάκος κι ο Μ. Αυγέρης, δεν είχαν ποτέ καμιά ενόχληση από την αστυνομία...

Ο νομπελίστας κ. Ο. Ελύτης ή Αλεπουδέλης και η κ. Ιωάννα Σεφέρη - Τσάτσου, αρνήθηκαν να υπογράψουν τον έρανο για τους δεινοπαθήμενους Παλαιστίνιους. Φτύστε την «ανθρωπιτιά» τους να μη βασκαθεί(!)

Τον έρμο τον Ταχτοή τελευταία, τον δείρανε πολύ! Η περιβόητη Μπέτυ τού συναφιού.... τού'κανε τη ζωή του μαύρη! Κι αυτός για πείσμα κι εκδίκηση, βγαίνοντας από το δικαστήριο.... πιάστηκε με τον αντίδικο σγκαζέ· και πήγαν για«Θου Κύριε...».

Η Ειρήνη Μάρκου, η γριά ποιήτρια από την Κρήτη, που παρουσίασε ένα βράδυ ηTV είπε πολύ σοφά ότι: οι άνθρωποι κι όλα τα ζα της φύσης, είναι γένεση και φθορά ένας - ένας. Μία - μία κάθε μορφή έχει τα δικά της χαρακτηριστικά. Η Μάρκου, από την πραχτική αντίληψη της ζωής σκέφτεται πολύ σωστά. Ενώ άλλες ψευτοποιητρίες του σνομπισμού και του βερμπαλισμού, δεν είναι παρά «οδοντόπαστες» ... όπως θα έλεγε κι ο φίλος μας ποιητής Αντώνης Κυριακόπουλος.

Οι «120 μέρες των Σοδόμων» τίτλος εκτρωματικού βιβλίου του Μαρκήσιου ντε Σαντ από το 1780 δεν είναι βιβλίο ηθικό. Ο συγγραφέας του είχε 30 χρόνια σε ψυχιατρείο φυλακής και το 'γραψε φαίνεται μέσα σε βαριά καράτια τρέλας. Οι περισσότερες σελίδες -αν όχι όλες- είναι ωμή κι απaráδεκτη χυδαιολογία, κοπρολογία και κοπρολαγνία, του αισχύστου είδους, που δεν εξυπηρετεί η εκδοσή του παρά πρόστυχους σκοπούς, ανέντιμη κι ελεεινή κερδοσκοπία. Ένα βιβλίο λοιπόν, γραμμένο από έναν τρελό και διεφθαρμένο μαρκήσιο, εδώ και 200 χρόνια, είναι μέσο διαφθοράς και ζημιώνει τη νεολαία μας. Ο εκδότης λοιπόν στην Αθήνα, το τύπωσε όχι σαν λογοτέχνημα (γιατί δεν έχει σχέση με την τέχνη) αλλά, σαν ξεπερασμένο κι ελεεινό πορνογράφημα, με σκοπό και κίνητρο, το σκανδαλιάρικο κέρδος, τη δεκαρολογία. Οι νέοι κολλάνε σε τέτοια βρώμικα πράγματα, σαν οι μύγες στο ψοφίμι.

Γιαυτό, συγχαίρουμε τον εισαγγελέα κ. Γ. Θεοφανόπουλο, αν και ήξερε σαν σπουδαίος ποιητής και συγγραφέας, ότι με τη μήνυση που του 'κανε θα τού 'δινε παράλληλα και κάποια διαφήμιση· εντούτοις, σαν ηθικός και ακέραιος λειτουργός της δικαιοσύνης, απόδειξε αξιομίμητη γεναιότητα και συνέπεια, για την προφύλαξη του εθνικού μας οργανισμού, από τα μικρόβια του μιθριδατισμού.

Οι λοβιτούρες του «Συγκροτήματος» και «τα έντυπα του «πλουραλισμού»

Η ταχτική του Συγκροτήματος Λαμπράκη, απέναντι στο αναγνωστικό του κοινό, είναι πάγια: Σας γελώ σας κοροϊδεύω και το χρήμα σας μαζεύω.

Έτσι, έξω από το χορό της ψευτιάς που σύνθησα και μ' όλες τις καταστάσεις -καλά κρατεί- για τον πολυδαίδαλο κι εκμεταλλευτικό υπερκρατικό οργανισμό, όσα τραγούδια κι αν λεν οι άλλοι για το ελεφάντιο αυτό εκδοτικό μαμούθ, πάνε χαμένα. Και δεν είναι μόνο το γεγονός, που έχει ανεκδιήγητο παρελθόν, μ' όλες τις αντιλαϊκές στο βάθος κυβερνήσεις, τους ποικίλους κι εύσημους εκβιασμούς, όπως τον πρόσφατο με το κλείσιμο της εφημερίδας «Το Βήμα» (Κάτι τρέχει ξέρετε στα γύφτικα, ή όπως θά 'λεγε ο λαός: «χε... η φοράδα στ' αλώνι») δεν είναι μόνο τ' άχυρα της «Εβδομάδας» που πουλάει κι από «διεθνή» επικαιρότητα κάθε Κυριακή, πουλάει χοντρόκοπα κι ασυγχώρητα ψέματα, με το καθώς θέλει νά 'χει τα πρωτεία παντού και πάντα και να παρουσιάζει δήθεν -δημοσιογραφικά λαβράκια-.

Μα έλα που στην ενημέρωση πολλές φορές το Συγκρότημα έρχεται τελευταίο και κατ'αδρωμένο(!)

Ίδου ένα παράδειγμα: εφέτος τον Αύγουστο, κατάφερε, με την παλινδρομική και άστατη συμπεριφορά του -μια στο καρφί και μια στο πέταλο- κι έστειλε έναν νεαρό φωτορεπόρτερ Γεάννη Γεωργακάκη στην Αλβανία. Γράφουν λοιπόν, στο εισαγωγικό τους σημείωμα, σε ρεπορτάζ στον «Ταχυδρόμο» οι ανημέρωτοι κι αδιάντροποι, ότι, ο κ. Γεωργακάκης, είναι «ο πρώτος δημοσιογράφος Έλληνας» που πρωτοπήγε στη γειτονική και φιλική μας χώρα....

Σαν δε ντρέπονται οι απληροφόρητοι ξετσιπωτοι και κάπηλοι της πρωτιάς(!). Με τέτοια χοντρόκοπα ψέματα θέλουν να τονώνουν το ηθικό του αναγνωστικού τους κοινού;

Ας έχουν υπόψει τους όμως, πως ο ελληνικός λαός, είναι σε θέση να γνωρίζει πόσοι και πόσοι πήγαμε από το 1975 και δώθε και πόσα τόσα δε γράψαμε σ' εφημερίδες και περιοδικά κι ολόκερα βιβλία, δημοσιογράφοι και συγγραφείς για την Αλβανία.

Πουλάνε λοιπόν φύκια για μεταξωτές κορδέλες; Βέβαια, δουλειά τους είναι η διαστρέβλωση και το ψέμα. Όμως, κάποτε, όσο ισχυροί κι αν είναι, θα πρέπει να σταματήσουν επιτέλους μερικά από τα έντυπά τους να εκδίδονται.... Γιατί παράγινε η σύγχυση και οι μπάφες

Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα

Λόγια που καίνε
του Στέλιου Κεντρή

Ο Συγγραφέας έχει χρέος να γράφει την αλήθεια. Δηλαδή, δεν πρέπει να την αρνείται, ούτε να την παραλείπει, κι ούτε να τη μοσκαρεύει. Η αλήθεια είναι χρήσιμη, όταν μετατρέπεται σε ενέργεια.

Μερικά από τα σχόλια «Κεντρίσματα» ήταν για το προηγούμενο τεύχος. Αλλ' από έλλειψη χώρου έμειναν και τα παραθέτουμε εδώ, νομίζοντας πως δεν έχασαν τίποτα από την επικαιρότητά τους.

Μια πρόσφορη λύση για τα Νοσοκομεία

Σε 140 δισεκατομμύρια δρχ. ανέρχεται το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για το 1983. Απο αυτά, δεν μπορεί η Κυβέρνηση να περικόψει 4 ως 5 δισεκατομμύρια και να τα διαθέσει με επείγουσα προτεραιότητα «εδώ και τώρα» για την ανέγερση Νοσοκομείων, όπως επιβάλλεται το ταχύτερο να γίνει το μεγάλο στα Γιάννινα που θα καλύπτει τις ανάγκες όλης της Ηπείρου και του Πανεπιστημίου; Το ίδιο και σ' άλλα διαμερίσματα της χώρας, να πληρωθούν οι ελείψεις και οι νοσοκομειακές κλίνες, για χάρη της δημόσιας υγείας; Τι το ευεργετικότερο για μια σοσιαλδημοκρατική Κυβέρνηση, στον πάσχοντα από νοσοκομειακές και ιατρικές περιποιήσεις ταλαιπώρο λαό μας;

Αυτή η περικοπή που θα μπορούσε ν' αρχίσει από τώρα, χτίζοντας Νοσοκομεία και πανεπιστημιακές κλινικές που εκκρεμούν, δεν θα ανακούφιζε μόνο τον άρρωστο κόσμο που συνοστίζεται αφόρητα στους διαδρόμους μικρών νοσοκομείων της «κακιάς ώρας»... αλλά και το πολιτικό κέρδος της Κυβέρνησης θα ήταν μεγάλο.

Κάποτε επιτέλους, και σ' αυτόν τον τόπο, θα πρέπει να υπάρξουν ανθρώπινες και ανθρωπιστικές, πολιτισμένες και στοργικές συνθήκες περίθαλψης και ανάρρωσης για τους Έλληνες πολίτες.

Οι αρμόδιοι ας συνειδητοποιήσουν αυτή την-εγρήγορη στο «εδώ και τώρα». Γένοιτο.

που διαδίδουν και γίνεται Τύπος άχρηστος κι αχρείαστος και βλαβερός. Παράγινε το κακό με τ' αδηφάγα τρωκτικά που λέγονται έντυπα της πρωτεύουσας και των επαρχιών.

Κοτζάμ Παρίσι, Λονδίνο, Μόσχα, Νιού Γιόρκ και άλλες πρωτεύουσες των χωρών του κόσμου, ποτέ δεν είχαν παραπάνω από 4-5 εφημερίδες και με τριπλάσιο πληθυσμό από την Αθήνα.

Εδώ, μας έφαγαν όλα τα χρόνια το καταπέτασμα του δημόσιου κουρβανά και χρωστάνε (δα-

νεια κι αγύριστα) εκατομμύρια εκατομμυρίων οι πολλές δεκάδες άχρηστες χαρτοπολεμοφυλλάδες της ψευτιάς και της απάτης, με τις παγωμένες πιστώσεις, τις σκόπιμες γαλαντομίες, τις έκτακτες επιχορηγήσεις και τα χαρισματικά δάνεια ως χτες.

Ας περιοριστεί τέλος και λίγο, η βαβυλωνία, του λεγόμενου «πλουραλισμού» της πολυφωνίας (γράφε καλύτερα κομφουζιανισμού) γιατί αλλιώς, με το «μ' έφαγες πάλι και σ' έφαγα»... δεν πρόκειται να πάμε μπροστά.

Το 5νθήμερο της βδομάδας που γίνεται 3μερο

Η δουλειά είναι ευλογία χαρά και τιμή. Δεν είναι βάσανο και καταπίεση. Είναι ανάγκη και καθήκον. Είναι υποχρέωση για κάθε άνθρωπο στη γη, για κάθε οργανωμένη κοινωνία.

Η 8ωρη δουλειά των 6 ημερών τη βδομάδα που γίνεται, και που σημαίνει 48 ώρες, στη δική μας χώρα, ήταν απαραίτητη.

Δεν είναι οι σημερινοί Έλληνες τόσο διαπαιδαγωγημένοι, ευσυνείδητοι κι αποδοτικοί για το ανάλογο 5νθήμερο που έχουν εφαρμόσει οι σοσιαλιστικές κοινωνίες από χρόνια. Οι τεμπέληδες οι ρωμιοί, το πανηγύρισαν βέβαια και το κάνανε 3ήμερο. Και να πως: Η Παρασκευή και η Δευτέρα δεν λογαριάζονται. Η πρώτη γιά τον υπάλληλο και τον εργάτη πάει χαράμι. Διατίθεται για την προετοιμασία του Σαββατοκύριακου. Και μ' έναν καφέ, ένα τσιγάρο ένα κολατσιό κι ένα κατούρημα... ξεοφλάει(!). Η δεύτερη, είναι «μαχμουρλίδικη» νωθρή κι ανόρεχτη. Άρα, πόσες απομένουν για δουλειά; Περισσεύουν, οι Τρίτη, η Τετάρτη και η Πέμπτη... και «ζήτω που καήκαμε». Χαρά σε μας... και βάλτε το στραβά(!)

Τα φαγοπότια των Ηγούμενων του 12 αιώνα...

(Από το Φτωχοπρόδρομο και τον Κοραή)

Τα μοναστήρια κι ο κλήρος στη δεύτερη περίοδο του Βυζαντίου, από τον 11 ως τον 15 αιώνα, πήραν ίσως μια φήμη υπερβολική και λαθεμένη. Για πιο αληθινά και σωστά συμπεράσματα, μπορείτε να πάρετε μια γεύση από τα μενού και τα λουκούλεια γεύματα και δείπνα που απολάμβαναν οι Ηγούμενοι κι έκαναν τα λυκίσια σβέρκα τους και τα προκοίλια τους βαρέλια για χάρη των ανόητων και θρησκοθήπτων σπαδών τους που τους θέριζε η νηστεία κι η ανέχεια, και οι κληρικοί έμοιαζαν τους Γαργαντούες του Ραμπελαί. Αυτοί λοιπόν οι εύσχημοι αγύρτες, όταν πεινούσε και στερούνταν τα πάντα και πέθαινε ο λαός παράκαιρα, απολάμβαναν τρικούβερτα πασχαλινά και ρωμαϊκά τσιμπούσια με λογίων λογίων φαγιά κι επιδόρπια.

Να, πως τα σατίρισε ο Θόδωρος ο Φτωχοπρόδρομος τον 12 αιώνα και τα περιέσωσε ο Αδ. Κοραής που τα απαριθμεί:

«Πρώτα διαβαίνει το βραστό τουρλωτό, δεύτερο το βραστό βυζί κυμάς, τρίτη η ξυνόγλυκη κροκάτη μαγειριά, έχοντας νάρδο, τριμένο γαρύφαλο, μαντάρι, ξύδι και μέλι άκαπνο και μέσα μια μεγάλη κόκκινη φιλομήλα και κέφαλο αυγάτο τριπίθαμο και συναγρίδα ώριμη. Και τέταρτο τα ψητά και τα τιγανητά. Κομμάτια ρομβοκόμματα, μπαρμπούνια μουστακάτα, διπλοτίγανο μεγάλες αθερίνες και κιθαργός ψημένος ακέριος με το γάρο και σκεπασμένος με κίμινο ολόκληρος και μεγάλο λαυράκι. Μετά το σερβίρισμα όλων των παραπάνω. Μπαίνει ω του θαυματος το μονοκυθρο από 12 καρδιές χοντρές λάχανου, ξιφιστράχηλο παστό, παξιμάδι Κύπρου φρέσκους γλαύκους είκοσι, νεφραμιά, αυγά δεκατέσσερα. Κρητικό τυράκι, τέσσερα ανθότυρα, και λίγο βλάχικο και λάδι μια λύτρα, μια χούφτα πιπέρι, σκόρδα δώδεκα κεφάλια και δεκαπέντε τσίρους και τρανό κροντήρι με γλυκό κρασί ως πάνω!»

Κι ο άτυχος ο Φτωχοπρόδρομος ξεφωνίζει:

«Τσουκάλα πως τα χώρεσες και δε σκίστηκες! Ήταν κολυμπήθρα κι όχι τσουκάλα!»

Και συνεχίζει ειρωνικά τι έτρωγαν οι Ηγούμενοι την Τετάρτη και την Παρασκευή που όλοι οι αφελείς νήστευσαν.

«Τάχα δεν έτρωγαν ψάρι, αλλά ψωμάκι και κρασί και αστακούς και καβούρια και καρβιδίτσες, ψητές και τιγανητές, λάχανο, φακή και στρεβδια και μείδια και γεμιστά χτένια και σωλήνες και φάβα και ρίζι με μέλι και φασόλια και ελιές και χαβιάρι και αυγοτάραχο και μήλα και φοινίκια και καρύδια και σταφίδες και κίτρο γλυκό, κι έπνυναν και κρασί γλυκό μυτιληνιό και κρητικόν αθέρα, για να βγάλουν τους χυμούς απ' την ξηροφαγία(!)...»

Αυτά ήταν τα ιερατεία εκείνου του καιρού και οι Ηγούμενοί τους. Κάνετε σύγκριση με τα σημερινά και τους δεσπότες... κ' οι μάγειροί τους να εξασκηθούν καλύτερα, να πάρουν παραδείγματα, φατούρες και μαθήματα...

Η τύχη του λαού κ' οι βιολιτζήδες

Ο λαός μας δεν ήταν ποτέ κύριος της τύχης του.

Σήμερα, άλλο είναι να λέγεται ένας λαός ελεύθερος· κι άλλο να είναι πραγματικά.

Ταχτικά σέρνεται σε εκλογές, να παρηγοριέται να εκτονώνεται και να ξεγελιέται· και ποτέ ουσιαστικά μόνος του δεν κυβερνείται.

Εδώ, τα νέα κόμματα, γίνονται όχι για τα κοινά λαϊκά συμφέροντα. Μα από μωροφιλοδοξίες, υπολογισμούς, καριερισμούς κι αρρωστημένες αρχομανίες, «τουτέστι» για ατομικά κι ομαδικά συμφέροντα.

Το ότι, ο λαός μας, δεν ήταν ως τώρα ποτέ ανεξάρτητος και κυρίαρχος στον τόπο του, δεν το παραδέχτηκαν (για στάχτη στα μάτια) ποτέ οι ξένοι και ντόπιοι αφέντες του. Πάντα δουλεύει το πρόσχημα, η προσποίηση, το ψέμα κ' η απάτη.

Αδούλωτος κι ανυπόταχτος ο λαός μας, στάθηκε μόνο, στη διαμόρφωση της ζωντανής λαλιάς του, στη δημιουργία της λαϊκής τέχνης και στην ωφελιμότητά της, έξω από τους εξουσιαστές του, που τον παγίδευαν πάντα σε διάφορες μορφές οικονομικής και πολιτικής δουλείας.

Στά χρόνια μας, τον καταφέρουν και τον φορμάρουν σε μια ανώδυνη γι' αυτούς δικομματική εναλλαγή της εξουσίας, σ'ένα καπέλωμα δημοτικής ή βουλευτικής κάλπης, τον φέρουν τον ταλαίπωρο λαό στο δειλήμα να επιλέξει από το «μη χείρο, το βέλτιστο». Τού δίνουν στα ψηφοδέλτια ονόματα και πρόσωπα υποταχτικά στα κόμματα, κι ας είναι ανίκανα να προσφέρουν την όποια συμβολή τους στο γενικό καλό.

Αυτή είν' η αλήθεια· και το καθεστώς τραβάει με την παλιά του συνήθεια. Οι προεκλογικοί αγώνες κ' η εκτόνωση με το φορτισμένο λόγο και την ψήφο, γίνονται σαν ένα είδος «Χάιτ Παρκ» του Λονδίνου.

Πρέπει για τα κατεστημένα, ο δυναμικός παράγων με την τεράστια ηθική και υλική δύναμη λαός, να 'χει την ψευδαίσθηση πως ψηφίζει και πως ζει σε δημοκρατία. Κι ας είναι δημοκρατία χωρίς αξιοκρατία, με τους δυναμικούς άξιους και ικανούς στη

γωνία, στο περιθώριο, στο «λάθε βιώσας» του Επίκουρου.

Έτσι, αλλάζουν οι βιολιτζήδες και τα νταούλια μένουν όμοια, στο·

**«γέλα με, να σε γελώ
να περνάμε τον καιρό».**

Όπου δεν περνάει το ψέμα και λάμπει η αλήθεια

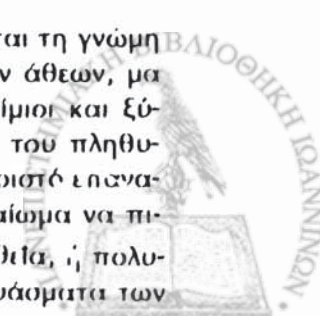
Το περασμένο πάσχα η ΕΡΤ πρόβαλε μια απαγορευμένη από τον κ. Σεραφείμ και τους φιλισταίους του, αγγλική ταινία με τίτλο «Ο Χριστός υπέρλαμπρο άστρο». Την έχουν γράψει δυό εγγλεζάκια και την έντυσαν και με μουσική ροκ οι κύριοι Πλέσσας και Μαλαβέτας (μεταφραστής).

Εξέφραζαν σ' αυτή ανησυχίες, προβληματισμούς κι ερωτήματα οι Άγγλοι γύρω από την έλευση και το βίο του Ναζωραίου. Αλλά, γιατί να μην ήθελαν να κεντρίσουν και να εκθέσουν και τη χρεωκοπία του ψευτοχριστιανισμού των αντίχριστων εκμεταλλευτών; Άλλωστε, από τα φερσίματα της δεσποτοκρατίας, περίσσεψε στα χρόνια μας ο φαρισσαϊσμός και ο εκφυλισμός τους.

Η ταινία αυτή, συζητήθηκε και σε στρογγυλό τραπέζι της ΕΡΤ απόπασχα. Τη συζήτηση διηύθυνε ο κ. Νέτας· και σαν ημέτερος τών δεσποτάδων υπερασπιστής ο προφέσορας κ. Ράμφος, που στάθηκε ιδιαίτερα θρασύς, βερμπαντιστής κι εκτός πραγματικότητας, θαρρούσες με γκεμπελσική και φλύαρη παρουσία και χοντρή μεταφυσική προπαγάνδα, χωρίς ούτε στοιχειώδη σεβασμό στην αιώνια επιστημονική και αρχαιοελληνική διαλεχτική φιλοσοφία των αθάνατων προγόνων μας, αλλά και του νεώτερου ματεριαλιστικού θρίαμβου των λαών. Υπήρξε τόσο προκλητικός ο κ. Ράμφος, που ανάγκασε τον κ. Νέτα να διακόψει την εκπομπή. Τώρα, κι εμείς με τη σειρά μας απαντούμε στον κ. συνήγορο της αρχιεπισκοπής:

Γιατί θέλει ν' αγνοεί ότι από τα 4 περίπου δισεκατομμύρια πληθυσμού στη γη μας, μόνο τα 200 εκατομμύρια είναι Χριστιανοί;

Γιατί δεν υπολογίζει και δε σέβεται τη γνώμη έστω των μισών, ή των λιγότερων άθεων, μα και ηθικών Ελλήνων, όσοι είναι τίμιοι και ξύπνιοι μέσα στα 10 περίπου εκατ. του πληθυσμού μας, άσχετα, αν ήθελαν το Χριστό εναεναστάτη ή όχι· αυτοί δεν έχουν δικαίωμα να πιστεύουν ελεύθερα σε αθεία, μονοθεία, ; πολυθεία, αφού οι θεοί είναι κατασκευάσματα των ανθρώπων και μάλιστα επιτήδεια και απαιτητά; Και γιατί στάθηκε δρυμύς και οργίλος ο κ. Ράμ-

φος ενάντια σ' εκείνους που δεν εκκλησιάζονται, ή δεν επικροτούν τα όργια και τα σκάνδαλα των κάπηλων, των χριστέμπορων της δεσποτοκρατίας; Γιατί επιμένει να θρέφει άχυρα και σκύβαλα, μερίδα σθών και αφελών χριστιανών; Και γιατί δεν τον συμφέρει ή δεν έμαθε να ξεχωρίζει τις έννοιες και τις σημασίες των λέξεων, των ιδεών και των θεωριών όπως π.χ. άλλο είναι εκκλησία, άλλο θρησκεία, άλλο θεοσοφία και θεολογία, κι άλλο θρησκοληψία και δεσποτοκρατία.... και μάλιστα ελληνική με τη μισή Ελλάδα μας φεουδοαφλίκια, ΟΔΕΠπηδες και δισεκατομμύρια περιουσίες που δεν έχουν σχέση με τον Ιησού το Ναζωραίο και το Κίνημά του με τις αδελφότητες-κοινότητες;

«Δοισίν κυρίως δουλευεν μαμωνάν και Κυρρον; (Λουκάς). Και ήσαν οι πάντες ομου και εργάζονται άπαντες και διεμοιράζον τα αγαθά των έκαστος χρείαν είχε». (σύμφωνα με τις ανάγκες του. Πεμπτούσια κομμουνιστικών αρχών).

Ο κ. Ράμφος υποστήριξε με σχεδόν έξαλλο φανατισμό τα καθιερωμένα κι αμετακίνητα καλά και στομικά συμφέροντα, τα βλαβερά παραδοσιακά, κι όχι τα θετικά, τα λογικά και δίκαια, κοινωνικά ωφέλιμα. Υπέρμαχος σε ταμπού και έθιμα που χαντάκωσαν ως τώρα γενιές γενεων, υποβάλλουν και υπνωτίζουν τόσες ακόμα μάζες στον πλανήτη.

Κάποτε όμως, θα έρθει η ώρα που θα καταλάβουν και οι Ράμφοι ότι, με τα ράμφη τους πληγώνουν την ελεύθερη σκέψη και την ηθική συνείδηση, για να καλλιεργούν κάθε μορφής δουλεία στους λαούς, να τους κρατούν καθηλωμένους στην αμάθεια και στο φόβο, στην αδυναμία και στο σκοτάδι, για εύκολες λείες στα νύχια της εκμετάλλευσής των.

Όσο για την ταινία του «Υπέρλαμπρου άστρου» δεν έλεγε και τίποτα καινούργιο. Γιατί και το Χριστό=άνθρωπο και τον Ιούδα= επαναστάτη και όχι προδότη, τους έχουν επεξεργαστεί ως τώρα πολλοί συγγραφείς και ερευνητές ή «αναζητητές» (κατά τον θεολόγο κ. Νέτα) όπως θα λέγαμε π.χ. και οι δικοί μας Βαρναλης («Πόνοι της Παναγίας») Καζαντζάκης, («Ο Χριστός ξανασταυρώνεται») αλλά και πολλοί ξένοι όπως η Μ. Κορέλλι ο Τζ. Παπίνι κ.α.

Θέσεις εύνοιες και αξιοκρατία

Ποτέ σχεδόν στο ρωμέικο κουβέρνο, δεν βρέθηκε ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση. Έτσι, οι πιότερες υπηρεσίες υπολειτουργούν, ή βρίσκονται σε παραλυσία κι αδράνεια· ή ψευτοϋπάρχουν για τον τύπο, με δυσκίνητη κρατική μηχανή, σε βαθμό που να-

μη εξυπηρετούνται με συνείδηση, επίγνωση και ταχύ χρόνο ου·κολίτες και να δημιουργούνται παραξηγήσεις και παρατράγουδα. Η αιτία όλου αυτού του κακού, ήταν νομίζουμε ως τώρα, το βόλεμα των σκοιονόηποτε ψηφοφόρων, από τους πολιτικάντηδες.

Υπουργοί και βουλευτές, μοιράζονταν τις θέσεις για τους φίλους και κομματάρχες, υποστηριχτές της εκλογής των, χωρίς αυτοί να 'χουν τ' απαιτούμενα προσόντα.

Αφού λοιπόν, όλα τα χρόνια δεν υπήρχε δικαίος, σωστός κι οργανωμένος επαγγελματικός προσανατολισμός και οι θέσεις δίνονταν από εύνοιες και κομματικά «νιτερέσια», πως να πηγαίναμε σαν κράτος μπροστά, αφού οι έχοντες τα διπλώματα, τα φυσικά χαρίσματα και τα πτυχία, κάθονταν ή κάθονται ακόμα έξω από το νυμφώνα της κρατικής μηχανής;

Ελπίζουμε, κάποτε, επιτέλους, για το καλό και την πρόοδο της κοινωνίας και του έθνους, να μη λογαριάζονται οι εύνοιες και τα χαρτιά φρονημάτων σ' όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής· και οι φορείς και λειτουργοί της κρατικής μηχανής, να μπαίνουν με τα ουσιαστικά προσόντα και την πάλα τους.

Μόνο έτσι θα υπάρξει αξιοκρατία, δικαιοκρατία, σωστή και γενική προκοπή σ' αυτόν τον άμοιρο τον τόπο.

Τραγέλαφοι και μολύνσεις

Όλες σχεδόν οι θάλασσες της Αττικής, είναι βρώμικες και μολυσμένες. Οι κάτοικοι της Αθήνας και του Πειραιά, με τη βαριά κι ανυπόφορη ζέστη, μπαίνουν στα γιωταχί τους και σαν θλιβερά και τραγελαφικά караβάνια, αναζητούν σε ολοήμερες πορείες μια στάλα δροσιά. Πάνε να κολυμπήσουν λίγο το «καθαρό» κορμί τους· κ' είναι να τους λυπάται κανείς, που το βρωμίζουν πιο πολύ σ' ακροθαλασσιές του Σαρωνικού, όπου το καλοκαίρι, λιμνάζουν κάθε είδους απόβλητα. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δυστυχώς, δε γίναμε κράτος νοικοκυρεμένο με ηθική αγωγή, σεβασμό και πειθαρχία, ικανοί να προστατεύσουμε σαν οργανωμένη κοινωνία τη δημόσια υγεία και το φυσικό μας περιβάλλον. Η ασυδοσία και η αυθαιρεσία έχουν φτάσει στο απροχώρητο. Η μόλυνση της ατμόσφαιρας και η καταστροφή των πιότερων φυσικών μας χώρων, γίνεται σιγά σιγά κοινός τόπος. Όλ'

αυτά προκαλούν τη φθορά, την αρρώστια, τη δυστυχία. Τι θα γίνουμε λοιπόν μ' αυτή την ελευϊνή συμπεριφορά και απειθαρχία;

Λοβιτουρατζήδες

Παμπόνηροι ρωμιοί, κωλοτουμπάκηδες και πονηροί, απόδειξαν μέχρι σήμερα, θράσος απερίγραφο. Άλλοι καπηλεύονται έννοιες των λέξεων που έστειλαν τη σημασία τους, κατά διαβόλου στρατά. Άλλοι στρογγυλοκάθονται πάνω στο αίμα και στα κόκαλα ηρώων και μαρτύρων και κάνουν και τους ζόρικούς χαμαιλεοντικούς «ιδεολόγους»(!) Άλλοι εμπορεύονται τα ιερά και τα όσια των προγόνων. Κι άλλοι ψωμίζονται σε κόμματα, ή βολεύονται ερωτικά μέσα σε λαβυρίνθια κυκλώματα, με συλημένα ιδεώδη.

Όλοι αυτοί, οι της δεκάρας και της λοβιτούρας πολιτικοί τυχοδιώκτες ρίχνουνε στάχτη στα μάτια των αφελών και λυμαινόνται τον κακομοίρη και πολύπαθο λαό-μας.

Αυτοί οι κομματατζήδες που πάνε όπου βολεύονται, κι όπου φυσάνε των καιρών οι άνεμοι, νοθεύουν την πολιτική ζωή και παγιδεύουν ανάλογα και τη φυσική κοινωνική εξέλιξη. Αλλά από τον καιρό που γεννήθηκε η λέξη «εγώ» και η φράση «αυτό είναι δικό-μου». Δηλαδή: «αυτό το χωράφι είναι δικό-μου». «Αυτή η φάμπρικα είναι δική-μου». «Αυτό το κόμμα είναι δικό μου κι όχι δικό-σου». Η επιτηδειότητα στο ποιός ψευτοηγέτης θα αναρριχηθεί σε υψηλά πόστα και χωρίς επίγνωση δυνατοτήτων για απόδοση, χάθηκε η σωστή αξιοποίηση των κοινωνικών δυνάμεων. Ξεμωραμός και αρχομανία, προσποίηση και λοβιτούρα «μέχρις εσχάτων».

Η ιδέα στο να ζήσουμε όλοι δουλεύοντας και απολαβίνοντας με δικαιοσύνη και ομόνοια έγινε παρακαπηλεία και φτηνό εμπόριο, που γεννάει την ψευτιά την εκμετάλλευση και την απάτη. Κάποιοι «κομματικοί» που έγιναν και στέκουν με τις αλεπουδιές-τους δεν προκαλούν παρά την αδράνεια και την αποτελμάτωση. Κι όμως η ζωή δεν είναι για τους πονηρούς και άπραγους λοβιτουρατζήδες της προσποίησης και της υποκρισίας της νοθείας και της απάθειας. «Η ζωή -έλεγε ο Γκαίτε - είναι ενέργεια και όχι ρεμβασμός». «Η ζωή είναι αδιάκοπη πάλη» έλεγε ο Μαρξ. Και «όταν πάψεις να παλεύεις, πιθαίνεις» συμπλήρωσε ο Μπρεχτ.

Δεσποτικά καπετανάτα Για τον υπουργό Παιδείας

Οι πιοτεροι δεσποτάδες στη χώρα μας, δε φτάνει πό'χουνε μπίζνες, τσιφλίκια, τράπεζες, ανυπολόγιστες περιουσίες, ανιξέλεγκτα κτήματα κι έσοδα κι όλ' αυτά, στ' όνομα του Ιησού Χριστού που έζησε με

λιτότητα, περιδεής και ξυπόλητος με μια παλιοχλαμύδα, ορισμένοι απ' αυτούς έχουν κάνει και καταπιεστικά κι αφόρητα σουλτανάτα κι αληπασαλίκια, και δυναστεύουνε τους αφελείς πιστούς που είναι θύματά τους.

Έτσι, κοντά στους Καντιώτηδες, τους Αμβρόσιους και τόσους άλλους, έχουμε και τον αναχρονιστικό και μεσαιωνικό κ. Σεβαστιανό Οικονομίδη της Κόνιτσας, που ως τώρα, δεν είναι μόνο γενικός ντερβέναγας και φόβητρο σε παπάδες, γυναίκες και παιδιά, αλλά, παραβιάζει και αλωνίζει ακόμα και τα σχολεία της πόλης. Ως πέρυσι αλλοτρίωνε το καθηγητικό προσωπικό, με τα πολιτικά του «μέσα». Επενέβαινε κι έφερνε καθυστερημένους και υποταχτικούς του εκπαιδευτικούς, για να τους έχει υποπόδια και τυφλά όργανα στα υστερικά του κελεύσματα.

Έτσι, π.χ. 1) Έκανε αιφνιδιαστικές επισκέψεις στα σχολεία δυο φορές το μήνα σε ώρες μαθημάτων και σκότιζε τους μαθητές με θρησκοόληπτα και μισαλλόδοξα κηρύγματα. 2) Απειλούσε τους μαθητές ότι, αν δεν γραφούν στο Κατηχητικό, θα τους αφήσει στην ίδια τάξη. 3) Μετέθεσε στο παρελθόν με δυσμένεια τον δ/ντή του Τεχνικού Λυκείου και έφερε άλλον της αρεσκείας του. 4) Τις εθνικές γιορτές και επετείους τις μετατρέπει σε γιορτές μίσους και έχθρας προς τους συγγενείς και γείτονες Αλβανούς και προσποιείται τον ψευτοπαλικαρά, εκδηλώνοντας καταχτητικές διαθέσεις. 5) Στην Επέτειο του Πολυτεχνείου πέρυσι, εκτός από τις άλλες συκοφαντίες έκανε αντισυγκέντρωση και ολονύχτιο δεητικό αντιπερισπασμό για τη Β. Ήπειρο. 6) Κάνει λειτουργίες με ηχεία σε χωριά των συνόρων (έρημα βέβαια από κόσμο) και υψώνει στην οριακή γραμμή φεγγοβόλους σταυρούς. 7) Ως πέρυσι έδιωχνε τους δημοσίους υπαλλήλους από την πόλη, όσοι δεν προσαρμόζονταν στα σκοταδιστικά του τερτίπια. 8) Επενέβαινε και διέθετε όλα τα χρήματα των σχολικών ταμείων αγοράζοντας για τις σχολικές και τη δημόσια βιβλιοθήκη όλο τα ίδια γνωστά θρησκευτικά και θρησκοόληπτα βιβλία. 9) Οξύνει συστηματικά και καλλιεργεί εχθρικές, τις καλές φιλικές ελληνοαλβανικές-σχέσεις, κάνοντας ψευτοσυγκεντρώσεις με Αλβανούς φυγάδες, ζημιώνοντας έτσι τη ρεαλιστική εθνική πολιτική των κυβερνήσεών μας, προκαλώντας κακές επιπτώσεις στην ειρηνική και φιλική συνεργασία ανάμεσα στις δύο χώρες. 10) Στις 29 Αυγούστου εφέτος, ανέβηκε μόνος και πρώτος με το θυμιατήρι του στο 2.520 ύψωμα του Γράμμου, με ασέβεια κι αυθαιρεσία προς τις κυβερνητικές αποφάσεις περί κατάρτησης των μνημοσύνων του μίσους και της αναμόχλευσης των παθών.

Τα έκτροπα του επίσκοπου κατά κόσμο κ. Οικονομίδη, είναι απερίγραφα. Γιατί δεν έμαθε να σέβεται τη λαϊκή θέληση κι ετυμηγορία, ούτε την πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Γιατί λοιπόν να εξ-

ακολουθεί να δρα ασύδοτα και με την ανοχή του υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων; Γιατί να μην υπάρχουν νόμοι και περιορισμοί σε μητροπολίτες, να περιορίζονται αποκλειστικά στα θρησκευτικά τους καθήκοντα και να μην αποτελούν τους πολιτικούς δαίμονες ενός τόπου που κινούν καταχθόνια τους ασκούς του Αιόλου; Δεν περιμένουμε βέβαια καμιά απάντηση και ενέργεια από τους ομογάλακτους και την «Ιερά» τους Σύνοδο. Νομίζουμε όμως, πως πρέπει ο κ. υπουργός της Παιδείας να μαθαίνει τα όσα κάνουν οι ασύδοτοι αυτοί κύριοι... και να καρθούν ανάλογα μέτρα. Ως ποτέ επιτέλους αυτά τα καπετανάτα, θα βρίσκουν έδαφος σ' αυτόν τον τόπο, τα έκτροπα και τ' άδικα, από ασεβείς ρασοφόρους που δεν έχουν και καμιά ουσιαστική σχέση με τον αληθινό Χριστιανισμό, σαν ιστορικοκοινωνικό και οικονομικό Κίνημα απολύτρωσης των λαών από λογής τυραννούς και τυραννίσκους;

Γιατί αυτές οι αδίσταχτες επεμβάσεις στα σχολεία; Γιατί και ποτέ θά πάρει μέτρα να συνεντίσει αυτούς τους ντερβεναγάδες μια λαοπρόβλητη σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση σαν τη σημερινή; «Οι καιροί ου μενετοί». Περιμένουμε.

Ουδείς φιλόχρυσος εγένετο φιλόχριστος

Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Διαλογικά Ερωταπαντήματα

- Τι γίνεται τελospάντων μ' αυτόν το «ριζοσπαστικό φιλελευθερισμό»;
- Σουτ, μη τον βασκάνεις: πάει μπροστά.
- Μπα, πως και με ποιόν;
- Ρε με το φίλο-μου το μυταρά το Μητσοτάκη.
- Μη κοροϊδεύεις, μου κάνεις ου ου ου;
- Σκασμός, δε θέλω ου ου ου(!)
- Μα δεν ξέρεις τι πάει να πει «ριζοσπαστικός φιλελευθερισμός»;
- Πως και βέβαια. Τον όρο αυτόν τον έβγαλε ο κ. φρυδάς-μας σ' ένα συνέδριο στην Κασσάντρα, και τότε φόρεσε καπέλο στην ΕΡΕ και στη «Νέα Δημοκρατία»...
- Και τώρα τι θα τον κάνει ο κρητίκαρος;
- Όταν αυτές οι ονομασίες παραφθείρονται θεωρητικά, και μπαγιατιάζουν μαγειρευτικά... αναβαφτίζονται με εύσημα καταπλάσματα και χωνευτικά.
- Πως περνάν οι φαντάροι-μας από καλοζωία και δημοκρατία;
- Εφτά χαρούκλες φίλε-μου όπως οι παλιοί... «φουσανέλλα-ταραούχι-φούντα-φες» και σε σημερινή παραλλαγή: караβана-αρβύλα και στρες... Εφημερίδα, βιβλίο περιοδικό, απαγο-

ρεύεται στο στρατώνα. Γιατί να σκοτίζουν τα μυαλά-τους; Ξενιασιά και γλέντι αγαπητέ. Για θυμίσου τον «Ελλάς-Ελλήνων...» να τσουγκρίζει με τους φαντάρους το κόκκινο αυγό και να σέρνει τον τσάμικο στους στρατώνες με τον Παπακό... Τι παλιοί ωραίοι καιροί(!) Τώρα οι στρατιώτες-μας φλόμωσαν στην καλοπέραση. Γιαυτό κι όταν κατατάσσονται, υπογράφουν και τη δήλωση «εαν είναι διατεθειμένοι να υπερασπιστούν την κοινοβουλευτική δημοκρατία της χώρας από βίαιη ανατροπή». Γιατί όχι; - Αφερίμ!

- Τι βλέπουμε στους δρόμους των μεγάλων πόλεων στη χώρα μας;

- Πήχτρα γιωταχί.

- Αυτά μόνο;

- Τι άλλο;... Σκυλιά να τα κρατούν λοξοκυρίες και σκυλομάνηδες και να κοπρίζουν.

- Δηλαδή άλλο τίποτα δε βλέπεις;

- Τι άλλο, σκουπίδια και κόντρα σκουπίδια.

- Κρίμα σου ρε, που δεν προσέχεις τα βασιλικά ονόματα και τις πλάκες των βασιλικών αναμνήσεων σε δρόμους και πλατείες και πάρκα: ακόμα κι αγάλματα που μας θυμίζουν των παθών μας τον τάραχο...

- Ω χου ου, μωρέ τι μας λες(!) Όλ' αυτά, ίδια κι όμοια πράγματα είναι: Άλλο, αν δε θα 'πρεπε να υπάρχουν.

- Πως και γιατί αποταμιεύουν οι άνθρωποι πάνω από τα 50 χρόνια τους στην Ελλάδα;

- Τι να κάνουν; Αποταμιεύουν για ώρα ανάγκης. Για κανά γιατρό, καμιά περίθαλψη, καμιά θεομηνία, μπόρα, κακή ώρα κλπ.

- Αυτά, έπρεπε να τα εξασφαλίζει το κουβέρνο, όπως σ' όλες τις πολιτισμένες χώρες.

- Μα κι εδώ τα παρέχει ανάλογα.

- Ναι, μα όχι σ' όλους. Γιαυτό ίσως παρασύρονται πολλοί, κι αποταμιεύουν το υστέρημά τους στις τράπεζες και μετά τα 50 χρόνια τους.

-Κακώς. Γίνονται κοροίδα. Τους τα παίρνουν οι κηφήνες και οι «μπίζνεσμεν» και τα γλεντούν αυτοί. Κ' οι αποταμιευτές δεν ξέρουν να τα ζήσουν. Μετά από αυτή την ηλικία, δεν πρέπει να υπάρχουν βαριές υποχρεώσεις. Πρέπει να ζουν καλύτερα και πιότερα χρόνια οι άνθρωποι, όταν ξεδεύουν τα λεφτά τους.

- Τι έκανε το υπουργείο Τύπου;

- Χρηματοδότησε πολλές ψωροφυλλάδες απίθανων και τυχοδιωχτών δημοσιογραφίσκων.

- Πού το 'μαθες;

- Το κατάγγειλε και το παλικάρι ο Τζίφας στην «Ευθύνη» του: και τονε μήνυσαν και αθώωθηκε.

- Δηλαδή, επιβεβαιώθηκε το βάσιμο των καταγγελιών...
- Και βέβαια, πανηγυρικά.
- Μα γιατί το 'κανε τούτη η κυβέρνηση;
- Ξέρω κι εγώ: ίσως για να καλοπιάσει και να μεταβάλει όλες τις λαχανοκοπροφυλλάδες του διακονιού και του παλουκιού της καιροσκοπίας και της πενταρολογίας σε πειθήνια και υποχείρια οργανέτα για τον απαραίτητο λιβανωτό:
- **Επιτέλους**, ξεσκεπάστηκε κι αποκαλύφτηκε ο δολοφόνος της πάλαι-ποτέ σεξοβόμπας, στις ΗΠΑ Μαίριλυν Μονρόε.
- Ποιός ήταν;
- Ο Μπομπ Κένεντυ.
- Σοβαρά κι αληθινά;
- Αμέ.
- Και γιατί;
- Διότι είχαν ερωτικό ειδύλιο... κι ο Μπομπ δεν ήθελε να την παντρευτεί. Έτσι εκείνη θύμωσε και γνωρίζοντας τότε πολλά κυβερνητικά και Σιαϊ-έικα μυστικά... τον απείλησε ότι θ' αποκάλυπτε στο Φιντέλ Κάστρο, τα σκοτεινά και πραξικοπηματικά σχέδια των Κένεντυ, ενάντια στην Κούβα.
- Όστε έτσι;
- Μάλιστα.
- Φτου λοιπόν και πάλι φτου σε τέτοιους έρωτες....
- **Μαντέψτε-το** άτυχοι ρωμιοί, το γιατί δε χωνεύονται εύκολα, τρία χαριτωμένα κι αγριομπαρμπέρικα επαγγέλματα. 'Η άμα τ' ακούει κανας αθώος, υγιής και τίμιος ανοιχτομάτης, κουμπώνεται.
- Μα αγαπητέ-μου καταλαβαίνω για ποιά θες να πεις.
- Πέστα-μας λοιπόν;
- Οι παπαδοκράτες, οι ψευτοδικηγόροι και οι γιατροί κομπογιαννίτες. Το πέτυχα;
- Και βέβαια, μπράβο. Είσαι παθός;
- Και βέβαια, μπράβο... Είσαι μαθός;
- Και ποιός δεν παθαίνει από δαύτους φίλε-μου; Βάρδα να μη πείσεις στα νύχια του κάθε γύπα απ' αυτούς, σαν τ' αθώο πουλί στα σαρκοβόρα γαμψόνοχα των όρνιων. Τότε αυτά, σκέφτονται πως να σε φάνε. Κι αφού σ' έχουν στα νύχια-τους σε τραγανίζουν λίγο-λίγο, ώσπου μαδάνε το κρέας κι αφήνουν το σκελετό, να κουμανταριστεί στην αιώνια ζωή του «παραδείσου» και των ουρανών, με παρήγορα λόγια του αγέρα. (Κράτα μαρκούτσια γερά και βάρδα). Έτσι λοιπόν οι τρεις αυτοί ισόβιοι «μπαρμπέρηδες» σε ξυρίζουν μια μαλακά και μια σκληρά, και δε μπορείς να τους ξεφύγεις.
- Όλων τα κρίματα φίλε-μου τα σκεπάζουνε οι τάφοι και τα σκοτεινά νομοτυπικά φάσματα και κάλυπτρα του άδικου και ολιγαρχικού κατεστημένου.

- Τι «μέλει γενέσθαι» μ' αυτές τις αυτοσχέδιες βόμπες κάθε τόσο;
- Ε, βομπούλες είναι φίλε-μου. Δεν είναι και τόσο της ανησυχίας ή της ανωμαλίας.
- Μα τι λες, έτσι και ιδείς δεματάκι καταγής, δεν τολμάς να τ' αγγίζεις.
- Βρε σώπα καημένε, αυτές τελευταία κατάντησαν της μόδας και στην Αθήνα και σ' άλλες μεγαλουπόλεις.
- Κ' η μόδα αυτή από πού έρχεται;
- Από τη δύση έρχεται: στην Ανατολή δεν έχει τέτοια πράματα. Εδώ στο δυτικό «παραδείσο» προσφέρονται σαν καραμέλες και κουφέτα, από διάφορες ποικιλώνυμες και σκοτεινές προβοκατόρικες οργανώσεις.
- Και αυτό το χάλι τι σου λείει;
- Τι να μου πει; Ότι παραγεμίσαμε τρέλες κι εγκλήματα.

Θα κυκλοφορήσουν σύντομα: Λάμπρου Μάλαμα

«Ο Πρωτοκαπετάνιος»

Ένα βαριάς ευθύνης και θεατρικής τέχνης έργο βγαλμένο από τη φωτιά του παλιού αγώνα και βασισμένο στα ιστορικά γεγονότα εποχών από το 1925 μέχρι το 1945, σε 24 εικόνες και με κριτικό επίλογο για ηγετικά πρόσωπα και πράματα...

Ένα ιστορικό δράμα με τις προεκτάσεις της σύγχρονης τραγωδίας του λαού μας επίσης

ένα εκλαϊκευμένο φιλοσοφικό δοκίμιο για όλους, του ίδιου Συγγραφέα

«Άγιοι» του μίσους

Το βιολί βιολάκι του μίσους και του διχασμού, δεν το ξεχνάει ο «άγιος» δεσπότης του Πειραιά σε κάθε ευκαιρία από τον άμβωνα του. Αλίμονο! Ποιός θα γλυτώσει τα θύματα που τον κλαισιφούν και δαγκώνοντάς τα, τους περιχύνει το μυθριδατισμό του; Ο λαός πρέπει να φράξει την ακοή του από τις Κασσάντρες και τις ερυνίες που ωρύονται και να προφυλάσσεται από τις κόμπρες που σιγοφυρούν σα σιγανά ποτάμια, ν' αδειάσουνε το δηλητηριό τους. Αυτοί που δεν δείχνουν την έμπρακτη αγάπη σ' όλους του ανθρώπους, δεν είναι παρά, «χαλκοί, ημών και κίμβαλα αλλαλάζοντα».

Ιμπεριαλιστική παραφροσύνη

Ο κόσμος δε θα ξεχάσει ποτέ, το σημαδιακό καλοκαίρι του 1982, όπου η ιμπεριαλιστική παραφροσύνη των Αμερικανών και των Εβραίων εκτελεστικών τους οργάνων, επέβαλαν και συνεχίζουν (με τη σύγχρονη μορφή βαρβαρότητας) τη σφαγή και τον εξανδραποδισμό του παλαιστινιακού και σαλβατοριανού λαού, (ας μη τον ξεχνάμε κι αυτόν). Αυτοί οι επιθετικοί, οι αυθαίρετοι, καταχτητικοί και δοκιμαστικοί για τα νέα όπλα πόλεμοι, που αποσκοπούν και στην οικονομική υποδούλωση των αδύνατων λαών και των πλουτοπαραγωγικών τους πηγών, κουβαλάνε πάντα μέσα τους αίτια και σπέρματα κι άλλων συγκρούσεων και δεινών.

«Ενός κακού δοθέντος, μύρια έπονται».

Οι εξωφρενικοί πόλεμοι στα Φόκλαντ, στη Μέση Ανατολή, στο Σαλβατόρ και αλλού, τον τελευταίο καιρό, μακέλεψαν λαούς και χιλιάδες μάνες μοιρολογούν τα χαμένα παλικάρια τους. Η τρέλα των πολεμοκάπηλων ιμπεριαλιστών περίσσεψε στον ανάστατο πλανήτη μας. Αν οι θρασύτατοι μεγιστάνες της πανούκλας κερδοσκοπίας δεν απολείψουν κάποτε, δεν πρόκειται να

ειρηνέψει ο κόσμος. Οι θερμοκέφαλες οι χούντες, караδοκούν σαν πολυκέφαλες λερναίες.

. Έτσι, μόνοι οι λαοί, αφυπνισμένοι κι ενωμένοι, με την επίγνωση της τεράστιας ηθικής και υλικής τους δύναμης και τη σημαία των αγώνων της Ειρήνης ψηλά, είναι σε θέση να βάλουν φραγμούς, με χέρια και στήθια δάση ατσάλινα, στην τρέλα και στο πολεμικό κι ολέθριο αμόκ των ανθρωπόμορφων τεράτων του πλούτου.

Οι λαοφάγοι τα караγκιόζικα κ' η τρέλα

Όταν ο Καραγκιόζης χτυπά τον Χατζηαβάτη, αντί να διαμαρτυρηθεί ο δαρμένος, φωνάζει ο πρώτος: «Τι με βαράς ρε μούργο;» Έτσι και χειρότερα, πιο ξετοίπωτα και αναιδέστατα κάνουν κ' οι πραιτωριανοί Εβραίοι με τους πάτρωνες Αμερικάνους, όταν χτυπάνε τους λαούς και ιδιαίτερα σήμερα που εξοντώνουνε τους Παλαιστίνιους. Οι ρεβανιστές με τους κερδοσκοπικούς και τοπικούς πολέμους, αναστατώνουν χρόνια και χρόνια τον πλανήτη. Ποντάρουν στα κέρδη με την κατανάλωση «σιδερικών». Το τρελοπολεμικό κατεστημένο των ΗΠΑ σφάζει τους λαούς. Πως θα γλυτώσει ο κόσμος απ' αυτή τη μόνιμη τρέλα, απ' αυτή την αδυσώπητη χολέρα; Αν δεν ήταν η ΕΣΣΔ να κρατήσε μια ισορροπία δυνάμεων και να διαφυλάξει σχετικά την Ειρήνη... αλίμονό-μας! Θα 'χαν πελεκήσει όλον τον κόσμο. Θα 'χαν μεταβάλει τον πλανήτη σ' ένα απέραντο νεκροταφείο! Πόλεμο στη Νικαράγουα, στο Σαλβατόρ, πόλεμο στην Κύπρο, στο Φόκλαντ, πόλεμο στο Ιράκ, πόλεμο στα Αφγανιστάν, στην Αγκόλα, στο Τσαντ, πόλεμο τώρα γενοχτονίας στο Λίβανο, με το προκεχωρημένα κι άφρονα πόνια-τους τους Ισραηλινούς. Ρώτησαν οι ξένοι δημοσιογράφοι τον πρώην πρωθυπουργό τους: «Γιατί εξολοθρεύετε τόσο ανελήετα ένα λαό; Δεν θυμάστε τον Χίτλερ στη δική σας συντέλεια;» Και η απάντηση: «Ανοησίες, οι παραλληλισμοί και οι τέτοιες συγκρίσεις. Οι Παλαιστίνιοι μας χτυπάνε»(!)

Ζητώ λοιπόν η τρέλα, η αδιάσταχτη βία κ' η ~~στηνωδία~~. Αλλά, μήπως στην τρέλα δεν ποντίζουν αδιάκοπα και τ' αφεντικά-τους Ρήγκαν και Σία; Είπε ο πρώτος στον Μπέγκιν (φτύστε-τον μη του βασκαθεί το Νόμπελ ειρήνης) «**Σάρωσε τους Παλαιστίνιους και τους Λιβανέζους και κάψε το Λίβανο**». Κι από την άλλη: (καθώς διαμαρτύρεται η Μόσχα στον ΟΗΕ) «**Παύσατε πυρ... και θα προσευχηθώ για σας**»(!) Έτσι κάνουν και οι γυναίκες της αμαρτίας και της ηθικής παρανομίας... φιλούν το χέρι του παπά και το βαγγέλιο, για να καλοφαίνονται(!) Τι να σου κάνουν λοιπόν κ' οι Ανατολικοί; Σε κάθε τοπικό πόλεμο π' ανάβει η Αμερική, (γιατί δε ζει χωρίς πολέμους) να διακινδυνεύει με επέμβαση κι έναν παγκόσμιο; Τότε, δεν θα υπήρχαμε κανένας σήμερα. Τέλος, τι πρέπει να γίνει με τα τέρατα του πολέμου; Μόνο ένα μυστικό όπλο που θα έχει τις δυνατότητες να εξοντώσει αποκλειστικά και μόνο τις πολεμοκάπηλες μαφίες και τις 360 οικογένειες των τρελών χρυσοκάνθαρων του πλούτου από κούνια, στις ΗΠΑ. Έτσι μόνο δε θα ξαναπνίγονται στο αίμα οι λαοί και θα ησυχάσει η γη, να ζήσει η ανθρωπότητα με μόνιμη ειρήνη κι ευτυχία. Αλλιώςτικα, «**ο πλούτος σκεπάζει όλες τις κακές πράξεις**» έλεγε ο Μένανδρος. Και «**δεν ωφελεί να νομοθετούμε, αν τους νόμους δεν τους ακολουθεί η τιμωρία**» όπως σωστά αξιώνει ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος.

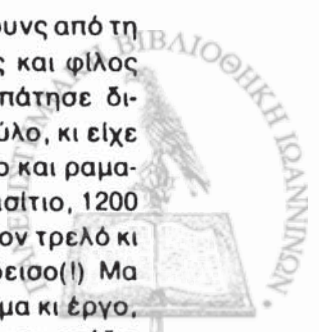
Περί δεσποτικού και πολιτικού γάμου

Η Κυβέρνηση δεν έπρεπε να υποχωρήσει στο ζήτημα του πολιτικού γάμου. Είναι λαοπρόβλητη. Την ψήφισε ο λαός για να κάνει άφοβα μεταρρυθμίσεις και αλλαγές. Όφειλε να σταθεί σκληρή κι ανένδοτη. Να εφαρμόσει τις επαγγελίες-της. Να εκτελέσει το πρόγραμμά-της. Είναι ο εκφραστής των πόθων του λαού. Θα πρέπει άφοβα και τολμηρά να γίνει και ο ενσάρκωτής-της. Έπρεπε τον πολιτικό γάμο να τον καθιερώσει υποχρεωτικό και όχι προαιρετικό. Ο πολιτικός, γάμος έγινε μια λύση μεσοβέλικη. Παζάρι και φίφτι-φίφτι. Οι έμποροι κ' οι εκμεταλλευτές του ράσου, που δεν έχουν καμιά ουσιαστική σχέση με τον αληθινό χριστιανισμό, θα πρέπει κάποτε να νιώσουν, (όση παχυδερμία κι αν έχουν) ότι: οι Έλληνες της ανατολής του 21ου αιώνα, δεν μπορεί να είναι τα προαιώνια

κορόιδα, του: Σε πληρώνω δεσπότη μ'... να μ' αγιάσεις(!) Όλα τα πολιτισμένα κράτη του κόσμου, έχουν τον πολιτικό γάμο. Όταν ο Απ. Παύλος λέγει «**τη ελευθερία στήκετε και μήποτε ζυγόν δουλείας ανέχεσθε**» δεν κάνει εξαίρεση στην οποιαδήποτε μορφή δουλείας του δεσπότη καπιταλίστα ή του οποιουδήποτε αφέντη, κεχαγιά. Ο καθένας μπορεί να ρυθμίζει τα μεταφυσικά-του όπως θέλει. Ή να τα παραδέχεται, είτε όχι. Πού το βρήκε από λογικής και ηθικής πλευράς η δεσποτοκρατία το δικαίωμα να χαρατσώνει κάθε πολίτη στη χώρα για να φκιάσει τη ζωή-του, να ρυθμίσει τον ιδιωτικό-του βίο; Κάποτε, ένας φίλος, πήγε στη μητρόπολη της καταγωγής-του να βγάλει άδεια γάμου. Του ζήτησε ο «τασιλντάρης» του δεσπότη 3.000 δρχ. Δεν τα είχε όλα. Δεν του την έδιναν. Θα σας αφήσω το βρακί-μου τους είπε αγαναχτισμένος. «Αμα δεν τα 'χεις-του είπαν ν' αφήσεις το βρακί-σου και να μη παντρευτείς». Οι τσιφλικομάνες οι μητροπόλεις, γράφουν στα παλιά-τους τα τεφτέρια το «**Ουδείς ικέτης δύναται δοισίν κυρίοις δουλεύειν**» του υπέροχου Λουκά. Ιερόσυλη δουλειά ξέρουν μόνο να κάνουν, για να μαδάνε τον κοσμάκη και να αυξάνει τα φέουδά-του ο «κράτος εν κράτει» ΟΔΕΠ. «**Τ' άσπρα**» βλέπετε κι ο παράς βλογάει... «**Κι όλα τα κακά σκορπάει**»(!) Ο λαός, με το δεσποτικό κουβέρνο του προδοτικού κεφαλαιοκρατισμού, δεν θέλει να 'χει καμιά σχέση. Τους απλούς βέβαια, τους λαϊκούς παπάδες που στέκουν πλάι-του, στη δουλειά, στους αγώνες, στους πόνους και στα βάσανα τους αγαπάει και τους τιμάει, γιατί κι αυτοί, αγωνίζονται για τα δίκαια αιτήματά-του, για την πρόοδο και την «**επί γης ειρήνη**». Μ' αυτούς ο λαός-μας, εργάζεται, τρώει, πίνει και γλεντάει... και τους δεσπότες εκμεταλλευτές τους αφορίζει και τους ψολογάει... Αφού δεν του ξεφεύγουν από τα δίχτυα της αρπαγής... όπως του Ιάκωβου Αμερικής...

«Σωτήρες» αφελών

Βρυκολακιάζει κάθε τόσο ο Τζιμ Τζόουνς από τη Γουιάνα, ο «ηθικός» εκείνος ιερέας και φίλος της κυρίας Κάρτερ, που αφού εξαπάτησε διέφθειρε και χόρτασε το γυναικείο φύλο, κι είχε το λέφτερο σεξουαλικό-του κοινόβιο και ραμαζάνι... μ' ένα ισχυρό δηλητήριο στο σισίτιο, 1200 ψυχές είχε πάρει στο λαιμό-του για τον τρελό κι αγεροκοπανιστόν επουράνιο παράδεισο(!) Μα το βρώμικο κι εγκληματικό-του πνεύμα κι έργο, τ' άφησε κληρονομιά και προίκα στο κομφουζίο

μυαλό του ευκολοπροσυλίτιστου αμερικάνικου κόσμου. Έτσι και σήμερα οι διάφοροι μάγοι και γκουρούδες Τζόουνς, δρουν με τα προσχήματα των θεών και τυλίγουνε στα σκοτεινά πλοκάμια-τους, νιάτα που καταστρέφονται και πάνε μετά δόλων... Ζήτω λοιπόν η τρέλα, θεών-τε και διαβόλων. Ας μάθουν όμως από τη Γραφή στο 17 Κ. 32π. το «Ός εάν ζητήσει την ζωήν και ψυχήν αυτού σώσαι, σπώλεσει αυτήν...».

Θύματα θρησκοληψίας

Το θρησκεύειν, έχει καλές κι αγαθές πράξεις μέσα στην κοινωνία, για την πρόοδο της ζωής, για την επικράτηση της ανθρωπιάς, την επιτέλεση της πραχτικής αγάπης και την παγίωση της ειρήνης. Το «θρησκεύειν» για τα προσκυνήματα σε εικόνες, είδωλα και μοναστήρια, ή για ονόματα που καλλιέργησε η αρνησιζωη παράδοση του ομφαλοσκοπισμού, της θρησκοληψίας και του σκοταδισμού, είναι πισωδρόμηση κι άρνηση της εξέλιξης και του πολιτισμού.

Ο Χριστός θ' αποκαλούσε τους «προσκυνητές» του Σινά και της Ιερουσαλήμ σήμερα, ειδωλολάτρες και υποκριτές. Θα του 'διναν βέβαια, αφορμή, και τα δικά μας 15 θύματα της ανόητης εικονολατρίας, που σκότωσε το Πάσχα ο Αράπης οδηγός λεωφορείου με το τρέξιμό-του, να προφτάσει τον κοπανιστόν αγέρα της ερήμου του Σινά.

Δεν τους χωρούσε βλέπετε ο τόπος για προσευχές στον άδειο γαλανό ουρανό της πατρίδας-μας. Θέλανε τον καπνισμένο και δηλητηριασμένο του Ισραήλ και του Σινά από τους καθημερινούς πολέμους! Σα να μην είχαν τη μισή έκταση της Ελλάδας ναούς και εικονίσματα(!)... Αλλά, οι θλιβερές θρησκοληψίες που είναι οι χειρότερες τρέλες κι αρρώστιες στα αφελή, κοντόφθαλμα και ψυχικά αδύναμα ανθρωπάκια, δεν είναι δυνατό να πάνε στα βουνά(!) Το πιο γερό πρόσχημα και δόλωμα γι' αυτά τα θύματα μιας τυφλής και ουτοπιστικής θρησκομανίας, είναι το προσκυνήμα σε είδωλα, ο φόβος το τάμα και το πιο πρόσφορο έδαφος των εκμεταλλευτών, είναι οι καθυστερημένοι από σωστή αληθινή κι επιστημονική μόρ-

φωση λαοί, που τους υποβιβάζουνε για απομύζηση σε όχλους, σε υποταχτικά κι ελεεινά οντάρια και υποζύγια. Αυτοί αγνοούν του Απ. Παύλου το αξίωμα: «Ενδυθείτε τον νέον άνθρωπον».

Αρχές και κόμματα

Τον τελευταίο καιρό, πολλοί καιροσκόποι υποκριτές, μικροκαριερίστες και φτηνά υπολογιστές «εισήλασαν» σε «μπάτε σκύλοι αλέστε» κόμματα, γίνανε μέλη επιτηδεια, μ' ένα σωρό αδυναμίες, χωρίς καμιά τήρηση αρχών και αλωνίζουν και σουλατσάρουν απο σνομπισμό και για ατομικό συμφέρο. Βρίσκουν ευκαιρίες και τρόπους για μια κάποια ανάδειξη-τους κι όχι να υπηρετήσουν και με θυσίες τις αρχές του κόμματος και τα κοινά για το γενικό συμφέρο του λαού. Έτσι, βλέπεις, σ' ένα κόμμα ηθικών αρχών και ιστορικών αγώνων, μέλη απίθανα, μεμπτά, κιβδηλα μ' ένα σωρό αδυναμίες κι ελαττώματα. Σε σημείο μάλιστα που ένας τίμιος αγωνιστής, ένας ακέριος χαρακτήρας να προβληματίζεται, (όταν σταθερός φίλος κι οπαδός), για να γίνει μέλος, αφού δεν ταυτίζεται και γίνεται ασυμβίβαστος με ασύδοτα υποκριτικά και αθλιόψυχα κομματικά περιβάλλοντα. Βέβαια, αυτά τα σαλαπηδήματα, χωρίς ιδεολογική συνέπηση και συναίσθηση ευθυνών, παρατηρούνται πιά πολύ στους ασταθείς, τους αδιαμόρφωτους κι ακαταστάλαχτους νέους, που μπαίνουνε σε κόμματα για να βουλεύουν και να βολεύονται... Και σκέφτεσαι: 'Ότι, μπορεί να εκτιμάς και να σέβεσαι έναν ηθικό και τίμιο, πιστό και θετικό, δοκιμασμένο οπαδό, που προσφέρει αθόρυβα στην ιδεολογία-του, ό,τι μπορεί, κι όταν τον καλεί το χρέος, παρά ένα επιτηδείο, νοσηρό και βρώμικο μέλος.

Στη χώρα-μας και τα χρόνια που πέρασαν, αποδείχτηκε πώς ο मिθριδατισμός, δηλαδή, η δηλητηρίαση ενός κομματικού οργανισμού είναι εύκολη και μεταδοτική όταν δεν προλαβαίνει την κάθαρση, παθαίνει όλος γάγγραινα. «Η μικρά ζύμη, όλο το φύραμα ζυμεί». Ένα κόμμα είναι σαν το δέντρο, που αν δεν καθαρίζεται από τα σάπια, τ' άχρηστα και επιζήμια κλωνάρια, δεν μπορεί να κάνει καλούς και πολλούς καρπούς. Κι ο Λένιν διαπίστωνε κι αξίωνε: «Ένα κόμμα δυναμώνει όταν ξεκαθαρίζεται» Και «η πολιτική αρχών είναι η μόνη σωστή πολιτική». Γράφουμε αυτά, επειδή βλέπουμε ότι, πολλά μέλη κομμάτων, κά-

νουν κατάχρηση της τιμής και του τίτλου του μέλους. Δεν πραγματώνουν υποδειγματική ζωή, με συνέπεια, ειλικρίνεια και κομματική συνείδηση, και τήρηση ηθικών αρχών. Γι' αυτό, θυμίζουμε στο λαό, τη σύσταση του αρχαίου-μας Δημοσθένη:

«Οι λαοί πρέπει να έχουν πάντοτε υπόψη-τους τα περασμένα μεγάλα σφάλματα, με τις σκληρές συνέπειες, για να μη παθαίνουν πάλι τα ίδια».

Ο Αλλιέντε και το κύκνιο άσμα του

Με την ευκαιρία του Συνεδρίου για τη Χιλή που έγινε στην Πάντειο Σχολή της Αθήνας το τελευταίο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, και παραβρέθηκε σ' αυτό και η χήρα του Αλλιέντε Ορτάνσια, δημοσιεύουμε παρακάτω, το κύκνιο άσμα του, πριν μπουν οι δήμιοι πινοσετικοί κανίβαλοι στο προεδρικό του μέγαρο και τον εκδικηθούν ακόμα και νεκρό! (Του είχε κομματιάσει και το κρανίο του ένας φονιάς δεκανέας)...

Σεβόμαστε την αυτοθυσία του. Θαυμάζουμε την αυταπάρνηση. Αλλά, διαφωνούμε με την έννοια της θυσίας που είχε ενστερνιστεί ο νεώτερος αυτός άγιος της μακρινής Χιλής, καθώς και τις αμέτρητες θυσίες που προκάλεσε στο λαό του αντιφάσκοντας ή περιφρονώντας την παλιά αξίωση του Μαρξισμού.

Ο Αλλιέντε, θέλησε να κάνει ένα πείραμα ειρηνικό. Να μονιάσει και να προκόψει τον πλούσιο σε αισθήματα και πλούτο γης, ταλαίπωρο και πεινασμένο λαό του. Να τον λυτρώσει από τα νύχια της εκμετάλλευσης και να τον κάνει νοικοκύρη στον τόπο του.

Τέτοιου είδους πειράματα όμως, δεν γίνονται μέσα στις φωλιές των άγριων θηρίων.

Κι ενώ έβλεπε τον κατήφορο με τους εξαγορασμούς, τις αδρές πληρωμές και αλλοτριώσεις των Συνδικάτων από την C'ia και την Αι-τι-τή... προτίμησε να μη θεμελιώσει το Μαρξισμό του με δικτατορία προλεταριάτου.

Όμως, όπως κι αν πήρε την εξουσία, με όποια μορφή πάλης, τα θεμέλια ενός γνήσιου σοσιαλιστικού καθεστώτος γίνονται και στηρίζονται μόνο με τη δικτατορία των πολλών εναντίον των ολίγων, που είναι και

η πιά πειθαρχημένη δίκαιη και σωστή δημοκρατία. Αυτή, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη και πρόοδο του μαρξιστικού Σοσιαλισμού. Γιατί, δεν αφήνει ποτέ, όσο θα ζει, ο Καπιταλισμός, τις πολιτικές εξουσίες, και τις οικονομικές επιρροές να του τις παίρνουν ειρηνικά οι λαοί. Είναι αδίσταχτος και τους πνίγει στο αίμα.

Ο Αλλιέντε πρέπει να κριθεί από την ιστορία, δίκαια, για τον ασυγχώρητο συτοπισμό του.

Ενώ βοούσε τότε στ' αυτιά του το παράδειγμα της Ινδονησίας του Σοεκάρνο...

Η αντίφασή του ότι, «ο λαός οφείλει ν' αμύνεται κι όχι να θυσιάζεται» είναι απαραίτητη κι εκτός πραγματικότητας.

Αν ζούσε, θα του λέγαμε: Μήπως στην ανοχύρωτη άμυνα δεν γίνονται πιότερες θυσίες; Μήπως έτσι, δεν πρόσφερε το λαό του τραγικό πεσκέσι στο βωμό μιας άδικης χαμένης θυσίας, στα νύχια των γερακιών και στις ορέξεις των τυράννων;

Το «ειρηνικό πέραςμα» μακάρι να γίνονταν ευλογία για όλους τους δυναστευόμενους λαούς.

Όμως, παραμένει ακόμα, δυστυχώς, ουτοπία και υστερικός ρομαντισμός.

Πρόσφατο παράδειγμα και η από το 1956 αστικοπολιτική και μεσοβέζικη ταχτική της καθολικο-διαβρωμένης Πολωνίας, και των τερατουργηματικών λαθών «κομμουνιστών» χωρίς Κομμουνισμό ηγετών.

Ο Αλλιέντε βέβαια θα παραμείνει ένας άγιος της Λατινικής Αμερικής των χρόνων μας.

Τιμούμε την αγιοσύνη του ανθρωπιστή γιατρού. Αλλά δεν συγχωρούμε την μη επαναστατική ηγετική ευθύνη του.

Ο Μαρξισμός κάνει πειράματα. Γιατί σημαίνει διαλεχτική πρόοδος επιστήμη και εξέλιξη. Όμως, όταν είναι κατοχυρωμένος. Όταν έχει επαγρύπνηση και προστασία στα «κεκτημένα» του.

Ας μη επιτέλους χωρίς πείρα και παραδείγματα τον διαστρεβλώνουν και τον λαθεύουν άλλοι αδικαιολόγητα.

«Στη βία η αντιβία και το ξετύλιγμα τ' αγρό» (Βάρναλης). Στη βία των ημερών μας του απάνθρωπου Καπιταλισμού, χωράει

μόνο η αντίβια όπως μας λέει και ο Μπρέχτ στην «Ιωάννα των Σφαγέδων» του, κι όχι το «σφάξε με αγαμ' ν' αγιάσω».

Οι έχοντες γνήσια μαρξιστικά καθεστώτα στον κόσμο και ανάλογες σοσιαλιστικές κατακτήσεις, ας θυμούνται πάντα το πάθημα του Αλλιέντε και του χιλιανού λαού· και ας τα προασπίζονται σαν «κόρες οφθαλμών».

Σας ομιλεί ο πρόεδρος Αλλιέντε.

ΕΙΝΑΙ σίγουρα η τελευταία ευκαιρία που θα έχω για να σας μιλήσω. Οι αεροπορικές δυνάμεις βομβάρδισαν τις κεραιές του Ράδιο-Πορτάλες και του Ράδιο-Κορπορασιόν. Σας μιλάω χωρίς πίκρα, αν και μ' απογοήτευση: Τα λόγια μου θα είναι η ηθική τιμωρία εκείνων που προδωσαν τον όρκο τους, στρατιωτών της Χιλής, τιτλοφόρων στρατιωτικών ηγετών, του ναυάρχου Μερίνο, που μόνος του αυτοανακηρύχτηκε. Κι ας μη ξεχάσω και τον κ. Μεντόζα, στρατηγό-ερπετό, που χτές ακόμα διαδήλωνε την πίστη και τη νομιμοφροσύνη του στην κυβέρνηση και σήμερα αυτοανακηρύχτηκε αρχηγός των καραμπινιέρων.

ΑΠΕΝΑΝΤΙ σ' όλα αυτά, δεν έχω παρά ένα να πω στους εργαζόμενους: δεν θα παραιτηθώ. Σ' αυτή την ακραία θέση όπου με τοποθετεί η ιστορία, θα πληρώσω με τη ζωή μου τη νομιμοφροσύνη μου απέναντι στο λαό μου. Και σας το βεβαιώνω: έχω την πεποίθηση πως ο σπόρος που εμείς σπείραμε στη συνείδηση χιλιάδων και χιλιάδων Χιλιανών, δεν θα μπορέσει να ξεριζωθεί οριστικά. Αυτοί κρατάνε τη δύναμη. Θα μπορέσουν να μας υποτάξουν....

Αλλά ούτε το έγκλημα, ούτε η δύναμη, θα μπορούσαν ν' ανακόψουν τις κοινωνικές εξελικτικές διεργασίες. Η ιστορία μας ανήκει και είναι έργο των λαών:

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ της πατρίδας μου: θέλω να σας ευχαριστήσω για τη νομιμοφροσύνη σας, για την εμπιστοσύνη, που τοποθετήσατε σ' έναν άνθρωπο που δεν ήταν παρά ο ερμηνευτής της μεγάλης δίψας για δικαιοσύνη. Που έδωσε το λόγο του να σεβαστεί το σύνταγμα και το νόμο, και που τό έπραξε.

Σ' ΑΥΤΗ την ύστατη στιγμή, την τελευταία που μπορώ να σας μιλήσω, ελπίζω πως θα επωφεληθείτε από το μάθημα. Το ξένο κεφάλαιο, ο ιμπεριαλισμός, ενωμένος με την αντίδραση, δημιούργησαν το κλίμα που επέτρεψε στις ένοπλες δυνάμεις να σπάσουν τους δεσμούς τους με την παράδοσή τους, την παράδοση που λάμπρυνε ο Σνάιντερ, και επαναβεβαίωσε ο ταγματάρχης Αράγια, θύματα του ίδιου αυτού κοινωνικού στρώματος, που σήμερα περιμένει, στη ζεστασιά του, να του αποδώσει ένα ξένο χέρι, προσόδους και προνόμια.

ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΑΙ, πρώτ' απ' όλα, στην ταπεινή γυναίκα της γης μας, στη χωρική, που πίστεψε σ' εμάς, στην εργάτιστα που δούλεψε παραπανίσια, στη μάνα που ήξερε πόσο πονούσε η καρδιά μας για την τύχη των παιδιών της. Απευθύνομαι στους πατριώτες όλων των επαγγελματιών που, από καιρό, παλεύουν ενάντια στην ανταρσία που ξεσηκώνουν οι επαγγελματικές οργανώσεις, οι ταξικοί σύλλογοι που γυρεύουν να υπερασπίσουν, κι αυτοί τα πλεονεκτήματα που τους παρασχωρεί η καπιταλιστική κοινωνία. Απευθύνομαι στη νεολαία, σ' εκείνους που τραγουδούσαν και μας πρόσφεραν τη χαρά τους και το αγωνιστικό τους πνεύμα. Απευθύνομαι στον άνθρωπο της Χιλής, στον εργάτη, στον χωρικό, στον διανοούμενο, σ' αυτούς που θα καταδιωχτούν, γιατί στη χώρα μας ο φασισμός είναι παρών από καιρό, στις τρομοκρατικές πράξεις εκείνων που ανατινάζουν γεφύρια, κόβουν τις σιδηροδρομικές γραμμές, καταστρέφουν τους πετρελαιοαγωγούς, επωφελομένοι από τη σιωπή αυτών που είχαν υποχρέωση να τα υπερασπίζονται. Η ιστορία θα τους κρίνει.

ΑΣΦΑΛΩΣ, και το Ράδιο-Μαγαγιάνες θα εξαναγκαστεί, να σωπάσει και το ήρεμο μήνυμα της φωνής μου δε θα φτάσει ως εσάς. Δεν έχει σημασία. Έστω και νεκρός θα είμαι πάντα μαζί σας, τουλάχιστον σαν ανάμνηση. Θα έχετε τ' όνομά μου, που ήταν τίμιο για την ιστορία.

Ο ΛΑΟΣ οφείλει ν' αμύνεται, μα όχι να θυσιάζεται. Ο λαός δεν πρέπει ν' αφήσει να θεριστεί ούτε να κατατρυπηθεί απ' τις σφαίρες, αλλά και δεν πρέπει πάλι, ν' αφή-

σει να ταπεινωθεί.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ της χώρας μου: πιστεύω στη Χιλή και στο πεπρωμένο της. Άλλοι άνθρωποι θα ξεπεράσουν αυτή τη μαύρη και πικρή στιγμή που η προδοσία απαιτεί να επιβληθεί. Συνεχίστε και να ξέρετε πως η μέρα που θα ξανανοίξουν οι πλατιές λεωφόροι, απ' όπου περνά ο ελεύθερος άνθρωπος για να χτίσει μια καλύτερη κοινωνία, είναι περισσότερο κοντινή παρά μακρινή.

ΖΗΤΩ η Χιλή! Ζήτω ο λαός! Ζήτω οι εργαζόμενοι! Αυτά είναι τα τελευταία μου λόγια. Είμαι βέβαιος πως η θυσία μου δεν θα είναι μάταιη. Είμαι βέβαιος πως θα είναι, το λιγότερο, ένα ηθικό μάθημα για να τιμωρήσει τη δολιότητα, τη δειλία και την προδοσία. **ΖΗΤΩ Η ΧΙΛΗ!**

Ένας δεσπότης και το τσιφλίκι Ντουραχάνης

Πολλά μικρά αγροτικά κινήματα έχουν γίνει κατα καιρούς, για ν' αποκτήσουν λίγη γης οι φτωχοί και πεινασμένοι αγρότες στη φεουδαρχοποιημένη χώρα μας. Τέτοια λοιπόν ξεσηκώματα, δεν τα 'γραψε ποτέ ο χαμαιλεοντικός αργυρώνητος τύπος. Μήτε η ψεύτικη ως τώρα κι άγραφη αληθινή ιστορία των προγόνων, απεγνωσμένων λαϊκών αγώνων και των δικών μας χρόνων.

Ιδού ένα άγραφο κι άγνωστο μικρό αγροτικό κίνημα που έγινε στον τσιφλικάδικο κάμπο των Γιαννίνων πριν από το Β' Παγκ. Πόλεμο.

Αναφερόμαστε περιεχτικά με ορισμένα στοιχεία, κι από έλλειψη χώρου αφηγούμαστε συνοπτικά το γεγονός.

Η μητρόπολη των Γιαννίνων, (από τις πλουσιότερες της Ελλάδας) είχε ένα τσιφλίκι 255 περίπου στρέμματα γύρω από το μοναστήρι της Ντουραχάνης, που η περιοχή ανήκε στο χωριό Αρδομίστα (νέο όνομα Λογγάδες). Οι αγρότες τότε είχαν οργανώσει ένα Συνεταιρισμό και μ' επικεφαλής τον Δημήτρη Κάκαβο και τον Πάνο Γκόλια, έβλεπαν το τσιφλίκι με μαύρο μάτι από μακριά. Έτσι έκαναν έναν ξεσηκωμό δίκαιο, να το πάρουν και να το μοιράσουν σε 55 ίσα μερίδια, γιατί το είχε απαλλοτριώσει ο Βενιζέλος το 1926-27, με ο δαιμόνιος δεσπότης Σπυρίδων Βλάχος

αφέντης του τσιφλικιού, δεν τό 'δινε με κανένα τρόπο. Μέχρι το 1927 είχε τον εθνάρχη φίλο, κι ήταν βέρος βενιζελικός. Όταν όμως πήγε διαμαρτυρούμενος στο Βενιζέλο, εκείνος τον έδωξε με τη φράση: «εσύ παπά μου να πας να κάτσεις στο κελί σου και ν' αφήσεις τη γη για τους αγρότες». Έτσι, από τότε κ' ύστερα, ο δεσπότης έγινε φανατικός βασιλόφρων... και μηχανεύονταν πολλά τερτίπια για να κρατάει το τσιφλίκι. Όταν λοιπόν επέμειναν και ξεσηκώθηκαν οι απόκληροι και φυσικοί καλλιεργητές να το πάρουν, να το μοιραστούν και να το σπείρουν, για να φάνε ψωμί τα παιδιά τους, ο δεσπότης αντιδρούσε με κάθε τρόπο και τους ζήτησε 1.500 χρυσές λίρες...

Έτρεξαν οι επικεφαλής τους, πάλαιψαν από δω κι από κει, δανείστηκαν διακόνεψαν και τον μάζεψαν τις 700 λίρες μόνο...

Όταν του τις πήγαν ο Γκόλιας με τον Κάκαβο, ακούμπησαν τη σακκούλα πάνω στο τραπέζι και του τις άδειασαν για μέτρημα. Φουρφούλισαν στο λαλητό τα μεταλίκια, κι ο «αντιπρόσωπος του Θεού» από τη λαχταριστή χαρά και τη λαιμαργία του, κολύμπησε τα μούσια του στις λίρες.

Άπλωνε και παρδαλοχαίρονταν το μαμωνά πάνω στο δεσποτικό τραπέζι και θρονί του, όπως το θεριό που παίζει με τ' αδύναμο στα νύχια θήραμά του. Κι αφού τις βρήκε 700, δεν δέχονταν να δώσει το τσιφλίκι κάτω από τις 1.500.

Εκείνοι απείλησαν, πως δεν έχουν άλλες, πως θα το πάρουν με τη βία... Μα ο πονηρός και καταθρόνιος δεσπότης τους έδωσε μια κάποια προθεσμία, για να κερδίσει χρόνο.

Έτσι, πούλησε κρυφά και ύπουλα το μισό τσιφλίκι σ' ένα άλλο χωριό Πέτρα, για να πάρει από κείνους τις λίρες που ήθελε...

Αλλά, σύγκαιρα δημιουργήθηκε και κάποια εγκληματική πλεχτάνη:

Μέσα στο μοναστήρι της Ντουραχάνης βρέθηκαν ένα βράδυ σκοτωμένοι δυο καλόγηροι και ένας Όγκας από το Μέτσοβο... Και ο Σπυρίδων με τη φιλική του αστυνομία, ενοχοποίησε τότε εύκολα τους αρχηγούς των αγροτών της Αρδομίστας, κι έκλεισαν τον Π. Γκόλια ενάμιση χρόνο φυλακή...

Τι χρειάζεται εδώ να πούμε περισσότερα; Βγάλτε τα συμπεράσματά σας.

Μωροφιλοδοξίες κι αρχομανίες

Και σε τούτες τις δημοτικές εκλογές στις 17 Οχτώβρη, συμμετέχουν σαν αυτόκλητοι «εκλεκτοί» σε ψηφοδέλτια, πολλοί ανόητοι κι ανίκανοι με υστερική αρχομανία (μόνιμη πληγή του Έλληνα) σε συνδυασμούς δήμων και κοινοτήτων. Αυτά τα βήματα και διαβήματα, είναι καταντήματα, για γέλια και για κλάματα(!) Μας θυμίζουν τον Καραγκιόζη, όταν τον ρωτάει ο Χατζηαβάτης:

- Ξέρεις Καραγκιόζο μου να γίνεις μάγειρας, στο σεράι του πασά;

- Ξέρω.

- Ξέρεις να κάνεις το μηχανικό;

- Ξέρω.

- Ξέρεις να κάνεις τον αεροπόρο;

- Ξέρω.

- Ξέρεις να κάνεις τον κλοίαρχο, τον υπουργό;

- Αμί αμί ρε πως δεν ξέρω ρε μούργο, αυτή είν' η δουλειά μου. «Τάλε-κουάλε» λοιπόν και οι ρωμιοί μωροφιλόδοξοι και αρχομανείς(!) Πολλοί οι ανίδεοι υποψήφιοι για να υπηρετήσουν τα κοινά, χωρίς επίγνωση σ' αυτά και στις δυνατότητές τους. Αυτοί δεν κατάλαβαν ποτέ στη ζωή τους, που το τραβάνε το σκοινί και το τεντώνουν χωρίς να το φτάνουν. Στην αγαπημένη μας ψωροκώσταίνα, επικρατεί ακράτητη αρχομανία και κολακεία, υπεροψία, αυταπάτη και άγνοια του «γνώθι σ' αυτόν» και του «γνώθι» των άλλων. Κι επιπλέον η πανούκλα κοινωνική αντιηλεία. Εδώ, δεν έχει περάσει το «έκαστος εφ' ώ ετάγη», ούτε το «μέχρις πεδίλων» του Καλλικράτη. Όλοι τα ξέρουν όλα(!) Όλοι έχουν μεγάλη ιδέα για τον εαυτό τους. Κι ό,τι δηλώνουν είναι(!) Όλοι θέλουν να γράφουν, να πουλάνε πνεύμα φτηνό και νά 'ναι αρχηγοί, πρόεδροι, γραμματείς κ.ο.κ. Πολλοί, δεν καταλαβαίνουν και τι κάνουν(!)

Όμως, η άγνοια, «η αμάθεια είναι θράσος κι ο λογισμός σκνός» έλεγε ο Θουκυδίδης. Κι «ο αμαθής είναι θρασύς» (Μένανδρος).

Αυτοί αγνοούν ολότελα και του σοφού λαού τις παροιμίες:

«Εκεί που δε φτάνεις, μη ρίχνεις αλάτι» και «όπου δε φτάνει το χέρι σου μη κρεμάς καλάθι».

Οι προκριμένοι για νόμπελ ειρήνης

Αν, μπορούσαν να μαζευτούν όλα τα σάλια του αγνού κ' ειρηνόφιλου κόσμου, θα γίνονταν μια θάλασσα που μέσα της θα κολυμπούσε η Επιτροπή που πρόκρινε πρόσφατα για νόμπελ ειρήνης του '82 κι επέλεξε μη μας πάθει από βάσκανο, τις πιο αγνές κι αθώες περισσότερες του σύμπαντος(!) Ποιούς λέτε; Κουμπωθείτε. 1) τον Πάπα Παύλο 2) τον Λεχ Β(χ)αλέσα. 3) τον Δον Χουάν Κάρλο Τι χαρητόβρυτη επιτροπή! Τι επιλογή μα τους θεούς και τους διαβόλους. Επιτυχία πρώτου μεγέθους(!) Πως λοιπόν, να τους αφήσουμε άφτυστους, λεία στη βασκανία; Ο προκαθήμενος του Βατικανού επικεφαλής της αμύθητης περιουσίας, ανυπολόγιστων οικονομικών μεγεθών, πολεμικών εργοστασίων κλπ. πολυεθνικών μεγαθηρίων, παράγει και ξοδεύει πολεμικά προϊόντα σθερτά για τη σφαγή των λαών, μιλάει για ειρήνη και υποδαυλίζει πολέμους. Έφαγε κατάμουτρα σάπιες ντομάτες και κλούβια αυγά σε περιοδείες του στην Αφρική... και προφταται της Καθολικής Εκκλησίας με το έμβλημα του «χριστιανισμού». Η δίψα του για ειρήνη, είναι τόσο μεγάλη, που σβήνει μόνο με το αίμα των αθών λαών. Γι αυτό και κάμποσα εκατομμύρια ηλιθίων και αφελών Ιταλών, «ομνύονται» σ' όνομά του, και προσκυνούν (γλείφοντας το χώμα) την ευλογία του, στην πλατεία του αγίου Πέτρου της Ρώμης. Γιατί λοιπόν, να μη το πάρει εφέτος το νόμπελ ειρήνης, και αυτός, κι ο χαϊδάρης ο κολαούζος του ο Β(χ)αλέσα που αναστάτωσε ολόκληρη τεμπελο-δανειοδοτούμενη Πολωνία;

Μήπως δεν το πήρε κι ο Μπέγκιν, για να εξοντώσει τον παλαιστινιακό λαό; Μήπως δεν το πήρε κι ο Σαντάτ(ας τον σχωράνε στην κατραμιά του κόλαση, όλοι, οι αράπηδες διαβόλοι). Αλλά κι ο καψούρης ο Δον Χουανίσκος (σαν διακοσμητικό πρόσωπο) τι δηλαδή, δεν του αξίζει; Είναι ο μόνος φιλαμερικόνας βασιλιάς μετά την Ελισάβετ, που κρατάει το σκήπτρο του πεθαμένου θεσμού στη Δ. Ευρώπη. Μασαλά

λοιπόν και φτύστε τους όλοι Επιτροπή και προκριμένους, για να μη βασκαθούν, απ' τους πολλούς επαίνους(!) Κι ας αδικούν τον Φιλίπ Χαμπίμπ. Το κρίμα στο λαιμό τους (!)

Λησμοσύνες ηγετίσκων

Ο κ. Γιάγκος, σαν ευρωβουλευτής, είχε ψηφίσει υπέρ της Βρετανίας για τα Φόκλαντ στο Ευρωκοινοβούλιο. Ξέχασε φαίνεται ο καημενής πως η γριά ξεσκολισμένης Αλβιόνα, στάθηκε πάντα ύπουλη και εχθρική για την Ελλάδα. Ξέχασε στ' αλήθεια, ή ψήφισε πονηρά, για πατινή σε γλείψιμο κόκκαλου εξουσίας εδώ με πατρώνους Άγγλους, τύπου Μαρκεζίνη; Ξέχασε λοιπόν ο κ. γ. ότι την Αγγλία τη βαραίνουν τόσα εγκλήματα γι' τη χώρα μας;

Βέβαια, ο άτυχος κεντροδεξιός στομφοθεατρίνος του κούφιου λόγου, δε θα 'χε ασφαλώς υπόψει του τα λόγια του Άγγλου Κυβερνήτη Λοντόντερου στα 1866, που αποκάλεσε τους Έλληνες: «λαό επικίνδυνο, μικρόψυχο και άξιο δουλείας, και περιορισμού σε μικρά γεωγραφικά όρια».

Όμως το να λησμονεί ή ν' αγνοεί ο κ. Γ. τα παλιά, δικαιολογείται. Αλλά, θα 'ταν ασυγχώρητο να λησμονεί ότι, οι Βρετανοί 1) μας είχαν φορτώσει τους Γλύξμπουργκ «Ελέω θεού» και τους είχαν υπό την υψηλή τους προστασία. 2) Στα χρόνια της Κατοχής δεν έπαιξαν άτιμο και διασπαστικό ρόλο στις ανταρτικές οργανώσεις και στο λαό μας; 3) Αργότερα αυτοί δεν μας άναψαν τον εμφύλιο πόλεμο που τόσο πολλά δεινά μας κόστισε; 4) Λησμόνησε ο κ. Γ. τα εγκλήματα των Άγγλων στην Κύπρο μας, αλλά και την ανάμιξη τους με τους «σύντεκνους» των ΗΠΑ στους Αττίλες και στη νεώτερη τραγωδία;

Με την ψήφο του αυτή ο κ. Γ. απόδειξε ότι ψήφισε υπέρ της πειρατικής αποικιοκρατικής πολιτικής της Θάτσερ... σα νά 'ταν συνήγορός της και να της έλεγε:

Καλά μας κάνετε κι εμάς εδώ και στην Κύπρο και παντού.

Σχετικό τραβάγγελο κι αναβαλλόμενο

τού ψάλλε κι ο φίλος δημοσιογράφος και λόγιος Ν. Μακρίδης στη μαχητική και αγωνιστική «Ευθύνη» του Θέμη τζίφα, σα να του τραβούσε τ' αυτιά και να τού'λεγε: Γιάγκο Γιάγκο, με τέτοια διαβήματα μη δεν αξίζεις φράγκο;

«Γιατί λοιπόν να ενισχύσουμε την Θάτσερ; Για να στεριώσουν μεδιπλή κατοχή οι ξένοι στην Αργεντινή; Για να καθηλωθούν και με την αγγλική επέμβαση τ' απελευθερωτικά κινήματα της Λατινικής Αμερικής; Και για ν' ανάψει παγκόσμια η πυρκαγιά με την αποικιοκρατική λαιμαργία της ξοφλημένης βρεταννικής αυτοκρατορίας;

Θλιβερές προβλέψεις και διαπιστώσεις

Ο μεγάλος ηγέτης και νικητής του Β' Π. Πολέμου, θεμελιωτής του Σοσιαλισμού στη Αν. Ευρώπη Ιωσήφ Στάλιν, στη Διάσκεψη της Τεχεράνης είχε προβλέψει και είπε στον Ρούσβελτ:

Θά 'ρθουν καιροί μετά από μας, που τους περισσότερους λαούς στον πλανήτη μας, θα τους κυβερνούν μικράνθρωποι, τυχάρπαστοι και δυνάστες απάνθρωποι. Και επαληθεύτηκε δυστυχώς, η προφητεία του.

Πόσοι και πόσοι σήμερα, μικράνθρωποι ηγέτες, χωρίς πνευματικά αναστήματα και προσωπικότητες αξίας, δεν τυραννούν, δε μακελεύουν τους λαούς;

Π.χ. ποιός είναι ο Ρήγκαν; Ένας τιποτένιος θεατρίνος. Τι ήταν ο Κάρτερ; Ένας χαζοχαμόγελος φυστικός. Τι ήταν παλιότερα ο Τζόνσον; Ένας γκάγκστεραλογατάς του Τέξας. Κι ο Τρούμαν; Ένας καθυστερημένος ψιλικατζής. Τι είναι η Θάτσερ; Αλίμονο στους Άγγλους! Τι ήταν ο Χρουτσώφ; Ένας επιπόλαιος και αρριβίστας, αποσταλινοποιός. Τι ήταν ο Σαντάτ; Ένας παλαβός, θρασύς κι ανεμοδούρας Αράπης. Τι είναι ο Χομείνι; Ένας τρελοθηρσκόληπτος μακελάρης του λαού του. Τι είναι ο Εβρέν, ο Νυμέρι και τόσο άλλοι; Δήμιοι και δολοφόνοι των λαών τους;...

Πόσο πικρό και θλιβερό και άδικο κι ολέθριο είναι... να κυβερνιούνται οι λαοί από μέτριους, κατώτερους, κι ανίκανους ηγέτες; «Χυλlepón υπό χείρονος άρχεσθε».

Για τους Λογοτέχνες

Δεν θέλουμε τις λέξεις που γοητεύουν την ακοή, αλλά, εκείνες που σπρώχνουν σε τίμιες πράξεις.

Ο απλός λόγος είναι αληθινός και δε χρειάζεται φανταχτερές εξηγήσεις.

Ευριπίδης

Οι ιδιότητες του ωραίου στην τέχνη, ελέγχονται από τη χρησιμότητά τους.

Σωκράτης

Το ωραίο επιζεί σε όλους τους ιστορικούς κατακλυσμούς, γιατί στέκει πάντοτε αγωγός του ωφέλιμου.

Ριμπώ

Η τέχνη έχει για κύριο σκοπό της να τέρπει· να τέρπει αισθητικά. Κοινωνικοποιεί το συναισθημα, φρονηματίζει και διδάσκει. Αλλ' όταν κουτσαίνει από την άποψη της τεχνικής και της εμπνευσης, όλη της η «διδασκαλία» γίνεται «ασκός ηχών».

Η αληθινή Τέχνη «ομοψυχοποιεί» το λαό· συνειδητοποιεί τον αγώνα του· τον χωρίζει από τους κυρίους του και τον οδηγεί στον ιδανικό του δρόμο. Και μόνο αυτή η Τέχνη, που είναι ζωντανή στον καιρό της, επιζεί σ' όλους τους καιρούς και είναι ωφέλιμη.

Κ. Βάρναλης

Ἐλεύθερο Πνεῦμα ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΛΑΟΣΟΦΙΑΣ

Ἐρευνα - Στοχασμός - Τέχνη - Κριτική

Για την αξία των βιβλίων

Ο μεγάλος Ρώσος συγγραφέας Μάξιμος Γκόργκι έλεγε:

«Το βιβλίο, αυτό το απλό και γνωστό σε όλους πράγμα, είναι αλήθεια ένα από τα μεγαλύτερα και μυστηριώδη-στερα θαύματα του κόσμου. Το βιβλίο είναι ίσως το πιο πολύπλοκο, το πιο εκπληκτικό από τα θαύματα που δημιούργησε ο άνθρωπος στο δρόμο του για την ευτυχία και την κατάκτηση του μέλλοντος».

Και ο Σαίξπηρ διαπίστωνε:

«Αν αξίζει να ζούμε, είναι γιατί αξίζει να μελετούμε».

Η αισθητική απόλαυση και η γνώση που προσφέρει η τέχνη μέσα από τα βιβλία, μας οδηγεί στην ποθητή ευτυχία.

Τα καλά βιβλία, διαμορφώνουν την ατομική και την κοινωνική συνείδηση και προϋποθέτουν την πρόοδο και την ευημερία των λαών.

Το βιβλίο είναι ο πιο πολύτιμος σύντροφος του ανθρώπου.

Οι άνθρωποι ζούνε μόνο μερικές δεκάδες χρόνια, μα τα βιβλία ζούνε και διδάσκουν αιώνες αιώνων τους λαούς· και περισώζουν τις αξίες της ζωής και τον πολιτισμό τους.

Ο γνωστός βυζαντινός λόγιος Βησσαρίων έλεγε:

«Αν δεν υπήρχαν τα βιβλία που αντικαθρεφτίζουν και διδάσκουν τις αρετές και τα κατορθώματα των ανθρώπων, η ζωή δεν θα ήταν, παρά, μια απέραντη ζούγκλα θηρίων».

Λ. Μάλαμας

Ἔγγρα φιλομάθειας
παισιμακά - μύθοι - αναλύσεις

Η πυθαγόρεια λογική σε γεγονότα από διάφορες επίσημες στατιστικές

- Στους τελευταίους 14 μήνες στη θεοκρατική Περσία η Κυβέρνηση του Χομείνι, εκτέλεσε πάνω από 20.000 διαφωνούντες· ενώ κρατεί στις φυλακές πάνω από 50.000 πολιτικούς αντίπαλους.
- Σε όλον τον κόσμο υπάρχουν σήμερα 12.500.000 πρόσφυγες.
- Στις Ην. Πολιτείες «παράγονται» 25.000 δολοφόνοι το χρόνο.
- Το εισόδημα του πρώην υπουργού των ΗΠΑ Χαϊήγκ ξεπέρασε το 1.160.000 δολάρια μέσα στο 1981.
- Η ετήσια κατανάλωση πετρελαίου στην Ελλάδα, ανέρχεται σε 11.000.000 τόννους.
- Ο Πρίνος αποδίνει 50.000.000 βαρέλια το χρόνο.
- Στα βασιλικά ανάκτορα Ηρώδου του Αττικού, βρέθηκαν 495 ασημένια κομμάτια διάφορα σκεύη που ζυγίζουν ενάμιση τόνο ασημί. Όλα αυτά ανήκουν στον Κων/νο Γλύξμπουργκ. Και ποιός ξέρει ακόμα πόσα φυγάδεψαν στο εξωτερικό και πόσα δεν καταμετρήθηκαν στα αναπαλλοτρίωτα παλάτια του, στην οδό Στησιχόρου 17, στο Ψυχικό, στη Ροδοδάφνη της Πεντέλης στ' ανάκτορο Ησυχαστήριο Υμηττού και στο Παλάτι της Θεσ/νίκης....
- Υπολογίζεται ότι μέχρι το 2.000 χρόνια, οι άθεοι σ' όλον τον κόσμο θα ξεπεράσουν το ένα δισεκατομμύριο.
- Ο Αγγλικανός ιεραπόστολος Ντέιβιντ Μπάρρετ 54 χρόνων με άλλους 600 ειδικούς ερευνητές από 223 χώρες και με ηλεκτρονικό υπολογιστή, με σχολαστική και αυστηρή εργασία, έδωσαν σε ββ λίο που τυπώθηκε στις Ην. Πολιτείες το συσχετισμό των θρησκευτικών δυνάμεων σε όλον τον κόσμο. Ανάμεσα σ' άλλα επίσημα στοιχεία, δημοσίευσαν και τον παρακάτω πίνακα:

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ 1900-2000

(κατ' αριθμό πιστών, σε εκατομμύρια)

ΘΡΗΣΚΕΙΕΣ	1900	1980	2000
Ρωμαιοκαθολικοί	272	809	1.169
Διαμαρτυρόμενοι	120	280	357
Αγγλικανοί	33	65	83
Ορθόδοξοι	121	124	153
Χριστιανοί διάφοροι	12	155	258
Εβραίοι	12	17	20
Μουσουλμάνοι	200	723	1.201
Ινδουιστές	203	583	859
Λαϊκή κινεζική θρησκεία	380	198	158
Νέες θρησκείες	6	96	138
Διάφοροι	13	36	61
Αγνωστικιστές	3	715	1.071
Άθεοι	0,2	195	262

Το 3ο Φεστιβάλ Βιβλίου

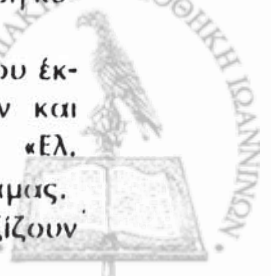
Από τις 10 ως τις 27 Σεπτέμβρη, στο Πάρκο του Πεδίου του Άρεως, έγινε το 3ο Φεστιβάλ βιβλίου με μεγάλη επιτυχία στους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, από το Σύνδεσμο Εκδοτών Βιβλίου.

Πήραν μέρος σ' αυτό όλοι σχεδόν οι εκδότες της Αθήνας και Θεσ/νίκης 170 περίπου και επισκέφτηκαν τα 170 περίπτερα και αγόρασαν και ενημερώθηκαν εκατοντάδες χιλιάδες, λαού από τις νέες εκδόσεις.

Μεγάλοι και μικροί εκδότες και τα Υπουργεία Πολιτισμού και Προεδρίας με εκθέσεις τους, έδωσαν μια πανηγυρική ατμόσφαιρα για την πλατύτερη οικειοποίηση των μαζών με τα βιβλία, τη μεγαλύτερη κυκλοφορία και τη διάδοσή τους.

Σ' αυτό, πήρε μέρος με τη δική του έκθεση (80 τίτλους Έργων του) βιβλίων και της περιοδικής του Επιθεώρησης «Ελ. Πνεύμα» και ο δ/ντής μας κ. Α. Μάλαμας.

Στη διοίκηση του Συνδέσμου αξίζουν συγχαρητήρια.

Μηνύματα στο «Ελεύθερο Πνεύμα»

Αξιότιμε κύριε Μάλαμα,

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, αισθάνεται την ανάγκη να σας ευχαριστήσει και έγγραφα, για τη συμμετοχή σας στο 3 Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριό μας, που πραγματοποιήθηκε στα Γιάννινα στις 27, 28, 29 Αυγούστου 1982.

Η παρουσία σας στο Συνέδριό μας και το ενδιαφέρον σας για τις εργασίες του, δεν προσέδωκε μόνο ιδιαίτερη επισημότητα σ' αυτό, αλλά μας έκανε παράλληλα να πιστέψουμε ότι, θα σας βρούμε συμπαραστάτη και στην παραπέρα πορεία μας για την αξιοποίηση και υλοποίηση των πορισμάτων του Συνεδρίου μας, μια και το Συνέδριο αυτό, αποτελεί την αρχή μόνο της σταυροφορίας που ανέλαβε η Π.Σ.Ε. με στόχο την προκοπή της παραμελημένης Ηπείρου.

Σας ευχαριστούμε και πάλι
και διατελούμε με κάθε τιμή

Για την Π.Σ.Ε. Α. Διαμάντης Πρόεδρος

Γ. Σωτηρόπουλος Γεν. Γραμματέας

Φίλε κ. Μάλαμα

Παίρνω το περιοδικό σας Ελ. Πνεύμα» και σας ευχαριστώ ιδιαίτερα που γράψατε για την απώλεια του συζύγου μου Φώτου Γιοφύλλη. Πολλοί ακόμα, μας στέλνουν σ' όνομά του βιβλία. Οι παλιές αξίες δυστυχώς ξεχάστηκαν... Ο Γιοφύλλης είναι ο μεγάλος αδικημένος, γιατί υπήρξε άνθρωπος τίμιος και πατριώτης.

Η Ε.Ε. Λογοτεχνών, πού είμαστε κ' οι δυο μέλη, είπε πως θα του κάνει το Φθινόπωρο ένα φιλολογικό μνημόσυνο, όπου θα γίνουν κι αποκαλυπτήρια της προτομής του.

Θα γίνει κι έκθεση ζωγραφικής των έργων μου, που θα προσφέρω στην Εταιρία. Ανάμεσα σ' αυτά, θα είναι και τοπία από τα Γιάννινα. Διατηρώ τις καλλίτερες εντυπώσεις από τη γνωριμία μας, τότε που ήρθαμε μέ το μακαρίτη στα ωραία Γιάννινα και στο Νησί..

Βλέπω με χαρά μου τους αγώνες σας, για τα στραβά και άδικα της χώρας μας και του έξω κόσμου, ενός κόσμου που μας έστειλε την παρακμή και πάντα μας εκμε-

ταλλεύτηκε και μας πολέμησε. Σας στέλνω το βιβλίο μου, που γράφω σχετικά για τα «ωραία» φρούτα, που μας έστειλε η Δύση...

Βλέπω που γράφετε για το Μιττεράν... Τέτοιοι ήταν οι Γάλλοι. Έχω πικρή πείρα από τη μικρασιατική καταστροφή!... Μας κάνουν το φίλο... για να γλείψουν κόκκαλα από την Ελλάδα. Το τελευταίο ποίημα που έγραψε ο Γιοφύλλης είναι το «Εδώ Πολυτεχνείο». Έπειτα οι γιατροί τον έκαναν φυτό, ώσπου πέθανε.

Σου το στέλνω, κι αν σου αρέσει δημοσιεύσέ το.

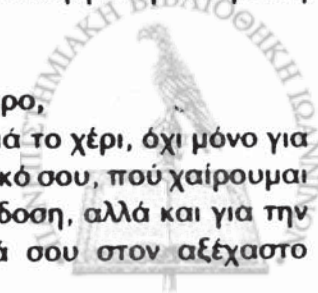
Σ' ευχαριστώ. Φιλικά

Αθήνα 19. 8. 82

Ναυσικά Γεωργιάδη - Γιοφύλλη

Αγαπητέ μου Λάμπρο,

Σου σφίγγω θερμά το χέρι, όχι μόνο για το θαυμάσιο περιοδικό σου, πού χαίρουμε την καθεμιά του έκδοση, αλλά και για την πολύτιμη αναφορά σου στον αξέχαστο

παλιό καλό φίλο μου Σεραφεΐμ Αρκομάνη - δίκαιη απότιση φόρου τιμής-.

Ξαναθυμήθηκα τις όμορφες στιγμές από την παλιά αθηναϊκή φιλολογική συντροφιά μας, με κυρίαρχη μορφή του Σεραφεΐμ Αρκομάνη, που πολλές φορές στο «Καφέ - Σπόρ» της Ομόνοιας, μας διάβαζε τους σατιρικούς του στίχους, πριν τους τυπώσει και μας γιόμιζε μ' εφροσύνη. Όλοι τον εκτιμούσαν. Και πιο πολύ, οι μακαρίτες Πολ - Νορ, Δ. Γιαννουκάκης, Φ. Γιοφύλλης, κ.α.

Άλλη μια φορά μπράβο, που τιμάς τους παλιούς και βοηθάς τους νέους.

Με φιλιά

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΥΡΠΑΣΟΣ Αθήνα 25-7-82

Φίλε κ. Μάλαμα

Σχετικά με τον πρόλογο του τελευταίου μου βιβλίου «Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΡΕΙΑ», για τον οποίο γράφηκαν και ειπώθηκαν πολλά, κάνω την παρακάτω διευκρίνιση.

- 1) ούτε ειρωνική διάθεση υπάρχει, ούτε αιχμή καμιά για οποιοδήποτε είδος δημιουργίας.
- 2) Πιστεύω πως άλλο το αφηρημένο στην Τέχνη, κι άλλο το ακαταλαβίστικο.
- 3) Η Τέχνη, χωρίς να είναι στρατευμένη, πρέπει να γίνεται κτήμα του λαού. Χρειάζεται ο αναγνώστης να σε καταλάβει, για να αφομοιώσει έπειτα το κάτι άλλο, που θα τον ανεβάσει και θα τον προάγει, για το πιο σύνθετο, το πιο βαθύ.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία και σκέφτομαι πόσο ορφανοί θα είμαστε δίχως το αξιόλογο «Ελεύθερο Πνεύμα». Δεν θα είχαμε αυτό το **βήμα** να φωνάξουμε, να απολογηθούμε να επικοινωνήσουμε εμείς οι «έξω των τειχών».

Μπροστά λοιπόν με την ίδια άταλαντευτη πορεία και ευχές για κάθε πρόοδο. και πάλι ευχαριστώ

Ηλίας Καμπίτης

Αθήνα 17-8-82

Η αυτοτελής δημιουργία, αξίζει πάντοτε περισσότερο από την τυφλή μίμηση.

Κάτων.

Βραβείο στον Λ. Μάλαμα από τη «Δελφική Αμφικτιονία»

Στον Πανελλήνιο Ποιητικό Διαγωνισμό «Δελφική Αμφικτιονία» που προκήρυξε ο Πολιτιστικός Σύλλογος Δελφών, με καθορισμένο θέμα: **Παγκόσμια Ειρήνη Συναδέλφωση των Λαών** πήρε μέρος για χάρη της σπουδαιότητας του θέματος και ο διευθυντής της περιοδικής μας Επιθεώρησης, Λάμπρος Μάλαμας με το ψευδώνυμο «Μυρώδης Τριανταφύλλης». Στα 98 ποιήματα που υποβλήθηκαν, προκρίθηκαν και απαγγέλθηκαν 15. Από αυτά ο κ. Μάλαμας έλαβε το Βραβείο των 5.000 δρχ. Το ποιήμά του, στην πολύκοσμη γιορταστική ομήγυρη στις 15 Αυγούστου, το απαγγείλει ο λογοτέχνης και ποιητής κ. Θύμιος Χριστόπουλος μέλος του εκλεκτού αυτού και υπέροχου πολιτιστικού Συλλόγου, που ευχόμαστε ολόψυχα πολλές και τρανές επιτυχίες στο έργο του, και μόνη καθιέρωση του ετησίου Διαγωνισμού της «Δελφικής Αμφικτιονίας». Την Κριτική Επιτροπή αποτελούσαν οι παρακάτω λογοτέχνες και ποιητές: Ο Γεν. Γραμματέας του Συνδέσμου Ελλήνων Λογοτεχνών Μιχάλης Σταφυλάς δ/ντής «Θεσσαλικής Εστίας, ο Γιάννης Γουδέλης δ/ντής «Καινούριας Εποχής», ο Θύμιος Χριστόπουλος, Κ. Κοκόροβιτς, Γ. Δέπος και Φ. Δέλφης.

Εκθέσεις ζωγραφικής

Οι διακεκριμένοι ζωγράφοι: Σταύρος Μπαλντογιάννης και Μηνάς Στράτης ετοιμάζουν ο μεν πρώτος, του Βυζαντινού Μουσείου της Αθήνας, μεγάλη έκθεση με 40 πρωτότυπα καινούργια έργα του στη Γκαλερί «Νέες Μορφές» στην οδό Βουκουρεστίου από την 1 ως τις 15 Νοέμβρη και ο δεύτερος αργότερα στον Παρνασσό και με τοπία του από τη σημερινή Αλβανία.

Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

Το Π.Π. Συνέδριο της Π.Σ.Ε.

Στις 27, 28 και 29 Αυγούστου στα Γιάννινα στο Παλλάδιο, πραγματοποιήθηκε το 3ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο, με συμμετοχή πολλών προσωπικοτήτων και υπουργών καθώς και του απόδημου ηπειρωτισμού. Το προεδρείο που αποτελούνταν από τον πρόεδρο της Πανηπειρωτικής Συν/νδίας Κ. Λεωνίδα Διαμάντη τον αντι/δρο κ. Ζήκο Ντίνο, τον Γεν. Γραμματέα κ. Γιώργο Σωτηρόπουλο και άλλα μέλη της διοίκησης της ΠΣΕ, διηύθυνε πολύ σωστά και με αντικειμενική πληρότητα τις τριήμερες συζητήσεις.

Το Συνέδριο πέτυχε απόλυτα το σκοπό του. Εξέθεσε, μελέτησε, και ιεράρχησε όλα τα προβλήματα της Ηπείρου. Όπως υποσχέθηκαν και οι υπουργοί που παρακολούθησαν τις συνεδριάσεις κ.κ. Τσοχατζόπουλος, Γιαννόπουλος, Μωραΐτης και Τσοβόλας, καθώς και όλοι οι βουλευτές της Ηπείρου, θα συμπεριληφθούν τα πιο

επείγοντα αιτήματα στο πεντάχρονο κυβερνητικό πρόγραμμα για την πρέπουσα και γρήγορη λύση του.

Δεξιώσεις και γεύματα στους Συνέδρους παράθεσαν: ο τ. πρόεδρος της ΠΣΕ και νυν πρόεδρος των βιομηχάνων συμπατριώτης κ. Ελευθέριος Μαντζίκας και η Εθνική Τράπεζα.

Στο Συνέδριο πήρε μέρος ως τιμητικό προσκεκλημένος και βοήθησε ανάλογα με προτάσεις και παρεμβάσεις και ο δ/ντής του περιοδικού μας.

Ιδιαίτερα μίλησε από το βήμα 1) για την επείγουσα ανάγκη της ταχείας αξιοποίησης των Ατμούχων Λουτρών του Αμάραντου και των θειούχων των Καβασίων της Κόνιτσας. 2) Για το πρόβλημα της εγκατάλειψης των 360.000 στρεμμάτων δασικού πλούτου της ίδιας περιφέρειας 3) Για την ανάγκη επαναλειτουργίας της Εμποροπανηγυρης στην πρωτεύουσα της Ηπείρου. 4) Για τα εκμεταλλεύσιμα πετρέλαια Δραγοψάς. 5) Για πολιτιστικά ζητήματα και για άλλα διάφορα θέματα.

Εικόνα από το Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο

Ο Δ/ντής μας κ. Μάλαμας
ενώ ομιλεί στο Παγκόσμιο Πανηπ. Συνέδριο

Ο ΣΗΒ και το περιοδικό του

Στο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο στα Γιάννινα, τη δυναμικότερη παρουσία και στάση έδειξε απόλες τις αντιπροσωπεΐες των Αδελφοτήτων και Συλλόγων που μετείχαν στα Συνέδρια, η διοίκηση του Συλλόγου Ηπειρωτών Βελγίου. Είναι ένας Σύλλογος με καταπληχτικές δραστηριότητες. Ξεχώρισε, επιβλήθηκε και διακρίθηκε τόσο με την ομιλία του προέδρου του κ. Ν. Μούτσιου, άλλο τόσο και περισσότερο και με μια περιοδική έκδοση έργου του Συμβούλου κ. Χρ. Αγγέλη, με 60 σελίδες και μεγάλο σχήμα, όργανο του ΣΗΒ που γράφει κι επιμελείται ο εξαιρετος αυτός πατριώτης.

Ο κ. Αγγέλης έχει επίγνωση όλων των μεταναστευτικών προβλημάτων που εκθέτει στο περιοδικό, και προτείνει τις προσφορότερες λύσεις.

Ο ΣΗΒ ιδρύθηκε το Γενάρη του 1981 στις Βρυξέλλες και έχει 7.500 μέλη.

Στο περιοδικό που έχει τον τίτλο «Βέλγιο 26 χρόνια Μετά...» (1956-1982) κάνει τον πλούσιο απολογισμό του. Αγκαλιάζει με οξεία παρατηρητικότητα, άκρατο πατριωτικό φρόνημα και αντικειμενική, πληρότητα όλα τα προβλήματα, εθνικά, πολιτικά, κοινωνικά,

εκπ/κά, πολιτιστικά και επαναπατριστικά, που αφορούν γενικά το μεταναστευτικό μας κόσμο στη Δ.Ευρώπη και κατ' επέκταση όλους, τους όπου γης απόδημους Έλληνες. Η υποδειγματική δράση αυτού του Συλλόγου και του αρχισυντάκτη του περιοδικού του, όπως και όλης της διοίκησής του, μας συγκινεί και μας υποχρεώνει να πούμε ειλικρινά ότι: είναι Σύλλογος άξιος για μίμηση και υπόδειγμα πατριωτισμού και εθνικής περηφάνιας.

Αρνητές του Συνεδρίου της ΠΣΕ

Τώρα που το ΠΑΣΟΚ με τις προοδευτικές δυνάμεις, οργάνωσε το Συνέδριο, για να μελετήσει με τη βοήθεια της κυβέρνησης, να προβάλλει και να προωθήσει τα επείγοντα προβλήματα, αυτού του εγκαταλειμένου κι ορφανού εθνογενήτορα τόπου, φάνηκε πέρα για πέρα ο αρνητικός ρόλος του ανεμοδούρικού ηπειρωτικού Τύπου, με το γενικό σαμποτάζ, ή την πολεμική που άσκησε κατά του Συνεδρίου. Έτσι, έπαιξαν τον άχαρο κι εθνοκοιποτικά επιζήμιο ρόλο τους πολλές απ' αυτές τις φυλλάδες, κι έκαναν την πιό γελοίαν αντιπολίτευση, με προβλήματα που ποτέ δεν έβαζαν και δεν έλυναν οι αληπασαλήδες προστάτες τους, όλα τα μεταπολεμικά χρόνια κι ως πέρυσι που ήταν στην αρχή και κυβερνούσαν πάντα με πλασματικές μειοψηφίες. Στο Συνέδριο, όσοι απ' αυτούς ήρθαν έριχναν συνθήματα αναμόχλευσης παθών και διχόνοιας, ξεμωραμένα συνθήματα χρονοτριβής και σύγχυσης. Ένας μάλιστα «παράγων» με τα... μούσια του, διασκέδασε τους 600 Συνέδρους (συνεπικουρούμενος κι από κάποια σκοτεινά στοιχεία της διασποράς) με τα «σλόγκαν» περί δικαιωμάτων Πολωνών, Άφγανών κλπ. Μόνο που δεν ήξερε πως πιάνεται το ντουφέκι να το πάρει να πάει για το Αφγανιστάν(!) τόση ήταν η αντιρωσική μανία και η σύγχυσή του, καθώς και ο θυμός και η οργή του, που αφού δεν είχαν θέση αυτά τα θέματα στο Συνέδριο, ανάγκασε όλους τους Συνέδρους να τον κατεβάσουν κάτω από το βήμα... και το προεδρείο να του αφαιρέσει το λόγο. Αυτά κι άλλα παρόμοια έκαναν και για τη μειονότητά μας στην Αλβανία... και το Συνέδριο τους απομόνωσε όλους τους αρνητές και προχώρησε στις εργασίες του με τα ηπειρωτικά θέματα που είχε καθορισμένα και πέτυχε πέρα για πέρα το σκοπό του.

Ο Γιώργος Νταλάρας για τους Παλαιστίνιους

Ο πιο διαπρεπής τραγουδιστής, ο πιο συγκροτημένος και μορφωμένος ανθρωπιστής καλλιτέχνης Γιώργος Νταλάρας, ένα από τα πρώτα και λαμπρότερα αστέρια του λαϊκού, ελαφρού ρεμπέτικου και σύγχρονου ελληνικού τραγουδιού, που υπηρέτησε και υπηρετεί με συνείδηση και ζήλο με ηθική συνέπεια και ανανεωτικές επιδόσεις τη σωστότερη και πιο υπέροχη ιστορική, εποχιακή κι αθάνατη τραγουδιστική και μουσική τέχνη του λαού μας, έδωσε πολλές συναυλίες με το εκλεκτό του μουσικό συγκρότημα στις επαρχίες και όλες τις εισπράξεις του, τις πρόσφερε ευεργετικά στους δεινοπαθημένους Παλαιστίνιους.

Όπου εμφανίζεται ο δημοφιλέστα-

τος Γ. Νταλάρας, ξεσηκώνει κυριολεκτικά τις λαϊκές μάζες, σ' ένα παραλήρημα ακράτητων αισθημάτων χαράς, αγάπης και θαυμασμού.

Στο Στάδιο των Γιαννίνων στις 13 Αυγούστου η ακροαματική κοσμοσυρροή που αποθέωσε τον Νταλάρα και τους συνεργάτες του, ανήλθε σε 10.000 περίπου λαού.

Αυτό ήταν ένα μέτρο εκτίμησης και δημοφιλίας του καλλιτέχνη, που συμπεριέλαβε στη συναυλία εκείνη τραγούδια 60 χρόνων, βγαλμένα απ' τους καημούς και τα βάσανα του πολύπαθου λαού μας, δίνοντάς του έτσι, πλατιές ιστορικές και σύγχρονες κοινωνικές αποχρώσεις στα μουσικά βιώματα της ψυχαγωγίας του.

Για την πολύτιμη συμβολή του στους ορφανούς Παλαιστίνιους τον συχαίρουμε από καρδιάς.

Λ. Μ.

Ο Γ. Νταλάρας στη Συναυλία που έδωσε στα Γιάννινα.

Οι περίφημοι Χαλκιάδες

Στις 6, 7, και 8 Αυγούστου στο Θέατρο Λυκαβητού και στις 12 του ίδιου μήνα στο Στάδιο των Γεννητών, με δεκάδες χιλιάδες ακροατές, οι γνωστοί και στην Ευρώπη και Αμερική κορυφαίοι βερεράνοι και νεότεροι Χαλκιάδες, έδειξαν πάλι τα μεγέθη της μουσικής μαεστρίας και πείρας, την απροσμέτρητη δύναμη των ταλέντων τους και το αποτέλεσμα της εθνικής και λαϊκής μουσικής διαπαιδαγώγησης, μιας γνήσιας και υπέρτατης μουσικοαισθητικής αγωγής.

Σπάνιοι καλλιτέχνες από τρεις γενιές, Ηπειρωτών Χαλκιάδων, υπηρετούν με συνείδηση και συνέπεια το δημοτικό, το λαϊκό και το σύγχρονο ελληνικό τραγούδι.

Ο Τάσος, ο Λάκης, ο Χρήστος, ο Κυριάκος ο Χρόνης, ο Λάμπρος, ο Βαγγέλης, μας μετέφεραν

με μια ολόψυχη μέθεξη σε ανώτερες σφαίρες εξευγενισμού και ανθρωπιάς, δημιουργικής χαράς, έξαρσης, αρμονίας κι ομορφιάς, εκεί που συναντούμε τις λεπτότερες συναισθηματικές απολαύσεις σ' ένα θρίαμβο νεοκλασικής μουσικής παιδείας.

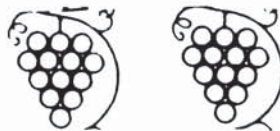
Ο Λάκης, ο Χρήστος κι ο Χρόνης, ενθουσίασαν ιδιαίτερα πλατιά το κοινό που τους παρακολούθησε με τα ευρύτερων διαστάσεων καινούργια σόλα μοτίβα τους κι ο Τάσος, από τους πρώτους κλαρινίστες στην Ελλάδα, βράχος μ' αδιάπτωτο το βαρύ και γλυκό του πάθος, το προσωπικό και γνήσιο ύφος, μας προσπόρισε συγκινητική την ευρύτερη πραχτική του «γκάμα».

Πλαισιωμένοι οι Χαλκιάδες κι από τους γνωστούς και υπέροχους μουσικούς: Χρήστο Ζούμπα και Σταύρο Καψάλη, χάρισαν στο λαό ανεπανάληπτες κι αλησμόνητες μουσικές βραδιές.

Α. Μ.

Οι κορυφαίοι καλλιτέχνες Τάσος και Λάκης Χαλκιάς

Ο νέος συνθέτης πιανίστας που προοιωνίζει λαμπρό μουσικό μέλλον Χρήστος Χαλκιάς.

Ένα Μουσείο στην Εύβοια

Ο Σύνδεσμος Ευβοέων (Αγιαννιωτών) «Ο Νηλεύς» εγκαινίασε στις 25 Ιούλη στην Αγία Άννα, ένα νέο πρότυπο και υπέροχο λαογραφικό Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Αγροτικής Ζωής, που δημιούργησε, οργάνωσε και αφιέρωσε ο διακεκριμένος κι ακούραστος λαογράφος και λογοτέχνης Δημήτρης Χρ. Σέττας, πρόεδρος του ίδιου Συνδέσμου.

Το Μουσείο αυτό αποτελεί ένα μι γάλο πολιτιστικό γεγονός για την Εύβοια.

Στη γιορτή των Εγκαινίων συμμετείχαν ως τιμητική και οργανωτική επιτροπή, πολλές προσωπικότητες Ευβοέων διανοουμένων και εκπρόσωποι του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών. Κύριος ομιλητής ήταν ο λόγιος Γιάννης Νικολόπουλος. Την πολύτιμη αυτή προσφορά του κ. Δ. Σέττα που τη χαιρέτησαν όλοι με ομόθυμη συγκίνηση χαράς κι ενθουσιασμό, με τη σειρά μας, τον συγχαίρουμε κι εμείς, κι ευχόμαστε, το παράδειγμά του, να το μιμηθούν και άλλοι φορείς και δημιουργοί του λαϊκού μας πολιτισμού σε άλλες περιφέρειες της χώρας.

Μνήμη Τάκης Γιαννακόπουλου

Πρίν ακόμα κυκλοφορήσει το τελευταίο βιβλίο του «Τσιγγάνικα Λαϊκά Τραγούδια και ΜΩ-ΠΑΛΖΑΝΤΕ:» πέθανε στις 19 του Ιούλη στην Αθήνα από συγκοπή της καρδιάς του, ο καλός και τίμιος συγγραφέας Τάκης Γιαννακόπουλος. Είχε γεννηθεί στο Καστέλλι των Καλαβρύτων το 1912 και σπούδασε νομικές και πολιτικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Υπηρέτησε από το 1939 σαν διοικητικός υπάλληλος στη Νομαρχία της Εύβοιας. Πήρε μέρος από τους πρώτους στην Εθνική Αντίσταση. Έπειτα κατατράχτηκε σαν όλοι οι πραγματικοί αγωνιστές του λαού. Συνελήφθη από τους ταγματασφαλίτες, φυλακίστηκε από το μεταβαρκιζιανό κράτος και ακολούθησε από την υπηρεσία του. Από το 1949 κ' ύστερα ασκούσε το επάγγελμα του δικηγόρου στην Αθήνα.

Ο Τ.Γ. ασχολήθηκε ευσυνείδητα και συστηματικά με τα Γράμματα. Είχε αδρό και καθαίο ταλέντο, ήμερη, υκομονετική κι εξευγενισμένη φυσιογνωμία με αγωνιστική και ηθική προσωπικότητα. Έγραφε διηγήματα, μυθιστορήματα και νουβέλες, ημερολόγιο, συλλογές τραγουδιών, παραμυθιών και θρύλων. Σαν συγγραφέας ανήκε στη γενιά της Αντίστασης. Ήταν σεμνός, αγαπητός, γνωστικός κι αθόρυβος. Τυκώσε συνολικά 12 βιβλία. Άφησε και σημαντικά ανέκδοτα έργα, κλασμένα κι από το χώρο της δημιουργικής φαντασίας και από έρευνες και μελέτες που καταπιάνονταν με ιδιαίτερο ζήλο.

Το «Ελ. Πνεύμα» που αγαπούσε και θαύμαζε συλλυκείται βαθιά τους δικούς του κι αφιερώνει τις λίγες τούτες αράδες, για την Αιώνια του η μνήμη.

Μερικές από τις αξιόλογες πολιτιστικές εκδηλώσεις του καλοκαιριού

«Ηπειρωτικά '82»

Το τελευταίο δεκαήμερο του Αυγούστου έγιναν κι εφέτος στα Γιάννινα τα «Ηπειρωτικά '82» με ανάλογες επιτοφίες. Ιδιαίτερα, σημειώνουμε τα καλλιτεχνικά γεγονότα που ο δήμαρχος κ. Θ. Γεωργιάδης έδωσε πράγματι βαρύτητα και αίγλη όπως π.χ. 1) Τη μεγάλη Συμφωνική Ορχήστρα Πράγας - Τσεχοσλοβακίας FRNDEK-MISTEK σαν μουσικό γεγονός πρώτου μεγέθους που συμμετείχαν 85 διεθνούς φήμης καλλιτέχνες, με έργα μεγάλων συνθετών.

2) Την υπέροχη βραδιά του Κινεζικού καλλιτεχνικού συγκροτήματος.... και 3) Την καταχειροκροτημένη παράσταση δημοτικών χωρών του

Λυκείου Ελληνίδων της πόλης που φροντίζει και οργανώνει αξιοθαύμαστα η πρόεδρος του κ. Άννα Θρομουλοπούλου με το χοροδιδάσκαλο κ. Αυδίκο. Αυτές και πολλές άλλες εκδηλώσεις που έγιναν στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ και στη Δημοτική Πινακοθήκη (Γαλιό σερράι του Αλή Πασά) όπως αγώνες σκακιού κλπ. τη φροντίζει και την ευθύνη είχε ο Δήμος Γιαννίνων.

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Δελφών, διακριθηκα για το πλούσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων του «Δελφικού του Αύγουστου» με τους άξιους επαίτων οργανωτές της διοίκησης κ. Ι. Λυριτζή πρόεδρο κ. Λέτα Μισερλή γεν. γραμματέα και τον εμπνευστή κι εξαιρετο λογοτέχνη κ. Θύμιο Χριστόπουλο, που αποτελεί και την ψυχή του Συλλόγου.

Ο Εξωραϊστικός - Επιμορφωτικός Σύλλογος Πεντέλης, στην Αθήνα τέλεσε τον Ιούλη με τα ετήσια «Κρυστάλλειά του» πολλές, ποικίλες κι επιτυχημένες καλλιτεχνικές παραστάσεις.

Η Αδελφότητα των Μικρασιατών στην Ανατολή των Γιαννίνων, έδωσε στις 30 Ιούλη στο Θέατρο της ΕΗΜ με το ερασιτεχνικό θεατρικό της τμήμα δυο μονόπραχτα του Πόντιου συγγραφέα Δ. Παρασκευόπουλου.

Έργο Θ. Κωσταβάρα στην YENEΔ

Την 1 Σεπτέμβρη, η YENEΔ παρουσίασε σε τηλεοπτική εκπομπή της σκηνοθετημένο διήγημα του γνωστού λογοτέχνη και φίλου Θανάση Κωσταβάρα, με τίτλο «Η Επέτειος». Το έργο μονόπραχτο βγαλμένο απ' το δειλό και παράλογο κλίμα της δικτατορίας, σημείωσε εξαιρετική επιτυχία, με το χαρακτηριστικό πρωτοποριακό υφος του ποιητή πεζογράφου και θεατρικού συγγραφέα. Με κρουστό, πυκνό και άμεσο διάλογο, πρωτοτυπία μύθου, δυνατό ρεαλισμό και πάνω απόλα μια σπάνια διυπόστατη ψυχογραφία, με μήνυμα απολυτρωτικό.

Τα τελευταία χρόνια, η περιφέρεια Ημαθίας, με κέντρο και πυρήνα πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας τη Βέροια, όπου προσφέρουν την πολιτιστική τους, δράση και οι δυο ακούραστοι τοπολάτρες συγγραφείς και προοδευτικοί λόγιοι της Βόρειας Ελλάδας: Γιώργος Χιονίδης και Νίκος Αδαλόγλου, παρουσιάζει εξαιρετική άνθιση στις τέχνες και στα Γράμματα. Γίνεται μια συγκρότηση, ενθάρρυνση και προώθηση των τοπικών πνευματικών και καλλιτεχνικών δυνάμεων με οργανωμένες προσπάθειες και σημαντικές εκδηλώσεις άξιες για μίμηση.

Αναγγελίες βιβλίων

Ποίηση

- 1) Manganaris Poesie: 1) Μεταφρασμένα στα Ιταλικά και προλογικά από τον Κώσταντινο Νίκα και στη μια όψη ελληνικά.
2) Απόδτολου Μαγγανάρη: 2) «Οι Θυρεοί»
3) Απόστολου Μαγγανάρη: 3) «Η Άλλη Γραφή» (εξηνταοχτώ ποιήματα)
4) Απόστολου Μαγγανάρη: 4) «L' Altra Scrittura» (Μεταφρ. Αντώνη Φύριγκος και Κλαούντια Μιραβίλια
5) Απόστολου Μαγγανάρη: 5) «Ο Άλλος Δρόμος» (Με πρόλογο Δ. Σιατόπουλου)
Αγνής Σωτηρακοπούλου-Σχοινά: «Επιλογή»
Σπύρου Μουσελίμη: «Αστροφεγγιές»
Μάχης Μουζάκη: «Ζακύνθου Μεταμοσχεύσεις»
Αριστοτέλη Μητσάκου: «Υπνοβάτες»
Κώστα Θ. Παπανικολάου: «Ματωμένοι Καθρέφτες»
Λίτσας Λεμπέση: 1) «Ποιήματα»
Λίτσας Λεμπέση: 2) «Σ' αγαπώ. Εσύ;»
Τάκη Γιαννακόπουλου: «Τσιγγάνικα Λαϊκά Τραγούδια και Μπαλάντες»
Στάθη Τιτέλη: «Άσπροι και Μαύροι Δρόμοι» ΗΠΑ '82

Πεζογραφία

- Γεωργίου Πλατάρη-Τζιμα: «Κώδικας Χώρας Μετσόβου των Ετών ΑΨΗ'-ΑΠΖ'»
Γιώργου Παπαστάμου: «Το Συναξάρι ενός Μετανάστη»
Ιάσωνα Ευαγγέλου: «Ο Ένας και οι Άλλοι» (Διηγήματα)
Παναγιώτη Κυριακού: «Το Κλάμα της γης»
Μίλτου Κυργιάννη καί
Παν. Παπαδημητρίου: «Η αντιφασιστική οργάνωση της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία 1943-44»
(Πολιτική και Στρατιωτική)
Γιώργου Δ. Κουλούκη: (Δοκίμιο)
Θάνου Κωτσόπουλου: «Ο Φάπας» (Μυθιστόρημα)
Ναυαϊκός Γεωργιάδης-Μουσούρης: «Ζωές Τυρανισμένες»
Δημήτρη Χρ. Σέττα: «Το Μουσείο της Άγιας Άννας-Εύβοιας»
(Λαϊκής Τέχνης και Αγροτικής ζωής)
Ρήγα Σκουτέλα: 1) «Το κατα κεφαλή εισόδημα»
2) «Άμαχος πληθυσμός»

Η Συμφωνική Ορχήστρα των Τυράνων που περιόδεψε με μεγάλη επιτυχία το καλοκαίρι στην Ελλάδα.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΦΩΝ ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗ

ΜΑΡΜΑΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Α.Ε.

EPIRUS MARBLE MANUFACTURING SA
QUARRIES - FACTORIES

340 KIFISIAS AVE. - N PSYCHIKO - ATHENS TEL 6524921 - 6524999

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΟΓΚΩΝ
ΚΑΙ ΞΟΦΑΡΙΩΝ

Έπι τόπου εις τὰ Λατομεία μας

ΜΥΚΗΝΩΝ • ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ • ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ • ΦΑΝΑΡΙΟΥ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ:
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

5ον ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΑΘΗΝΩΝ
ΤΗΛ 91027 - 91359

ΓΡΑΦΕΙΑ - ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ:

ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 340 - ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ (παραπλεύρως Λούνα-Πάρκ)
Τηλ. 6524999 - 6524921

Ή έκθεσις Λεωφόρου Κηφισίας 340 διαθέτει
έτοιμοπαράδοτα μάρμαρα έπεξεργασμένα και σέ πλάκες
καί δέχεται παραγγελίες όγκων

